SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ

MATICE SLOVENSKEJ ZA ROK 2017

Z doručených podkladov spracoval a zostavil Mgr. Peter Cabadaj

V Martine, 5. apríla 2018

Neprešlo jazykovou úpravou

A) SPRÁVA O ČINNOSTI Matice slovenskej

Kalendárium podujatí Matice slovenskej v roku 2017 – Roku Jozefa Miloslava Hurbana a Andreja Radlinského

(200. výročie narodenia Jozefa Miloslava Hurbana a Andreja Radlinského)

JANUÁR

Výročie vzniku Slovenskej republiky(1. január)

170. výročie narodenia Svetozára Hurbana Vajanského
Spomienkové podujatie
miesto konania: Martin, Hlboké
dátum: 16. 1.
garant: Vedné ústredie MS

Vyhlásenie súťaží

Svätoplukovo kráľovstvo ožíva
Matičná esej 2017(Hurbanov odkaz dnešku)
Matica slovenská včera a dnes – počítačové prezentácie

FEBRUÁR

Svetozár Hurban Vajanský a dnešok
Spomienkové podujatie
miesto konania: Žilina
dátum: 7. 2.
garant: Vedné ústredie MS

200. výročie narodenia Jozefa Miloslava Hurbana
Seminár
miesto konania: Tvrdošín
dátum: 20. 2.
garant: Vedné ústredie MS

MAREC

Jozef Miloslav Hurban a Košice
Seminár
miesto konania: Košice
dátum: 2. 3.
garant: Dom MS Košice

200. výročie narodenia Jozefa Miloslava Hurbana
Spomienkové podujatie

miesto konania: Žilina-Budatín (pri soche J. M. Hurbana)
dátum: 19. 3.
garant: Dom MS Žilina

140. výročie úmrtia predsedu MS Jozefa Kozáčka
Seminár
miesto konania: Zvolen
dátum: 28. 3.
garant: Vedné ústredie v spolupráci s Oblastným pracoviskom MS Zvolen

Šaliansky Maťko – 21. ročník
Celoslovenské kolo
miesto konania: Šaľa
dátum:
garanti: Miestny odbor MS Šaľa, Vydavateľstvo MS

APRÍL

Deň ľudových tradícií
Výchovnovzdelávacie zážitkové podujatie na ZŠ a SOŠ
miesto konania: Tisovec (2x), Rimavská Sobota
dátum: 11. 4.
garant: Dom MS Rimavská Sobota

100. výročie narodenia Bela Pollu
Spoločenské podujatie
miesto konania: Ličartovce
dátum: 12. 4.
garant: Dom MS Prešov

70. výročie popravy prvého slovenského prezidenta Jozefa Tisa
Seminár
miesto konania: Bratislava
dátum: 18. 4.
garant: Slovenský historický ústav MS v spolupráci s Historickým odborom MS

Kantiléna 2017; v spolupráci s mestom Galanta
XVIII. ročník spomienkového koncertu na počesť Karola Duchoňa
miesto konania: Galanta
dátum: 21. 4.
garant: Dom MS Galanta

Podujatia Štúrovho Zvolena
Štúrovo pero, výstup na Pustý hrad
miesto konania: Zvolen
dátum: 22. 4.
garant: Oblastné pracovisko MS Zvolen

200. výročie narodenia Františka Bullu
Spomienkové podujatie
miesto konania: Staré Hory

dátum: 25. 4.
garant: Dom MS Banská Bystrica

Národný sviatok na Devíne; v spolupráci s Bratislavským samosprávnym krajom
miesto konania: Bratislava-Devín
dátum: 29. 4.
garant: Dom MS Bratislava

MÁJ

Rendezvous s M. R. Štefánikom
4. ročník
miesto konania: Bratislava
dátum: 4. 5.
*garanti :*Dom MS Bratislava, Mladá Matica

140. výročie úmrtia Viliama Paulinyho-Tótha
Spomienkové podujatie
miesto konania: Senica, Martin
dátum: 10. 5.
garant: MO MS Martin, Oblastné pracovisko MS Holíč

Pochod vďaky
Pri príležitosti výročia ukončenia 2. svetovej vojny
*miesto konania :*Hrušov-Čabraď
dátum:
garant: Oblastné pracovisko MS Hrušov

JÚN

51. ročník literárneho festivalu Slovesná jar, spojený so 156. výročím Memoranda národa slovenského; v spolupráci s viacerými partnermi
miesto konania: Martin
dátum: 6. – 9. 6.
garant: Slovenský literárny ústav MS

Prečo mám rad slovenčinu, prečo mám rád Slovensko; v spolupráci s Ministerstvom kultúry SR
Slávnostné vyhlásenie výsledkov 24. ročníka
miesto konania: Nové Zámky
dátum: 8. 6.
garanti: Miestny odbor MS Nové Zámky, Krajanské múzeum MS

Svätoplukovo kráľovstvo ožíva; v spolupráci so ZŠ a MŠ kráľa Svätopluka Šintava
Slávnostné vyhlásenie výsledkov celoslovenskej literárnej a výtvarnej súťaže
miesto konania: Šintava
dátum: 10. 6.
garanti: Dom MS Galanta

O Cenu Slovenského učeného tovarišstva
XVII. ročník celoslovenskej literárnej súťaže

miesto konania: Trnava
dátum:
garant: Oblastné pracovisko MS Holíč

Gorazdovo výtvarné Námestovo; v spolupráci s Národným osvetovým centrom
XXI. ročník celoslovenskej súťaže s medzinárodnou účasťou
miesto konania: Námestovo
dátum: 17. 6.
garant: Dom MS Liptovský Mikuláš

150. výročie narodenia Petra V. Rovnianka
Spomienkové podujatie
miesto konania: Dolný Hričov
dátum: 22. 6.
garant: Krajanské múzeum MS

Klenovská Rontouka
39. ročník Gemersko-malohontských folklórnych slávností
miesto konania: Klenovec
dátum: 23. – 25. 6.
garant: Dom MS Rimavská Sobota

Mihaľovski deski
Divadelný festival
miesto konania: Michalovce
dátum: 25. 6.
garant: Dom MS Michalovce

200. výročie narodenia Andreja Radlinského
miesto konania: Dolný Kubín
dátum: 27. 6.
garant: Vedné ústredie MS

JÚL

Cyrilo-metodské oslavy; v spolupráci s príslušnými samosprávami
miesto konania: Nitra, Terchová, Branč, Dolný Kubín a iné
dátum: 4. – 5. 7.
garanti: Dom MS Nitra, Sekretariát predsedu a správcu MS

Dni Nitranov
miesto konania: Nitra
dátum: 5. 7.
garant: Dom MS Prievidza

Vatra zvrchovanosti
25. výročie prijatia Deklarácie o zvrchovanosti SR
miesto konania: Kremnické Bane
dátum: 16. 7.
garant: Dom MS Banská Bystrica

Vatra zvrchovanosti

25. výročie prijatia Deklarácie o zvrchovanosti SR
miesto konania: Vlachovo
dátum:
garanti: Dom MS Rožňava

Vatra zvrchovanosti
25. výročie prijatia Deklarácie o zvrchovanosti SR
miesto konania: Cejkov
dátum: 15. 7.
Garant: Dom MS Michalovce

Národný výstup na Sitno
XV. ročník
miesto konania: Sitno
dátum: 16. 7.
garant: Dom MS Levice

AUGUST

55. ročník Jánošíkových dní; v spolupráci s obcou Terchová
miesto konania: Terchová
dátum: 3. – 6. 8.
garant: Sekretariát predsedu a správcu MS

80. výročie úmrtia Martina Rázusa
Spomienkové podujatie
miesto konania: Brezno
dátum: 8. 8.
garant: Dom MS Banská Bystrica

Deň Matice slovenskej
Slávnostné zasadnutie Výboru MS spojené s pripomenutím si 170. výročia štvrtého zasadnutia spolku Tatrín a s odhaľovaním búst v Parku sv. Cyrila a Metoda
miesto konania: Martin
dátum: 11. 8.
garant: Sekretariát predsedu a správcu MS

Národný výstup na Kriváň; v spolupráci s viacerými partnermi
dátum: 13. 8.
garant: Dom MS Liptovský Mikuláš

Matičný dvor na Hontianskej paráde
miesto konania: Hrušov
dátum: 18. 8.
garant: Dom MS Levice

Gemerský folklórny festival
44. ročník
miesto konania: Rejdová
dátum:
garant: Dom MS Rožňava

SEPTEMBER

Deň ústavy Slovenskej republiky
25. výročie prijatia Ústavy SR
miesto konania: Bratislava
dátum: 1. 9.
garant: Dom MS Bratislava

Národné matičné slávnosti 2017; v spolupráci s Trnavským samosprávnym krajom
miesto konania: Trnava
dátum: 7. – 10. 9.
garant: Krajská rada MS Trnavského kraja

Konferencia o národnostných vzťahoch
miesto konania: Fiľakovo
dátum: 8. 9.
garant: Stredisko národnostných vzťahov MS

Spomienka na Jozefa Miloslava Hurbana
Miesto konania: Dobšiná
dátum:
garant: Dom MS Rožňava

Historické návraty na zem predkov – spoveď a zúčtovanie
70. výročie návratu dolnozemských Slovákov na Slovensko
miesto konania: Galanta
dátum:
garant: Dom MS Galanta

Dni Andreja Hlinku; v spolupráci s mestom Ružomberok
miesto konania: Ružomberok
dátum:
garanti: Dom MS Liptovský Mikuláš, Mladá Matica

OKTÓBER

145. výročie narodenia Mikuláša Moysesa
miesto konania: Prešov
dátum: 1. 10.
garant: Dom MS Prešov

Timravin chodníček; v spolupráci s obcou Polichno
Jubilejný 25. Ročník turisticko-literárno-výtvarného podujatia
miesto konania: Polichno, Ábelová, Lučenec
dátum: 1. 10.
garant: Dom MS Lučenec

150. výročie narodenia B. S. Timravy
Divadelné predstavenie (dielo Timravy)
miesto konania: Lučenec

dátum: 2. 10.
garant: Dom MS Lučenec

Chalupkovo Brezno
Jubilejný 50. ročník celoslovenskej prehliadky záujmovej umeleckej tvorivosti učiteľov
miesto konania: Brezno
dátum: 21. 10.
garant: Dom MS Banská Bystrica

Zlatá podkova, zlaté pero, zlatý vlas
Regionálna a celoslovenská súťaž v prednese slovenskej rozprávky
miesto konania: Drienčany
dátum: 24. – 25. 10.
garant: Dom MS Rimavská Sobota

220. výročie narodenia Štefana Moysesa
Spomienkové podujatie
miesto konania: Banská Bystrica
dátum: 26. 10
garant: Dom MS Banská Bystrica

110. výročie tragédie v Černovej
Spomienkové podujatie
miesto konania: Ružomberok-Černová
dátum:
garant: Dom MS Liptovský Mikuláš

NOVEMBER

Vyhlásenie výsledkov XVIII. ročníka súťaže školských časopisov PROSLAVIS 2017; v spolupráci s viacerými partnermi
miesto konania: Žilina
dátum:
garant: Dom MS Žilina

Traja sokoli
Tradičná spomienka na Daxnera, Bakulínyho a Francisciho
miesto konania: Plešivec
dátum:
garant: Dom MS Rožňava

Valné zhromaždenie Matice slovenskej
miesto konania: Liptovský Mikuláš
dátum:
garant: Členské ústredie MS

Trenčín, Trnava – ruža voňavá
miesto konania: Galanta
dátum: 15. 11.
garant: Dom MS Galanta

25. výročie prijatia Zákona o rozdelení Českej a Slovenskej federatívnej republiky

Akadémia
miesto konania: Bratislava
dátum: 25. 11.
garant: Dom MS Bratislava

Studňa sa tajne s dažďom zhovára
XXIVI. ročník celoslovenskej literárnej súťaže Jozefa Braneckého pre mládež a dospelých
miesto konania: Trenčín
dátum:
garant: Dom MS Prievidza

DECEMBER

Beniakove Chynorany; v spolupráci s viacerými partnermi
Celoslovenské finále v prednese poézie
miesto konania: Chynorany
dátum: 1. 12.
garant: Dom MS Prievidza

Gorazdov literárny Prešov; v spolupráci s Národným osvetovým centrom
miesto konania: Prešov
dátum: 2. 12.
garant: Dom MS Prešov

Národný autobus dobrej vôle
Kultúrno-humanitné podujatie
miesto konania: viaceré miesta Slovenska
dátum: 5. 12.
garanti: Oblastné pracovisko Veľký Krtíš

Sekretariát predsedu a správcu Matice slovenskej

Sekretariát vykonával všetky organizačné a administratívne práce vyplývajúce v zmysle platných Stanov MS a Štatútu sekretariátu, ktoré spočívajú v zabezpečovaní nasledujúcich úloh týchto činností:
Vedenie administratívnej agendy sekretárskych činností predsedu MS a správcu MS (evidencia došlej a odoslanej pošty, vybavovanie telefonátov a e-mailovej korešpondencie, prijímanie hostí a návštev, zabezpečenie organizovania porád, rokovaní, zasadnutí vrátane prípravy materiálov, spolupráca pri príprave a realizácií podujatí MS a ďalších činností podľa pokynov predsedu a správcu MS
Spolupodieľanie sa pri projekte Hlavné aktivity MS, ktoré sú zamerané na kultúrne podujatia krajského i celoslovenského významu
Komplexného vybavenia zahraničných služobných ciest pre všetkých zamestnancov MS (stravné, ubytovanie, poistenie liečebných nákladov, rezervácie hotelov, leteniek, cestovných lístkov a iných nevyhnutných náležitostí súvisiacich s organizáciou služobnej cesty) a vo vzťahu k Sociálnej poisťovni
Zabezpečovania personálnej agendy zamestnancov MS a to najmä:

vedenia osobných spisov zamestnancov a vykonávania ich správy, vedenie žiadostí o zamestnanie, vykonávanie činností spojených so vznikom, zmenou a ukončením pracovného pomeru, personálne náležitosti spojené s vykonávanie prác na základe dohôd o vykonaní práce, dohôd o pracovnej činnosti a dohôd o brigádnickej práci študentov, príprava a priebeh výberových konaní, evidencia elektronickej dochádzky zamestnancov, evidencia absencií, neprítomnosti, dovoleniek, dočasne práceneschopných, darcov krvi, významných jubileí zamestnancov a pod., pripravovanie podkladov k vyúčtovaniu miezd pre FEÚ MS a podkladov k štatistickým výkazom, zabezpečovanie archiváciu personálnych záležitostí zamestnancov v zmysle platných predpisov, podieľanie sa na riešení pracovno-právnych problémov a pri tvorbe a realizácii Sociálneho fondu MS, zabezpečovanie registrácie zamestnancov na Sociálnu poisťovňu a zdravotné poisťovne

Dozorný výbor Matice slovenskej

Dozorný výbor MS (ďalej aj DV) v roku 2017 položil dôraz na dohľad a dozor nad dodržiavaním všeobecne záväzných právnych predpisov, a to s osobitným zreteľom na zákon o Matici slovenskej, ako aj na dohľad nad dodržiavaním Stanov MS, ako aj ďalších vnútromatičných predpisov. Osobitnú pozornosť DV venoval realizácii 14 úloh, ktoré štát zveril Matici slovenskej prostredníctvom zákona o Matici slovenskej, a to predovšetkým v súvislosti s dozorom nad využívaním účelovej štátnej dotácie, ktorá je Matici slovenskej pridelená z rozpočtovej kapitoly Ministerstva kultúry SR.

V roku 2017 DV zasadal štyrikrát, pričom s ohľadom na nevyhnutnosť riešenia niektorých z doručených podnetov, DV uskutočnil aj mimoriadne zasadnutie v máji 2017, aby tak zabezpečil operatívnosť a efektívnosť riešenia, v tom čase aktuálnych, otázok z prostredia Matice slovenskej. V prvom štvrťroku 2017 sa DV zaoberal vyhodnocovaním čerpania rozpočtu MS za rok 2016. DV prostredníctvom predsedu DV MS priebežne dohliadal aj nad procesom tvorby rozpočtu MS na rok 2017, a to najmä aktívnou účasťou na zasadnutiach Výboru MS, ako aj Predsedníctva MS.

DV sa v 1. kvartáli 2017 zaoberal aj stavom majetku Matice slovenskej, pričom na zasadnutí bol okrem správcu MS prizvaný aj PaedDr. Branislava Kohúta, riaditeľa Technicko-investičného útvaru Matice slovenskej, kde predložil DV správu o stave majetku MS. V širšej súvislosti DV nabádal orgány MS, aby po pozastavení Zásad hospodárenia MS prerokovali, schválili a uviedli do života nové Zásady hospodárenia MS s dôrazom na sústavne zotrvávajúce odporúčanie Dozorného výboru MS, aby Matica slovenská, aj v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov, zaviedla vnútornú kontrolu v Matici slovenskej.

Osobitný zreteľ DV kládol aj na realizáciu úloh, ktoré Predsedníctvo MS prijalo vo forme uznesení, vo veci otvorenia kovovej časti Národného pokladu SR uloženého v suteréne Matice slovenskej v Martine.

V zmysle Stanov MS, DV po uzavretí zúčtovacieho obdobia, predkladal Výboru MS stanovisko Dozorného výboru MS k účtovnej závierke MS, ako aj odporúčanie na vysporiadanie a zúčtovanie výsledku hospodárenia za príslušný rok.

DV, vedomý si plnej zodpovednosti, dôrazne upozorňoval orgány MS na všetkých stupňoch riadenia, vrátane predsedu MS, na nedostatky v činnosti MS a aby bez zbytočného odkladu začali riešiť výkonným a efektívnym spôsobom problémy v MS, a to v záujme zefektívnenie budúcej činnosti MS po VZ MS v novembri 2017.

Predseda, podpredseda, ako aj členovia DV sa počas roka 2017 aktívne zúčastňovali na krajských snemoch MS, rokovaní orgánov MS na všetkých stupňoch, ako aj na ďalších aktivitách MS, pričom sa pravidelne zúčastňovali na zasadnutiach predsedníctva a výboru MS.

Dozorný výbor na svojom zasadnutí prerokoval Žiadosť o dohľad nad dodržiavaním Stanov Matice slovenskej, ktorú na dozorný výbor doručil MO MS Rimavská Sobota. Žiadosť sa zamerala predovšetkým na ustanovenie Stanov MS, v ktorom sa uvádza, že predseda MS je volený na

štvorročné volebné obdobie, a to najviac na dve po sebe nasledujúce volebné obdobia. DV MS sa danou žiadosťou vážne zaoberal, pričom formou uznesenia bolo prijaté záväzné stanovisko DV MS v tejto veci. Predseda DV bol poverený Dozorným výborom MS, aby v prípade kandidatúry vtedajšieho predsedu MS na funkciu predsedu MS pre funkčné obdobie 2017-2021, vystúpil pred VZ MS a toto záväzné stanovisko predniesol.

Vzhľadom na to, že v novembri 2017 sa uskutočnilo Valné zhromaždenie Matice slovenskej, DV počas celého roka dohliadal nad riadnym zabezpečovaním jeho prípravy, ako aj nad nominačným procesom, ktorý sa uskutočňoval pred konaním VZ MS, aby tak priebežne zabezpečil jeho súlad s platnými matičnými právnymi predpismi.

Počas celého roka 2017 sa DV zaoberal hodnotením uplynulého funkčného obdobia Dozorného výboru MS, ktoré vyvrcholilo na VZ MS v novembri 2017. Na svojich zasadnutiach DV prijal odporúčania pre orgány MS po VZ MS 2017, a to na základe zistených nedostatkov počas uplynulého funkčného obdobia. Medzi významné dokumenty vytvorené, prerokované a schválené Dozorným výborom MS patrí Správa o činnosti Dozorného výboru Matice slovenskej za funkčné obdobie 2013-2017, ako aj Stanovisko Dozorného výboru Matice slovenskej k Správe o činnosti a hospodárení Matice slovenskej za roky 2013-2017, ktoré dokumenty boli predkladané Valnému zhromaždeniu MS a ktoré boli v konečnom dôsledku Valným zhromaždením prerokované a schválené.

Zloženie Dozorného výboru MS zvolené na VZ MS, ktoré sa konalo v novembri 2017:
Predseda DV MS: JUDr. Štefan Martinkovič
Piati členovia DV MS volení Valným zhromaždením MS:
doc. Ing. MVDr. Ján Buleca, PhD.
Dr. h. c., prof. JUDr. Jaroslav Chovanec, CSc.
Ing. Milan Jadroň
Mária Murdzíková
Milan Stromko

Traja členovia DV MS menovaní ministrom kultúry SR:
Ing. Zlatica Rapošová
Ing. Ján Kozák
JUDr. Mgr. Marián Šmihla

Orgány Matice slovenskej

Výbor MS

Výbor MS pracoval v nasledovnom zložení: Marián Tkáč – predseda, Stanislav Bajaník, Ján Brloš, Peter Cabadaj – vedecký tajomník, Peter Černý, Juraj Gajdoš, Eva Garajová, Marián Gešper – druhý podpredseda, Miroslav Gešper, Zlatica Halková, Marek Hanuska – tajomník, Anton Hrnko, Branislav Husár, Gabriela Kaščáková, Libuša Klučková, Marián Kňažko, Viliam Komora, Ľubomír Kraľovanský – (od 17. 3. ho nahradil Štefan Suchý), Dušan Kubinec, Mária Kušnírová (od 26. 3. ju nahradil Pavol Boroň, ktorý však oznámil, že do výboru nenastúpi a nahradil ho Igor Benčať), Ľuboslava Laciaková, Matej Lada (od 12. 8. ho nahradil Ivan Albert Petranský), Július Lomenčík, Ingrid Lukáčová, Pavol Mihál, Mária Miháliková (od 29. 1. ju nahradil Július Žubor), Roman Michelko, Marcel Pecník (od 25.2. ho nahradil Miroslav Bielik), František Námešpetra, Marek Nemec, Viliam Oberhaser, Dušan Pribula, Alena Rezková, Maroš Smolec – správca, Jozef Šimonovič (od 12. 8. ho nahradil František Ďurina), Michal Terrai, Vlastimil Uhlár, Rastislav Zacher, Daniel Zemančík (od 23.3. ho nahradil Jozef Steiner). Toto zloženie bolo až do valného zhromaždenia.

Termíny a miesta zasadnutí výboru boli: 28. 1. v Košiciach; 25. 3. v Banskej Bystrici; 11. 8. slávnostné zasadnutia v Martine; 14.10. v Liptovskom Mikuláši; 10. 11. v Liptovskom Mikuláši pred

valným zhromaždením. Novozvolený výbor sa stretol 2. decembra 2017 v Martine. Podrobnejšie o novom výbore na konci správy.

Na 16. zasadnutí bol za prvého podpredsedu zvolení Viliam Obehauser, za člena predsedníctva Roman Michelko, do orgánov Neografie Marián Gešper a vydavateľstva, s .r. o., Miroslav Holečko. Bol chválený rozpočet na rok 2017 a zámer založenia oblastného pracoviska v Trnave. Bolo odsúhlasené zvolanie VZ v Liptovskom Mikuláši. Schválená bola nová zriaďovacia listina pre Slovenský historický ústav. Diskutovalo sa aj o nehnuteľnosti v Štúrove a bolo zamietnuté scudzenie pozemku na pracovisku v Štúrove. Na 17. zasadnutí bolo hlavným bodom rokovania riešenie otázky kovovej časti národného pokladu. Výbor prijal uznesenie, ktorým uložil predsedovi urobiť inventarizáciu za prítomnosti Nadácie MS alebo aj bez nej. Okrem toho bolo schválené rozpočtové opatrenie č. 1. a dokumenty pre VZ. 18. Zasadnutie výboru bolo slávnostné spojené s odhalením búst J. M. Hurbana a A. Radlinského. Avšak pre malú účasť členov nebolo uznášaniaschopné. Na 19. zasadnutí boli prerokované dokumenty týkajúce sa VZ. Potvrdení na ďalšie tri roky boli členovia správnej rady Inštitútu vzdelávania, n. o. Schválená bola akvizičná komisia Archívu MS a jej členovia. Výbor sa zaoberal aj problematikou slovenského juhu a osobite nehnuteľnosťou v Štúrove. Zriadené bolo oblastné pracovisko v Trnave. Výbor konštatoval, že Nadácia MS sa nedostatočne starala o národný poklad a zároveň odsúdil činnosť webu Obrodená Matica. Dvadsiate zasadnutie sa konalo pár hodín pred začiatkom Valného zhromaždenia. Predmetom zasadnutia bolo schválenie Správy o činnosti a hospodárení MS za rok 2016 a vysporiadanie hospodárskeho výsledku. Výbor sa zaoberal aj otázkou kandidatúry Ing. Mariána Tkáča.

Zápisnice z jednotlivých zasadnutí výboru sú uložené na Sekretariáte predsedu a správcu MS v Martine. Členom výboru, predsedovi dozorného výboru, ako aj ďalším adresátom boli zápisnice zasielané elektronickou poštou. Uznesenia sú zverejnené na webovej stránke MS. Za zapisovateľa bol na všetkých zasadnutiach zvolený Marek Hanuska.

Priemerne sa na rokovaniach Výboru MS zúčastňovalo 24 členov, čo je o tri menej ako v predchádzajúcom roku. Do počtov nie je zahrnuté zasadnutie nového výboru (2. 12. 2017).

Predsedníctvo

Počas roka 2017 sa konalo 9 zasadnutí, čo je o jedno viac ako v roku 2016. Zasadnutia sa konali 7. 2. v Bratislave, 16. 2. v Martine - Neografii, 1. 3. v Martine, 16. 3. v Bratislave, 16. 5. v Martine, 6. 6. v Martine, 20. 6. v Liptovskej Osade - Škutovky, 11. 8. v Martine, 6. 9. v Trnave a 6. 11. v Martine. Z jedného zasadnutia sa ospravedlnili M. Hanuska, V. Oberhauser, M. Smolec, R Michelko. Trikrát nebola prítomná Z. Halková. Štyroch zasadnutí sa nezúčastnil M. Gešper

Predsedníctvo sa na svojich zasadnutiach zaoberalo aktuálnymi otázkami MS, riešilo úlohy, ktoré mu uložil Výbor MS. Na viacerých zasadnutiach sa rokovalo o Národnom poklade. Zápisnice z jednotlivých zasadnutí predsedníctva sú uložené na Sekretariáte predsedu a správcu MS v Martine. Členom výboru, predsedovi dozorného výboru, ako aj ďalším adresátom boli zasielané elektronickou poštou. Zvoleným zapisovateľom na všetkých zasadnutiach bol Marek Hanuska.

Na Valnom zhromaždení MS 10. 11. 2017 bol zvolený nový výbor v nasledovnom zložení: Marián Gešper – predseda, členovia: Jozef Božík, Ján Budinský, Peter Černý, Anna Dubovcová, Juraj Gajdoš, Martin Gallík, Miroslav Gešper, Martin Hájnik, Zlatica Halková, Marek Hanuska, Žofia Hrnčiarová, Branislav Husár, Sláva Jurková, Ladislav Kalafa, Gabriala Kaščáková, Miroslav Kerekanič, Pavol Kleban, Libuša Klučková, Viliam Komora, Mária Kušnírová, Dáša Machalová, Jozef Makariv, Michal Matečka, Andrej Mečiar, Roman Michelko, Marek Nemec, Jozef Piecka, Patrik Polakevič, Dušan Pribula, Ján Seman, Miloslav Slávik, Maroš Smolec, Ingrid Šulková, Michal lTerrai, Daniela Trňanová, Vlastimil Uhlár, Rastislav Zacher, Miloš Zverina. Náhradníkov uvádzame podľa počtu získaných hlasov: Peter Titka, Eva Garajová, Ľubomír Klieštinec, Pavol Mihál, Alena Rezková, Helena Zuskáčová, Ján Šteuček, Viliam Oberhauser, Margaréta Vyšná, Ján Eštok, Jana Smoligová, Jarmila Trungelová, Miroslav Považan, Peter Kozolka, Michal Garaj.

Uznesenie z Valného zhromaždenia Matice slovenskej, ktoré sa konalo 10. – 11. novembra 2017 v Liptovskom Mikuláši, je uverejnené na

http://matica.sk/o-matici-slovenskej/sucasna-legislativa-a-dokumenty/

Prvé zasadnutie nového výboru sa konalo 2. 12. 2017 v Martine. Začalo sa slávnostnou časťou v prvej budove MS za účasti predchádzajúceho predsedu a niektorých členov bývalého výboru. V pracovnej časti boli za podpredsedov zvolení Marek Hanuska a Marek Nemec, za správcu bol opätovne potvrdený Maroš Smolec. Do predsedníctva boli zvolení Libuša Klučková, Viliam Komora a Zlatica Halková. Zvolení boli noví predstavitelia do orgánov Vydavateľstva MS, s . r .o. Bola schválená mzda predsedu, pracovné komisie pre úpravu stanov a program MS. Schválené boli aj kompetencie predsedníctva. Nové predsedníctvo zasadlo prvýkrát 5. 12. 2018 v Martine.

Vedné ústredie Matice slovenskej

Vedné ústredie (VÚ) koordinuje vedecký výskum a prezentačnú činnosť MS. V súlade so Stanovami MS je organizačným, koordinačným a metodickým ústredím spoločenských vied v oblasti vedy a výskumu, a tiež pre výskum Slovákov v zahraničí a vzťahov k nim. Združuje riaditeľov matičných vedeckých ústavov, odborných pracovísk, ako aj predsedov vedeckých odborov. Na čele U je vedecký tajomník.

V máji 2017 bola pripravená a publikovaná výzva na zverejnenie grantového systému na podporu vedeckých projektov v MS. Konkrétne išlo o oblasti literárnej vedy a histórie, historiografie, života Slovákov v zahraničí, slovakistiky, kulturológie, politológie, národohospodárstva, národnostných vzťahov, pričom osobitná pozornosť sa venovala otázkam spätým s minulosťou a súčasnosťou južného Slovenska, dejinami miestnych odborov a osobností spojených s MS. O grant sa prednostne uchádzali vedecké odbory a možnosť využili Politologický odbor, Jazykový odbor a Národopisný odbor MS. Žiadosti o poskytnutie dotácie z grantového systému na podporu vedeckých projektov posúdila a vyhodnotila v septembri 2017 komisia Výboru MS pre vedu.

Dňa 24. 3. 2017 zasadla Vedecká rady MS, ktorú tvoria významní slovenskí historici, literárni vedci, jazykovedci a pedagógovia.

VÚ sa v súčinnosti so Slovenským literárnym ústavom MS podieľalo na organizačnom a programovom zabezpečení 51. ročníka Slovesnej jari – najstaršieho literárneho festivalu na Slovensku. Spoločne s ďalšími matičnými zložkami programovo a organizačne zabezpečilo Deň Matice slovenskej v Martine, ktorý sa konal 11. augusta 2017 pri príležitosti 154. výročia založenia MS. Následne v septembri VÚ významne participovalo na programe Národných matičných slávností v Trnave.

Najväčšiu pozornosť v rámci svojej činnosti venovalo VÚ programovému zabezpečeniu Roka Jozefa Miloslava Hurbana a Andreja Radlinského 2017. Konkrétnym výsledkom tejto činnosti boli vedecké, odborné a popularizačné podujatia, ktoré sa konali v Martine, Trenčíne, Dolnom Kubíne, Michalovciach, Trnave a Žiline.

Činnosť Vedného ústredia MS zabezpečoval v roku 2017 jeden pracovník – vedecký tajomník MS.

Mgr. PETER CABADAJ, vedecký tajomník MS

Publikačná činnosť

Správa o činnosti a hospodárení Matice slovenskej za rok 2016. Martin : Matica slovenská, 2017. 151 s. (zostavenie). http://matica.sk/o-matici-slovenskej/sucasna-legislativa-a-dokumenty/

Keď blízko bolo ešte veľmi ďaleko. Svetozár Hurban Vajanský (1847 – 1916). Martin : Matica slovenská, 2017. 171 s. (zostavenie, doslov).
Dvestoročnica narodenia Jozefa Miloslava Hurbana (1817 – 2017). Martin : Matica slovenská, 2017, 16 s. (zostavenie, text).
Vtedy a dnes v Terchovej. Katalóg výstavy. Žilina: Krajské kultúrne stredisko, 2017, s. 3 – 4.
Od Mikuláša do troch kráľov. Katalóg výstavy. Terchová : Miestne kultúrne stredisko, 2017, s. 2.
Jánošíkove dni 2017. Programový bulletin 55. ročníka Medzinárodného folklórneho festivalu Jánošíkove dni v Terchovej. Terchová: Obec Terchová, 2017. 12 s.
Novoročný koncert v Bruseli 2017. Programový bulletin. Žilina : Agentúra MCP, 2017. 6 s.
V Slovenskom betleheme. Vianočný benefičný koncert. Programový bulletin. Bratislava: Nadácia Prameň, 2017, 16 s.
František Mucha: Takto vidím ja... Katalóg výstavy. Terchová: Obec Terchová, 2016, 6 s.
Storočnica narodenia Jozefa Staška. In Historický zborník, roč. 27, 2017, č. 2, s. 155 – 157.
František Fuga. In Slováci v zahraničí 34. Martin : Matica slovenská, 2017, s. 305 – 311.
Ladislav Jankovič. In Slováci v zahraničí 34. Martin : Matica slovenská, 2017, s. 312 – 314.
Veršami proti tankom. August 1968 v slovenskej poézii. In: Národný kalendár 2018. Martin : Matica slovenská, 2017, s. 141 – 143.
Tri metre látky za olympijské zlato. Náš najstarší žijúci olympijský víťaz Ján Zachara slávi deväťdesiatku. In Národný kalendár 2018. Martin : Matica slovenská, 2017, s. 208 – 210.
Stratený raj Rudolfa Slobodu. Nedožité 80. výročie spisovateľovho narodenia. In Národný kalendár 2018. Martin : Matica slovenská, 2017, s. 243 – 245.
V kraji, kde všetko živé spieva. Pred 80 rokmi sa narodila Darina Kohútová-Hanuliaková. In Národný kalendár 2018. Martin : Matica slovenská, 2017, s. 251 – 252.
Petardy Jakubiskovej fantastiky. Osemdesiatka významného filmára. In : Národný kalendár 2018. Martin: Matica slovenská, 2017, s. 256 – 259.
Gól ako radosť aj pasia. Jubileum slávneho Dolfiho. In: Národný kalendár 2018. Martin : Matica slovenská, 2017, s. 261 – 262.
Pre Tolstého to bol svätý Dušan Petrovič. In Slovenské pohľady, roč. IV. + 133, 2017, č. 1, s. 152 – 154.
Slovenské pohľady v časoch zásadných spoločenských zmien. In Slovenské pohľady, roč. IV. + 133, 2017, č. 2, s. 52 – 63.
Pirátka snov. Uplynulo 100 rokov od narodenia poetky Henny Fiebigovej-Sivákovej. In Slovenské pohľady, roč. IV. + 133, 2017, č. 3, s. 95 – 98.
Rozprávanie o Tovarišstve. In Slovenské pohľady, roč. IV. + 133, 2017, č. 5, s. 24 – 29.
V katolíckej moderne aj ženy. Sto rokov od narodenia poetky Eleny Kamenickej. In Slovenské pohľady, roč. IV. + 133, 2017, č. 9, s. 102 – 106.
Osamelý bežec slovenského rocku. Dežo Ursiny by mal 70 rokov. In Slovenské pohľady, roč. IV. + 133, 2017, č. 11, s. 102 – 104.
Rozprávanie o Konválii. Pred sto rokmi sa narodila Ria Valé. In Slovenské pohľady, roč. IV. + 133, 2017, č. 12, s. 43 – 48.
Jubilujúca Slovenská liga v Amerike. In Slovensko, roč. 39, 2017, č. 1 (jar), s. 16 – 17.
Každá minulosť sa raz sprítomní. Spomienka na básnika Jána Frátrika. In Slovensko, roč. 39, 2017, č. 1 (jar), s. 42 – 43.
Druhý matičný predseda. K jubileám Jozefa Kozáčka In Slovensko, roč. 39, 2017, č. 2 (leto), s. 8 – 9.
Hľadačka krásy Zuzana Bellušová-Rusková. In Slovensko, roč. 39, 2017, č. 2 (leto), s. 41 – 42.
Tvorivý sedemdesiatročný mládenec. In Slovensko, roč. 39, 2017, č. 2 (leto), s. 45 – 46.
Občianstvo si prevzal z rúk amerického prezidenta. Spomienka na tenoristu Rudolfa Petráka. In Slovensko, roč. 39, 2017, č. 3 (jeseň), s. 24 – 25.
Buď oslávený slávny syn Oravy! Pred 200 rokmi sa narodil Andrej Radlinský. In Slovensko, roč. 39, 2017, č. 3 (jeseň), s. 10 – 11.

Romantik mestskej krajiny. K storočnici narodenia Viliama Chmela. In Slovensko, roč. 39, 2017, č. 4 (zima), s. 32 – 33.
Povieme Ondrej Demo a ozve sa – folklór. In Slovensko, roč. 39. 2017, č. 4 (zima), s. 38.
Matica tiež môže navrhovať osobnosti. Rozhovor s Petrom Cabadajom. In Slovenské národné noviny, roč. 32, 2017, č. 3, s. 1.
Zasadala Vedecká rady Matice slovenskej. In Slovenské národné noviny, roč. 32, 2017, č. 14, s. 12.
Stodesať rokov prínosných americko-slovenských aktivít. In Slovenské národné noviny, roč. 32, 2017, č. 24, s. 8.
Rok Jozefa Miloslava Hurbana. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 1, s. 2. (Vyšlo 16. 2. 2017)
Mladí večnosti – Wiliam Bukový. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 1, s. 7.
Slávne rukopisy. Memorandum národa slovenského (1861). In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 1, s. 12.
Portrét mladého umelca. Literárna hádanka. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 1, s. 15.
Mladí vo večnosti – Elena Zvaríková-Pappová. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 2, s. 7. (Vyšlo 23. 3. 2017)
Slávne rukopisy. Rodokmeň vlastnoručne vyhotovený Jozefom Miloslavom Hurbanom. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 2, s. 11.
Portrét mladého umelca. Literárna hádanka. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 2, s. 15.
Mladí vo večnosti – Viera Markovičová-Záturecká. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 3, s. 6. (Vyšlo 27. 4. 2017)
Slávne rukopisy. List predsedu MS Jozefa Kozáčka podpredsedovi Viliamovi Paulinymu-Tóthovi. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 3, s. 13.
Portrét mladého umelca. Literárna hádanka.. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 3, s. 15.
O Slovesnej jari. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 4 – 5, s. 2 (25. 5. 2017)
Neuniklo zraku Orla. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 4 – 5, s. 7.
Mladí vo večnosti – Igor Kalný. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 4 – 5, s. 21.
Slávne rukopisy. Osvedčenie Viliama Paulinyho Tótha. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 4 – 5, s. 28.
Portrét mladého umelca. Literárna hádanka. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 4 – 5, s. 31.
Mladí vo večnosti – Arnošt Garlaty. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 6 – 7, s. 15. (Vyšlo 8. 7. 2017)
Slávne rukopisy. Stanovy Gazdovského spolku v Sobotišti. In Slovenské národné noviny, roč. 18, 2017, č. 6 – 7, s. 19.
Mladí vo večnosti – Ernest Špitz. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 8 – 9, s. 10 (Vyšlo 16. 9. 2017)
Portrét mladého umelca. Literárna hádanka. In Slovenské národné noviny, Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 8 – 9, s. 18.
Slávne rukopisy. Matej Hrebenda: Dar Matici slovenskej. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 8 – 9, s. 20.
Portrét mladého umelca. Literárna hádanka. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 8 – 9, s. 23.

Reč čísel. Pred Valným zhromaždením MS. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 10, s. 2. (Vyšlo 21. 10. 2017)
Mladí vo večnosti – Viliam Chmel. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 10, s. 7.
Slávne rukopisy. Stanovy Matice slovenskej. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 10, s. 13.
Portrét mladého umelca. Literárna hádanka. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 10, s. 15.
O kapitále kultúry In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 11 – 12, s. 2. (Vyšlo 9. 12. 2017)
Neuniklo zraku Orla. In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 11 – 12, s. 20 – 21.
Slávne rukopisy. List Ľudovíta Štúra Jozefovi Miloslavovi Hurbanovi (14. 9. 1850). In Slovenské národné noviny, príloha Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 11 – 12, s. 29.
Portrét mladého umelca. Literárna hádanka. In Slovenské národné noviny, roč. 18, 2017, č. 11 – 12, s. 31.
Fantáziou si vydobýjala slobodu. Pred 100 rokmi sa narodila poetka Henny Fiebigová-Siváková. In Viera a život, roč. XXVII., 2017, č. 1, s. 27 – 30.
„Po rebríku topoľovom rozbehnem sa do neba..." K storočnici narodenia zabudnutej poetky Eleny Kamenickej. In Viera a život, roč. XXVII., 2017, č. 2, s. 27 – 30.
„Život svoj ako lásku prijímaj..." Pred 130 rokmi sa narodil Mons. Miloš Klement Mlynarovič. In Viera a život, roč. XXVII., 2017, č. 4, s. 23 – 26.
Kanonik Jozef Kozáček: Národu slúžil ako starostlivý otec i predvídavý radca. In Viera a život, roč. XXVII., 2017, č. 5, s. 26 – 28.
Dotýkanie s výročiami XIII. Človek sa raz vytratí ako tvár z piesku na brehu mora (Michel Foucault). In Dotyky, roč. XXIX., 2017, č. 1, s. 18 – 20.
Literatúra ako špecifický výraz vlastnej koncepcie života. Nad dielom Jozefa Miloslava Hurbana. In Knižnica, roč. 18, 2017 č. 1, s. 73 – 75.
100. výročie narodenia „zabudnutej" poetky. Spomienka na Henny Fiebigovú-Sivákovú. In Knižnica, roč. 18, 2017, č. 2, s. 91 – 93.
Rozprávanie o „stratenej poetke". Sen šťastia Maruše Juskovej. In Knižnica, roč. 18, 2017, č. 2, s. 93 – 95.
Trpké ovocie na slnku biblických bolestí. Storočnica narodenia poetky katolíckej moderny Eleny Kamenickej. In Knižnica, roč. 18, 2017, č. 3, 97 – 99.
Ria Valé alebo môj sen o láske. In Knižnica, roč. 18, 2017, č. 3, s. 99 – 101.
Opäť sú tu Cyrilometodské dni v Terchovej... In MY Turčianske noviny, roč. 26/57, 2017, č. 26, s. 15.
Do kraja Jánošíka na legendárny festival. In MY Turčianske noviny, roč. 26/57, 2017, č. 28, s. 26.
Oslavy Matice aj v Martine. In MY Turčianske noviny, roč. 26/57, 2017, č. 31, s. 7.
Svetový operný hlas zo Sučian – storočnica Rudolfa Petráka. In MY Turčianske noviny, roč. 26/57, 2017, č. 34, s. 13.
V. Chmel: Čarodejný umelec a romantik mestskej krajiny In MY Turčianske noviny, roč. 26/57, 2017, č. 39, s. 23.
V areáli sídelnej budovy Matice odhalia busty Vajanského a Furdeka. In MY Turčianske noviny, roč. 25/56, 2016, č. 32, s. 13.
1989 – dobre, že sa to stalo. Anketa o nežnej revolúcii. In MY Turčianske noviny, roč. 26/57, 2017, č. 46, s. 6.
Za Ladislavom Záborským In Terchová, roč. 28, 2017 č. 1, s. 4.
Celý život verný slovenskej ľudovej kultúre. Jubileum Ondreja Dema. In Terchová, roč. 28, 2017, č. 1, s. 6 – 7.
Prípravy na jubileum v plnom prúde. 55. ročník Jánošíkových dní. In Terchová, roč. 28, 2017, č. 1, s. 8 – 9;

Duch Vrátnej. Rok Jozefa Miloslava Hurbana. In Terchová, roč. 28, 2017, č. 1, s. 9.
Osobnosti Terchovej. Bernard Maruna. In Terchová, roč. 28, 2017, č. 1, s. 10.
Taký bol Eugen Lazišťan. In Terchová, roč. 28, 2017 č. 2, s. 6 – 7.
Životné jubileum Štefana Muchu. In Terchová, roč. 28, 2017, č. 2, s. 7.
Osobnosti Terchovej. František Kadaš. In Terchová, roč. 28, 2017, č. 2, s. 8.
O veľkom poslaní. In Terchová, roč. 28, 2017 č. 3, s. 1.
Jubilant Fero Mucha. 70. výročie narodenia. In Terchová, roč. 28, 2017, č. 3, s. 10 – 11.
Pocta filmárovi Martinovi Slivkovi. In Terchová, roč. 28, 2017 č. 3, s. 12.
O takýto „vyšší princíp" stáť netreba! In Terchová, roč. 28, 2017 č. 3, s. 13.
Storočnica narodenia Tibora Andrašovana. In Terchová, roč. 28, 2017, č. 3, s. 13.
Osobnosti Terchovej. Peter Dikoš. In Terchová, roč. 28, 2017 č. 3, s. 18 – 19.
Umenie ako silný energetický náboj. Výstava Jozefa Malého. In Terchová, roč. 28, 2017, č. 4, s. 6.
Osobnosti Terchovej. Martin Cingel. In Terchová, roč. 28, 2017 č. 4, s. 10.
Nástenný kalendár s terchovskými muzikantmi. In Terchová, roč. 28, 2017 č. 4, s. 12.
(Aj) o nádeji. In: Terchová, roč. 28, 2017, č. 5 – 6, s. 1.
Terchovec v službách cisárovnej. Tristo rokov od narodenia Márie Terézie. In Terchová, roč. 28, 2017, č. 5 – 6, s. 10.
Poklona kamarátom. In Terchová, roč. 28, 2017, č. 5 – 6, s. 19.
Maliar s vrúcnym vzťahom k Terchovej. Storočnica narodenia Viliama Chmela. In Terchová, roč. 28, 2017, č. 5 – 6, s. 22 – 23.
Osobnosti Terchovej. Marián Ďuratný. In Terchová, roč. 28, 2017, č. 5 – 6, s. 24.
Na sedem otázok o humore odpovedá... In Bumerang, roč. III., 2017, č. 26, s. 1 – 2 (silvestrovské vydanie).
Silvestrovským atramentom. In Terchová, roč. 28, 2017, č. 5 – 6, s. 38 – 39.
Jozef Miloslav Hurban ako spisovateľ a publicista. In Beckovské noviny, roč. XXII., 2017, č. 1, s. 73 – 75.

Prednášková činnosť (len na podujatiach spojených s MS)

31. 1. 2017 – Žilina: prednáška Hurbanov odkaz dnešku (pre študentov gymnázií)
17. 3. 2017 – Michalovce: prednáška Život a dielo Jozefa Miloslava Hurbana (pre študentov a pedagógov stredných škôl, kultúrnych a osvetových pracovníkov)
28. 3. 2017 – Tvrdošín: prednáška Literárne dielo Jozefa Miloslava Hurbana (slávnostná akadémia, odborný seminár)
19. 4. 2017 – Trenčín: prednáška Hurbanov odkaz dnešku (odborný seminár)
30. 4. 2017 – Martin: prednáška Slovenská literatúra po roku 1989 (pre slovenských učiteľov žijúcich v zahraničí)
4. 10. 2017 – Michalovce: prednáška Slovenská katolícka moderna (pre študentov a pedagógov stredných škôl, kultúrnych a osvetových pracovníkov
25. 10. 2017 – Dolný Kubín: prednáška Radlinského odkaz dnešku (odborný seminár)
28. 11. 2017 – Bratislava: prednáška Radlinského odkaz dnešku (odborný seminár)
9. 12. 2017 – Veličná: prednáška Osobnosti Veličnej (odborný seminár)
14. 12. 2017 – Vinné: prednáška Mons. František J. Fuga (slávnostná akadémia)

Slovenský historický ústav Matice slovenskej

Vedecké podujatia

1, Súdny proces a poprava prezidenta prvej Slovenskej republiky Jozefa Tisa – 70. výročie popravy 18. apríla 2017 sa v Knižnici slovenskej štátnosti Slovenského historického ústavu Matice slovenskej na

Grösslingovej ulici v Bratislave konalo diskusné fórum. Príspevky predniesli právni historici – JUDr. Ján Štefanica, PhD., a JUDr. Michal Malatinský, PhD.
2, Slovenské emancipačné a štátoprávne snahy v 20. storočí. Vedecká konferencia k 100. výročiu založenia Česko‑Slovenskej republiky a 25. výročiu vzniku Slovenskej republiky. Bratislava, budova NR SR 26.-27 októbra 2017
Na podujatí odzneli prednášky:
Vznik Česko-Slovenska, jeho miesto a význam v slovenských dejinách – Anton Hrnko
Slovenská otázka v Uhorsku v druhej polovici 19. storočia – Miriam Viršinská
Slovensko-česká spolupráca na prelome 19. a 20. storočia (do vzniku Česko-Slovenska) – Ivan Mrva
Predstavy amerických Slovákov o riešení slovenskej otázky a vznik Česko-Slovenska – Marta Dobrotková
Svätá stolica a vznik Česko-Slovenska – Emília Hrabovec
Martinská deklarácia a zápas o jej interpretáciu – Peter Zelenák
Slováci v Národnom zhromaždení 1918 – 1920 – Natália PetranskáRolková
Slovenské autonomistické hnutie v ČSR – Martin Vašš
Úsilie amerických Slovákov o naplnenie Pittsburskej dohody – Štefan Kucík
Slovenskí katolícki biskupi a myšlienka česko-slovenskej a slovenskej štátnosti 1920 – 1945 – Róbert Letz
Ústavný zákon o autonómii Slovenskej krajiny. (Komparácia s ústavným zákonom o česko-slovenskej federácii z roku 1968) – Bruno Čanády
Prvá Slovenská republika, jej význam z hľadiska slovenských štátoprávnych snáh – Martin Lacko
Kontinuita a diskontinuita Slovenskej republiky v rokoch 1939 – 1945 – Ján Štefanica
Predstavy povstaleckej SNR o postavení Slovenska v obnovenej ČSR – Karol Fremal
Slovenská štátnosť v procese s Jozefom Tisom pred Národným súdom – Michal Malatinský
Slovenská štátnosť v politike a programe slovenského povojnového exilu – Beáta KatrebováBlehová
Slovenská štátnosť a slovensko-české vzťahy v procese s tzv. buržoáznymi nacionalistami (G. Husák a spol.) – Branislav Kinčok
Zápas o federalizáciu Česko-Slovenska v roku 1968 – Ján Bobák
Slovenská štátnosť a slovensko-české vzťahy v prostredí slovenského disentu – Peter Jašek
Príprava novej ústavy ČSSR v druhej polovici 80. rokov – Ondrej Podolec
Slovenská štátnosť v programoch a politike slovenských politických strán v rokoch 1989 – 1992 – Roman Michelko
Legislatívny proces zániku ČSFR a obnovenie Slovenskej republiky – Ján Cuper

Vedecko-popularizačné podujatia

Rozhovory o histórii: V rámci cyklu rozhovory o histórii organizovaným v rámci Historického odboru Matice slovenskej pre matičiarov a záujemcov o históriu na pôde SHÚ MS odzneli prednášky:
- Historické súvislosti vzniku Slovenskej republiky 1. januára 1993. 23. februára 2016 o 16.00 hod. v Knižnici slovenskej štátnosti Matice slovenskej na Grösslingovej ul. 23 v Bratislave. Úvodný vstup predniesol a na otázky odpovedal PhDr. Anton Hrnko, CSc.
- 25. rokov od Deklarácie o zvrchovanosti Slovenskej republiky, 20. júla 2017 o 15.00 hod. v Knižnici slovenskej štátnosti Matice slovenskej na Grösslingovej ul. 23 v Bratislave. Úvodný vstup predniesol a na otázky odpovedal poslanec Národnej rady Slovenskej republiky PhDr. Anton Hrnko, CSc.
Súvislosti medzi cirkevnou provinciou a štátnosťou od Svätoplukovej ríše po súčasnosť. 28. decembra 2017 o 15.00 hod.v Knižnici slovenskej štátnosti Matice slovenskej na Grösslingovej ul. 23 v Bratislave pri príležitosti 40. výročia erigovania Trnavskej cirkevnej provincie (30. 12. 1977). Úvodný vstup predniesol a na otázky bude odpovedal PhDr. et Mgr. Peter Mulík, PhD.

Edičná činnosť

Historický zborník č.1/ 2017 (zostavovateľ Peter Mulík)

Historický zborník č. 2/2017 (zostavovateľ Peter Mulík)

Organizačná a akvizičná činnosť

Budovanie knižnice slovenskej štátnosti pri SHÚ MS. Nákupy a akvizícia kníh (I. Mrva, P.Mulík)
Organizovanie udeľovania ceny Daniela Rapanta, máj 2016 (SHÚMS-Bratislava)

doc. PhDr. IVAN MRVA, CSc., riaditeľ SHÚ MS

Monografie vydané v roku 2017

Homza, M. Sroka S: Historia Scepusii II. Dejiny Spiša v rokoch 1526-1918
MRVA, I: Politické dejiny Spiša v kontexte strednej Európy 1526-1711, s. 44-271
MRVA, I: Ján Matej Korabinsky a jeho mapa Spišskej stolice, s. 1175
Bratislava - Krakow 2016, s. ISBN 978-80-223, 4210-0
Mrva, Ivan, ReiffIgor (EDS, zostavovatelia): Handlová. Dejinymesta I. 2017, s. 271, ISBN 978–80–89151–46–2
Autorský podiel:
Mrva Ivan: s. 52- 83
Mrva Ivan: Handlová v rokoch 1848-1918, s. 84- 107
Mrva Ivan, Kmeťová Diana: Handlová 1918-1945, s. 110-153
Monografia bola na základe odporúčania editora vytlačená v Neografii Martin

Vedecké štúdie
MRVA,I: Regnumsclavorum, Sclavonia, Windenland, Slovakia, Slovák ország, Totvilajet, Tótország, Zem slovenská, Slowakei, Slovácko, uhorské Slovensko. Od etnicko-geografického pojmu po geograficko-politické označenie. Slovenské územie v historickom kontexte. Matica slovenská, 2017, s. 349. Ed. Letz Róbert. s. 91-112, ISBN 978-80 8128 191-4
MRVA, Ivan: Protivníci a oponenti o J.M. Hurbanovi. In Aktuálnosť odkazu J.M. Hurbana pre našu súčasnosť a budúcnosť. (Zborník z konferencie 8.6.2017 Trnava) s. 49-64, Trnava 2017, ISBN: 978-80-89759 -41 -5
MRVA, Ivan: Vajanský a Masaryk. Došlo k ich zmiereniu? Svetozár Hurban Vajanský 1847-1916. Ed. Cabadaj Peter. Matica slovenská 2017. S. 61-75. ISBN 978 -80-8128 -205-8

Odborné články

MRVA, I: Chvála Márie Terézie. Narodila sa pred 300 rokmi, Slovenské pohľady 2017, č. 11, ISSN 1335-7786, s. 69-80
MRVA, I: Právnická príručka s jedinečnými údajmi. Tripartitum má 500 rokov. Národný kalendár 2017, ISBN 978-80-8128-174 - 7 s. 87-88
MRVA, I: Zložitá a zdĺhavá prestavba monarchie. (Rakúsko-uhorské vyrovnanie pred 150 rokmi. Národný kalendár 2017, ISBN 978-80-8128-174 - 7 s. 57-60
MRVA, I: Voľby v rokoch šesť III. 1946. Svedectvo. Časopis tabuizovaných faktov, ročník 27, číslo 1. Január 2017 s. 13-14 ISSN: 1338 404 X
MRVA, I: Voľby v rokoch šesť IV. 1948-1976. Svedectvo. Časopis tabuizovaných faktov, ročník 27, číslo 2. február 2017 s. 13 ISSN: 1338 404 X
MRVA, I: Voľby v rokoch šesť V. Svedectvo. Časopis tabuizovaných faktov, ročník 27, číslo 3. marec 2017 s. 13 ISSN: 1338 404 X
MRVA, I: Štrnásty marec. Svedectvo. Časopis tabuizovaných faktov, ročník 27, číslo 3. marec 2017 s. 12 ISSN: 1338 404 X

MRVA, I: Svokru Európy korunovali v Prešporku SLOVENSKÉ NARODNÉ NOVINY, číslo 23/ 2017, (10. 6.), s. 10
MRVA, I: Stále platný Anatole France. Svedectvo. Časopis tabuizovaných faktov, ročník 27, číslo 7-8. Júl-august 2017 s. 19 ISSN: 1338 404 X
MRVA, I: Vzbura žien v Prievidzi. Národný kalendár 2018, ISBN 978-80-8128-198-3, s. 104-108
MRVA, I: Dramatické osudy jedného rodu Národný kalendár 2018, ISBN 978-80-8128-198-3, s. 82-86
MRVA, I: Šútovský Jánošík, Národný kalendár 2018, ISBN 978-80-8128-198-3, s. 226-227
MRVA, I: Posledný drak na Slovensku. Národný kalendár 2018, ISBN 978-80-8128-198-3, s. 129-130
MRVA, I: Zámer s Devínom nevyšiel. Národný kalendár 2018, ISBN 978-80-8128-198-3, s. 146-149
MRVA, I: Pred 130 rokmi sa narodil Jozef Tiso. Čriepky z jeho mladosti. Svedectvo. Časopis tabuizovaných faktov, ročník 27, číslo 10. október s. 10 ISSN: 1338 404 X
MRVA, I: Predstavitelia Slovenského štátu Jozef Tiso a Alexander Mach v súradniciach času. Dve výročia v jednom októbrovom týždni. Slovenské národné noviny, číslo 41, 2017, (7.10.), s. 10

Aktívna účasť na konferenciách a seminároch

16. 3. 2017, Senica. Jozef Miloslav Hurban, odborný seminár pri príležitosti 200. Výročia narodenia. Organizátori: Mesto Senica, Trnavský samosprávny kraj, Záhorská knižnica v Senici.
Ivan MRVA: Životné osudy J.M. Hurbana
19.5.2017 Malacky, múzeum J. Tillera. Odborný seminár: Rod Pálfi a Malacky
Ivan MRVA: Palatíni Mikuláš Pálfi a Ján Pálfi
24.5. Nitra: Slováci na jazykovo zmiešaných územiach Slovenskej republiky. Prejavy národnej a kultúrnej identity. Konferencia organizovaná Maticou slovenskou.
Ivan MRVA: Slovensko. Maďarská jazyková hranica v dejinách. (Prezentácia 71 sl.)
8.6. 2017 Trnava. Aktuálnosť odkazu Jozefa Miloslava Hurbana. Konferencia organizovaná trnavským samosprávnym krajom.
Ivan MRVA: J. M. Hurban očami svojich oponentov
8.7. 2017 Kúty
200. výročie narodenia Andreja Radlinského, odborný seminár, Záhorské múzeum Skalica, Matica slovenská, r. kat farnosť Kúty.
Ivan Mrva: Radlinský a meruôsme roky 1848/9
1. 9. 2017 Humenné
Konferencia usporiadaná Vihorlatským múzeom v Humennom a MS pri príležitosti 200. výročia narodenia A. I. Dobrjanského
Ivan MRVA: A. I. Dobrjanský ako poslanec uhorského snemu 1861, 1865-1868
30. september – 1. október 2017. Medzinárodný seminár slovensko-poľskej komisie humanistických vied.
Ivan Mrva: Poľsko-uhorské vzťahy v 16.-17. storočí.
26. – 27 október 2017 Bratislava: Slovenské emancipačné a štátoprávne snahy v 20. storočí. Vedecká konferencia k 100. výročiu založenia Česko‑Slovenskej republiky a 25. výročiu vzniku Slovenskej republiky.
Ivan Mrva: Slovensko-česká spolupráca na prelome 19. a 20. storočia (do vzniku Česko-Slovenska)
12.10. 2017 Rajec, Dr. Jozef Tiso v pamäti národa (odborný seminár)
Ivan Mrva: Tiso vo verejnom priestore. Zápas o bánoveckú tabuľu
16.11. 2017 Rišňovce: Odborný seminár s medzinárodnou účasťou. Múzeum M. I. Kutuzova a obce Rišňovce. Rusko-slovenské vzťahy, Rusko a vojny s Napoleonom
Ivan Mrva: Rusko ako spojenecká mocnosť Habsburskej monarchie (prezentácia)

Vystúpenia v médiách

RTVS, 14.3. 2017 Večera s Havranom, Slovenský štát – debata
Dokumentárný film RTVS – Čierna madona minutáž 50, historické vstupy
Vysielanie RTVS 1. 2.9. 2017
Štyri storočia Spiša v monumentálnom diele. (Dotazovaný Ivan Mrva, dotazovateľ Dušan Kerný)
In: Slovenské národné noviny. - ISSN 0862-8823. - Roč. 32. č. 38-39 (2017), s. 4.

Recenzné a oponentské posudky

Univerzita Komenského Bratislava, Teologická fakulta. Oponentský posudok na dizertačnú prácu ThLic. Martin Bošanský: Kanonické vizitácie Nitrianskejdiecézy v rokoch 1674 - 1831 Bratislava 2017, počet strán 198. (Posudok 4 s.)
Posudok pre Literárny fond SR, máj 2017: Peter Švorc: Štrbské vizitácie a ich aktéri. Od Tolerančného patentu po prvú svetovú vojnu. Univerzum-EU, Prešov 2016
Počet strán: 241, 185 obrázkov v texte, 5 máp. Recenzenti: PhDr. Eva Kowalská, DrSc. PhDr. Zuzana Kollárová, PhD.
Posudok pre Literárny fond SR, máj 2017: Miroslav Čovan: Historické nápisy zo Šariša do roku 1650 Martin 2016
Počet strán: 336, 171 obrázkov v texte a prílohe, epigrafická mapa
Recenzenti: Jiří Roháček a Juraj Šedivý

Odborné prednášky

14.6. 2017 Levoča
Kohlwald –J. M. Hurban na východnom Slovensku. Organizátori: Matica slovenská a mesto Levoča
Ivan MRVA: Osobnosť J. M. Hurbana, život a dielo
18.7. 2017 Rimavská Sobota. DMS. Verejné zhromaždenie pri príležitosti pripomenutia 25. Výročia vyhlásenia zvrchovanosti.
Ivan Mrva: J. M. Hurban a jeho odkaz pre dnešok.
20.8. 2017 Čachtíce. Spomienka na 170. Výročie čachtickej sednice spolku Tatrín
Osudy spolku Tatrín a jeho význam pre národné hnutie.
6.9. 2017 Galanta. Oblastné múzeum v Galante, MS. Spomienka na J.M. Hurbana pri príležitosti 200. výročia jeho narodenia.
Ivan MRVA: J. M. Hurban a jeho doba (prezentácia)
8.9. 2017 Trnava, Matičné dni.
Ivan Mrva: korene slovenskej vedy a Matica slovenská. Historický odbor MS a Slovenský hist. ústav, minulosť, súčasnosť a perspektívy (prezentácia).
23.10. 2017 Hornonitrianska knižnica v Prievidzi a miestny odbor Matice slovenskej
Ivan Mrva: Pravde a národu- stretnutie s históriou, život a diel J. M. Hurbana
7.11. Mestská knižnica Trenčín, miestny odbor MS
Ivan Mrva: Štefan Moyses, otec národa (prednáška a prezentácia)

Úlohy v rámci Matice slovenskej

Poskytuje odborné stanoviská a poradenstvo v súvislosti s historickými udalosťami a osobnosťami verejným inštitúciám aj jednotlivcom.
Zabezpečuje matičné podujatia a odborné i populárno-vedecké prednášky na školách aj v domoch MS

Členstvo v redakčných radách a komisiách

člen redakčnej rady periodika Svedectvo
člen redakčnej rady časopisu Slováci v zahraničí
člen redakčnej rady Historického zborníka
člen vedeckej rady MS
člen slovensko-maďarskej komisie historikov od r. 1996
člen slovensko-poľskej komisie humanistických vied
člen komisie pre udeľovanie vedeckej hodnosti PhD. na Katedre archívnictva FF UK Bratislava

Ocenenia

2017 jún: Prémia literárneho fondu za vedecko-popularizačné dielo (Dejiny Slovenska pre každého)
2017 okt. Cena župana Trnavského samosprávneho kraja

PhDr. et Mgr. PETER MULÍK, PhD.

Publikované štúdie

Mulík, Peter: Pojem slovenského územia z historicko-geografického a historicko-lingvistického aspektu v najstaršom období. In: Letz, Róbert a kol. : Slovenské územie v historickom kontexte. Matica slovenská : Martin 2017, s. 15 – 32.
Mulík, Peter: Človek a politik Jozef Tiso, významná osobnosť slovenských dejín (anketa), Historický zborník 1/2017, s. 102 – 127.
Mulík, Peter: Koncepcia vedeckého výskumu v Matici slovenskej v dejinnej kontinuite. Historický zborník 1/2017, s. 128 – 136.
Mulík, Peter: Národná a kresťanská suverenita Slovákov. Historický zborník 2/2018, s. 91 -101.
Mulík. Peter: Ivan Lazar Krmpotić: Moja služba cirkvi a národu Slovákov. 2/2018, s. 130 – 140.

Publikované recenzie

Mulík, Peter. Slováci a ľudovodemokratický režim. Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov. XIIIb. Zápas o Slovensko. (Ed. DVOŘÁK, Pavol) Literárne informačné centrum : Bratislava
2016. Historický zborník 1/2017, s.

Vedecké články

Mulík, Peter: Patriotizmus v historickom vedomí Slovákov (1. časť). Slovo z Britskej Kolumbie, jar 2017, s. 4 -5.
Mulík, Peter: Patriotizmus v historickom vedomí Slovákov. Patriotism in the historical consciousness of the Slovaks.(2. časť). Slovo z Britskej Kolumbie, jeseň-zima 2017, s. 5-6.
Mulík, Peter: Valné zhromaždenie Historického odboru Matice slovenskej (2017). Historický zborník 2/2018. s. 171 – 178.
Mulík, Peter: Slovenské emancipačné a štátoprávne snahy v 20. storočí. Vedecká konferencia k 100. výročiu založenia Česko‑Slovenskej republiky a 25. výročiu vzniku Slovenskej republiky. Historický zborník 2/218, s. 179 – 186.
Mulík, Peter: Historik Mulík k 70. výročiu popravy Jozefa Tisa, Parlamentné listy.sk, 18.4. 2017, http://www.parlamentnelisty.sk/arena/rozhovory/Historik-Mulik-k-70-vyrociu-popravy-Jozefa-Tisa-Sudili-ho-za-skutky-ktore-v-case-jeho-vlady-neboli-trestnymi-cinmi-O-jeho-smrt-sa-usilovali-konkretni-ludia-286967
Mulík, Peter: Slovenská republika nikdy nebojovala na strane Červenej armády. Parlamentné listy.sk, 8. 5. 217, http://www.parlamentnelisty.sk/arena/rozhovory/Slovenska-republika-nikdy-nebojovala-

na-strane-Cervenej-armady-Jej-ozbrojene-zlozky-boli-v-Povstani-vyhlasene-za-ceskoslovenske-hovori-historik-287782
Mulík, Peter: Patriotizmus v historickom vedomí Slovákov. Slovenské slovo. 21. 5. 2017. http://www.slovenskeslovo.sk/historia/1074-patriotizmus-v-historickom-vedomi-slovakov
Mulík, Peter: Mytologizácia a pseudoveda v národných dejinách neobstoja. 12.6. 2017,.
Mulík, Peter: Moyses spojil dve matice, Slovenské národné noviny
Mulík, Peter: Matičné diskusné fórum o súdnom procese a poprave prezidenta Slovenskej republiky Jozefa Tisa k 70. výročiu jeho popravy. Slovenské národné noviny
Mulík, Peter: Vážme si obete starých rodičov. Svedectvo 11/217, s. 1 – 10-11.

Edičná činnosť

Historický zborník č.1 (jún) 2017 (šéfredaktor)
Historický zborník č. 2 (december) 2017 (šéfredaktor)

Vedecké podujatia – organizátor

Modlitebná liga cisára Karola za mier medzi národmi na prezentovala knihu Stanislava Žlnaya Karol I. Habsburský v cirkevnom, historickom a politickom kontexte. Kniha vyšla vo Vydavateľstve Matice slovenskej (Martin, 2017). Prezentácia sa uskutočnila vo štvrtok 30. novembra 2017 o 16:00 h v refektári kláštora Milosrdných bratov v Bratislave (Námestie SNP 10). Za prítomnosti autora knihu uviedla Eva Demmerle a Peter Mulík.

Účasť na vedeckých podujatiach

Mulík, Peter: Štátoprávne riešenie slovenskej otázky a postavenie SNR v rokoch 1945-1948. Vedecká konferencia Slovenské emancipačné a štátoprávne snahy v 20. Storočí. K 100. výročiu založenia Česko-Slovenskej republiky a 25. výročiu vzniku Slovenskej republiky,
ktorá sa uskutočnila 25. – 26. októbra 2017 v kinosále Národnej rady Slovenskej republiky Námestie Alexandra Dubčeka 1 v Bratislave.
Národné matičné slávnosti – Trnava 2017. Prezentácia vedeckých ústavov a odborných pracovísk Matice slovenskej a Univerzity sv. Cyrila a Metoda
Prednášajúci: doc. PhDr. Ivan Mrva, CSc. – Slovenský historický ústav MS, PhDr. Peter Mulík, PhD. – Historický odbor MS, Ing. Mgr. Roman Michelko – Politologický odbor MS
Slováci na jazykovo zmiešaných územiach Slovenskej republiky. Problematika postavenia Slovákov na jazykovo zmiešaných územiach nášho štátu bola ústrednou témou odbornej konferencie Matice slovenskej a jej Strediska národnostných vzťahov, ktorá sa konala pod záštitou poslankyne NR SR Mgr. Evy Smolíkovej v Nitre 24. mája 2017 v Dome MS.
Matičný vedec, historik a teológ PhDr. et Mgr. Peter Mulík, PhD. rozčlenil problematiku tejto oblasti na teoretickú a pragmatickú, má viacero aspektov; vzťah Slovákov a Maďarov ako menšiny u nás, či národa celkovo, hovoril k riešeniu problému, k Rade vlády pre národnosti, problematike etnických a politických hraníc, prechod z histórie do súčasnosti.

Vystúpenie v médiách

Národné noviny TV Diskusie. 2. časť – Čo predchádzalo vzniku Prvej Slovenskej republiky (14. marec 1939). http://narodnenoviny.sk/nntv-diskusie-2-cast-co-predchadzalo-vzniku-prvej-slovenskej-republiky/

Organizácia vedecko-populárnych podujatí

Rozhovory o histórii

Ideovo a organizačne zabezpečujem Rozhovory o histórii, ktoré sú novým periodickým (mesačne) podujatím Historického odboru Matice slovenskej pre matičiarov a záujemcov o históriu na kľúčové témy slovenských dejín.
Historické súvislosti vzniku Slovenskej republiky 1. januára 1993. 23. februára 2016 o 16.00 hod. v Knižnici slovenskej štátnosti Matice slovenskej na Grösslingovej ul. 23 v Bratislave. Úvodný vstup predniesol a na otázky odpovedal PhDr. Anton Hrnko, CSc.
25. rokov od Deklarácie o zvrchovanosti Slovenskej republiky, 20. júla 2017 o 15.00 hod. v Knižnici slovenskej štátnosti Matice slovenskej na Grösslingovej ul. 23 v Bratislave. Úvodný vstup predniesol a na otázky odpovedal poslanec Národnej rady Slovenskej republiky PhDr. Anton Hrnko, CSc.
Súvislosti medzi cirkevnou provinciou a štátnosťou od Svätoplukovej ríše po súčasnosť. 28. decembra 2017 o 15.00 hod.v Knižnici slovenskej štátnosti Matice slovenskej na Grösslingovej ul. 23 v Bratislave pri príležitosti 40. výročia erigovania Trnavskej cirkevnej provincie (30. 12. 1977). Úvodný vstup predniesol a na otázky bude odpovedal PhDr. et Mgr. Peter Mulík, PhD.

Lektorsko-recenzná činnosť

Mulík, Peter: Marek Šmíd - Vatikán a italský fašizmus 1922 – 1945. Lektorský posudok. Historický ústav FF Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích
Stanislav Žlnay: Karol I. Habsburský v cirkevnohistorickom a politickom kontexte. Vydavateľstvo Matice slovenskej, Martin 2017.
Slováci v zahraničí 2017 (č. 34)
Som vedený ako recenzent pre dejepis v Registri recenzentov všeobecnovzdelávacích predmetov - https://edicnyportal.iedu.sk/dokumenty/RR_VVP_20160615v2.pdf
Mulík, Peter: Recenzný posudok. Dejepis – Metodická príručka pre učiteľov dejepisu 9. ročníka ZŠ Témy na diskusiu * Aktivity. S možnosťou využitia na hodinách etickej výchovy a občianskej náuky v ZŠ aj v gymnáziu s osemročným a štvorročným štúdiom, ISBN: 978-80-8140-283-8

Autor/-i: Mgr. Zuzana Fialová, PhDr. Dušan Ondrušek, PhD., PhD., Mgr. Zdeněk Brom, Vydavateľ: Dr. Josef Raabe Slovensko, s. r. o., Odborné nakladateľstvo, člen skupiny KLETT, Heydukova 12 – 14, 811 08 Bratislava, rok vydania: 2017, počet strán: 130 s.

Mulík, Peter: Recenzný posudok. Pracovný zošit pre 9. ročník ZŠ – Dejepis – poznať, riešiť, diskutovať. S možnosťou využitia na hodinách etickej výchovy a občianskej náuky v ZŠ, ISBN: 978-80-8140-282-1

Autor/-i: PhDr. Dušan Ondrušek, PhD., Mgr. Zuzana Fialová, PhD., Mgr. Zdeněk Brom. Vydavateľ: Dr. Josef Raabe Slovensko, s. r. o., Odborné nakladateľstvo, člen skupiny KLETT, Heydukova 12 – 14, 811 08 Bratislava, rok vydania: 2017, počet strán: 88 s.

Posudky na učebné pomôcky

Projekt: Oživené učebnice
Edícia: História v kocke. Sprievodca k vzdelávaciemu programu Múzea mesta Bratislavy
Beáta Husová: Mária Terézia a my. Vydané pri príležitosti 300. výročia narodenia kráľovnej Márie Terézie. Múzeum mesta Bratislavy 2017, 41 s.
Martina Pavlikánová: Prišli k nám Rimania. Múzeum mesta Bratislavy 2017, 45 s.
Beáta Husová: Slovania z Devína. Múzeum mesta Bratislavy 2017, 45 s.
Martina Pavlíkanová: Tajomstvo lekárne U červeného raka. Múzeum mesta Bratislavy 2017, 45 s.
Beáta Husová: Prechádzky s pánom Marquartom. Múzeum mesta Bratislavy 2017, 41 s.

Cena Daniela Rapanta

Cenu Daniela Rapanta zriadil Historický odbor Matice slovenskej v roku 1995 ako svoje najvyššie ocenenie za prínos k rozvoju historických vied, za zásluhy o poznanie slovenských dejín a života Slovákov doma i v zahraničí. Slávnostné udeľovanie Ceny Daniela Rapanta 2017 sa uskutočnilo v Bratislave 27. apríla 2017. Laureátom bol historik PhDr. Peter Mulík, PhD

Ostatné odborné úlohy

zástupca riaditeľa Slovenského historického ústavu
šéfredaktor Historického zborníka
Ako šéfredaktor zodpovedá za vydávanie Historického zborníka v termínoch stanovených výrobným harmonogramom, vytvára koncepciu jednotlivých čísel (dve čísla ročne), zodpovedá za plnenie poslania zborníka v zmysle Zriaďovacej listiny SHÚ MS, zodpovedá za obsahové plnenie koncepcie Historického zborníka, podieľam sa na riešení zásadných otázok súvisiacich s prácou redakcie (účasť na diskusných besedách, kolokviách, konferenciách, zasadnutiach predsedníctva a Výboru Matice slovenskej a pod.), zabezpečuje a rediguje príspevky pre jednotlivé čísla Historického zborníka, člen redakčnej rady Historického zborníka
Člen redakčnej rady periodika Svedectvo;
Člen poradného orgánu riaditeľa Štátneho pedagogického ústavu – celoslovenskej predmetovej komisie pre dejepis. http://www.statpedu.sk/images/sk/o-organizacii/organizacia-spu/poradne-organy/ustredne-predmetove-komisie/pk_dej.pdf
Člen komisie Národnej banky Slovenska pre pamätné mince a medaile;
Pripravuje lektorské a oponentské posudky na vedecké publikácie v rámci MS aj mimo nej

Celomatičná agenda

tajomník predsedu MS – v rámci splnomocnenia zastupujem predsedu MS v určitých otázkach a na určitých grémiám a podujatiach.
V rámci tejto agendy:
vybavoval pridelenú korešpondenciu predsedu MS;
pripravoval podklady pre vyhlásenia MS;
pripravoval stanoviská a odborné posudky pre predsedu MS;
vykonáva funkciu tajomníka Prezídia MS;
vykonáva funkciu tajomníka špeciálnych komisiách ustanovených MS;
operatívne zabezpečuje matičné podujatia v Bratislave na Grösslingovej 23 a iných miestach v Bratislave.
poskytuje odborné poradenstvo matičnej verejnosti.

Na základe zvláštneho poverenia

Zabezpečoval kontakty medzi Maticou slovenskou a inštitúciami sídliacimi v hlavnom meste SR Bratislave (ústredné štátne orgány, orgány hlavného mesta SR, vedecké ústavy, univerzity, spoločenské organizácie) so zvláštnym zreteľom na kontakty s cirkvami a náboženskými spoločnosťami.

Vedecko-záujmová činnosť MS

Tajomník Historického odboru MS (od roku 2000) – vedeckého odboru, ktorý kontinuálne pracuje na pôde MS a ktorý svojim odborným potenciálom (vyše 100 členov a viac ako 50 profesionálnych historikov) tvorí vedeckú databázu pre MS a pre Historický zborník, ktorý vydáva SHÚ spolu s HO MS.

Individuálne, ale najmä v spolupráci s DMS v BA (ale aj iných miest), zabezpečuje odborné (pre stredné školy) a populárno-vedecké prednášky k aktuálnym výročiam a témam

Mgr. RASTISLAV MOLDA, PhD.

Vedecké štúdie

MOLDA Rastislav. Kedy som sa stal Slovákom? Aspekt národného prebudenia v autobiografiách príslušníkov slovenského národného hnutia. In Kultúrne dejiny, 2017, roč. 8, č. 1, 2017, s. 41-56.
MOLDA Rastislav. Príbeh skladateľa v literárnej rodine. (Ľudovít Vansa). In (ne)známe príbehy. Osem zabudnutých osobností 19. a 20. storočia. Banská Bystrica: s 4 hs, 2017, s. 80-109.
MOLDA Rastislav. Mesianista, romantik a idealista. (Mikuláš Dohnány). In (ne)známe príbehy. Osem zabudnutých osobností 19. a 20. storočia. Banská bystrica: s 4 hs, 2017, s. 16-45.
MOLDA Rastislav – GOLIAN, Ján. Úvod alebo hľadanie biografické modelu). In (ne)známe príbehy. Osem zabudnutých osobností 19. a 20. storočia. Banská Bystrica: s 4 hs, 2017, s. 8-15.

Aktívna účasť na vedeckých podujatiach

Aktívna účasť na workshope ARSAPODEMICA ALEBO UMENIE CESTOVAŤ, téma prednášky: Národovci na cestách alebo umenie cestovať v „dlhom“ storočí.
JOZEF MILOSLAV HURBAN OSOBNOSŤ V SPOLOČNOSTI A REFLEXII, téma prednášky: Jozef Miloslav Hurban a jeho predstava Matice slovenskej.
Štefan Moyzes (1797 – 1869) v Stredoslovenskom múzeu v Banskej Bystrici dňa 24.10.2017. Téma referátu : (De)mystifikacia Štefana Moyzesa ako predsedu Matice slovenskej
Aktívna účasť na vedeckom seminári venovanom Karolovi Antonovi Medveckému v Bojniciach v septembri v Bojniciach. Téma referátu : Od národopisu k cestopisom. Medvecký ako všestranný spisovateľ

Populárno- vedecké články

MOLDA, Rastislav. Zmarené nádeje? Matica slovenská a rakúsko-uhorské vyrovnanie In Historická revue, 2017, roč. 28, č. 3, s. 44-48.
MOLDA, Rastislav. Slováci naši jsau nábožný a Bohu oddaný národ. In Sme https://komentare.sme.sk/c/20523275/slovaci-nasi-jsau-nabozny-a-bohu-oddany-narod.html#axzz4m3YILOml
MOLDA, Rastislav. Keď sa splnil dávny sen Slovákov vznikla Matica In Sme https://plus.sme.sk/c/20520547/ked-sa-splnil-davny-sen-slovakov-vznikla-matica.html?ref=tab#axzz4m3ZDrKn7 (článok je prevzatý z časopisu Historická revue)
MOLDA, Rastislav. *Praktická stránka Liptovských žiadostí*. In Národný kalendár 2018, Martin: Matica slovenská.
MOLDA, Rastislav. *Július Botto a dielo Dejiny Matice slovenskej 1863-1875*. In Národný kalendár 2018, Martin: Matica slovenská.
MOLDA, Rastislav. *Jubileum neznámeho hudobného skladateľa Ľudovíta Vansu*. In Národný kalendár 2018, Martin: Matica slovenská.

Plnenie iných úloh

Odborná spolupráca pri príprave výstavy a katalógu: Sláva národa hodná je obetí. Dvestoročnica Jozefa Miloslava Hurbana
Lektorovanie v MS v Martine podľa potreby

Mgr. RENÉ ŠKANDÍK(vzhľadom na ukončenie pracovného pomeru v 2. polroku 2017 výkaz je len za 1. polrok 2017

Odovzdané štúdie
Z liptovského murára elitný podnikateľ (Ján Hlavaj) (45 s.)
Rozpracované štúdie
Matiční činovníci v službách politiky
Vývoj národného centra v 1. pol. 20. storočia
Sumárny prehľad realizovanej publikačnej a verejnej činnosti
Monografie: 2
Vedecké štúdie: 12
Odborné a popularizačné články: 33
Prednášky na vedeckých konferenciách : 17
Odborné prednášky v rámci matičných podujatí: 10
Vystúpenia v médiách: 3
Expertízy, recenzie, lektorské posudky: 14

Slovenský literárny ústav Matice slovenskej

Slovenský literárny ústav MS (SLÚ) v roku 2017 riešil úlohy v zmysle Stanov MS a Zriaďovacej listiny v dvoch základných oblastiach:
a) vedy a výskumu,
b) kultúry a osvety.
SLÚ mal v roku 2015 dvoch pracovníkov (M. Grupač, Z. Bukovenová). Od januára 2016 je na polovičný úväzok zamestnancom SLÚ MS aj P. Parenička. Od novembra 2013 je poverený vedením SLÚ M. Grupač.Od septembra 2015 je Mgr. Marián Grupač, PhD. zamestnaný v MS na polovičný úväzok.

Veda a výskum

- aktívna účasť na konferencii Autority v mestskom prostredí - Bratislava, SAV, Univerzitná knižnica. Príspevok: Budova starej fary v Čadci - Likvidácia kultúrneho dedičstva (M. Grupač)
- výskum fondov Národnej knižnice v Budapešti - korešpondencia A. F. Kollára s európskymi vzdelancami a vládcami. (M. Grupač)
- výskum fondov LA SNK - príprava monografie o Jánovi Červeňovi (M. Grupač)
- príprava rukopisu knihy Mlčať z plných pľúc - literatúra faktu; vyjde v 2018 vo VydavateľstveMS v Martine (M. Grupač)

SLÚ aktívne riešil odborné a vedecké projekty, ktoré boli finančne podporené z Grantového systému MK SR a MŠ SR:

MK SR	Slovesná jar (literárny festival), Martin	Marián Grupač, Peter Cabadaj, Zuzana Bukovenová, Slovenský literárny ústav MS, Vydavateľstvo MS, Mesto Martin, Turčianska galéria, Antikvariát Mädokýš Martin, Gymnázium V. Paulinyho Tótha, Martin.	06/2017	riešený
MŠ SR	Orol tatranský - Revue pre mladú literatúru,	Marián Grupač, Peter Cabadaj, Zuzana Bukovenová, Slovenský literárny ústav MS, Martin	05/2017 - 12/2017	riešený

	umenie a spoločnosť			
MS	Národné matičné slávnosti	Marián Grupač, Peter Cabadaj, Zuzana Bukovenová, Slovenský literárny ústav MS, Martin, Matica slovenská Martin - vyhodnotenie celoslovenskej literárnej súťaže pre študentov vysokých škôl a univerzít Matičná esej 2017.	09/2017	riešený

Kultúra a osveta

- Kompletná príprava, zabezpečenie a realizácia 51. ročníka tradičného festivalu slovenskej literatúry, knižnej kultúry a umeleckého slova SLOVESNÁ JAR:

UTOROK 6. júna
10. h
Biblická škola, Memorandové námestie
KOHO DAR NEZVEDIE, HROZBA NESKLONÍ...
Pripomíname si 200 rokov od narodenia Jozefa Miloslava Hurbana
Divadelné predstavenie o J. M. Hurbanovi Kňaz s bojovným srdcom, prednášky, diskusia
účinkujú: MADOS – Matičná divadelná ochotnícka scéna z Liptovského Mikuláša, Marián Tkáč, Pavol Parenička
scenár, réžia, moderovanie: Peter Cabadaj
počet účastníkov: 80

14. h
Matica slovenská, P. Mudroňa 1
CESTA SLOVENSKOU AMERIKOU
Vernisáž výstavy
kurátorka: Zuzana Pavelcová
počet účastníkov: 25

16. h
T-klub, Divadelná 15
CESTAMI IMAGINÁCIE
Vernisáž výstavy Vladimíra Báthoryho
kurátorka: Dagmar Matiašková Ferencová
hudobný hosť: Fox Band
počet účastníkov: 30

STREDA 7. júna
10. h
Dom J. C. Hronského, P. O. Hviezdoslava 5
110. VÝROČIE ZALOŽENIA SLOVENSKEJ LIGY V AMERIKE
Medzinárodný vedecký seminár
prednášajúci: Róbert Letz, Marta Dobrotková, Jozef M. Rydlo, Milica Majeriková-Molitoris, Ferdinand Vrábel, Ľubica Hroncová
garant: Krajanské múzeum MS
počet účastníkov: 25

10. h
Turčianska galéria, Daxnerova 2
PAULINYHO TURIEC
Slávnostné vyhlásenie výsledkov jubilejného 20. ročníka literárnej súťaže
účinkujú: Marián Grupač, Zuzana Bukovenová, pedagógovia a študenti Gymnázia V. P. Tótha v Martine
hudobný hosť: CABO
garant: Slovenský literárny ústav MS
počet účastníkov: 40

15. h
Turčianska knižnica, Divadelná 5
PODOBY SLOVA
Beseda spojená s autorským čítaním
účinkujú: Paul Ermite, Tereza Riedlbauchová, Petr Nosek (všetci Česká republika), Katarína Mikolášová
scenár, réžia, moderovanie: Igor Válek
počet účastníkov: 15

ŠTVRTOK 8. júna
10. h
Biblická škola
Z MÔJHO OBJAVITEĽSKÉHO DENNÍKA, Jarná škola fantázie pre žiakov 4. – 6. ročníka martinských ZŠ
Beseda s hosťami, tvorivá dielňa, súťaže o Majstra spisovateľa a Majstra ilustrátora, kvíz, možnosť vyhrať zaujímavé ceny
účinkujú: Zuzana Šinkovicová (učiteľka, spisovateľka), Štefan Nižňanský (televízny tvorca, novinár, publicista)
garant: Vydavateľstvo MS
počet účastníkov: 90

10. h
Mestská scéna, pešia zóna
STRETNUTIE S MLADOU LITERATÚROU – OKRUH AUTOROV A SPOLUPRACOVNÍKOV LITERÁRNEJ REVUE OROL TATRANSKÝ
VYHLÁSENIE VÝSLEDKOV LITERÁRNEJ SÚŤAŽE O CENU JÁNA ČERVEŇA 2016
UVEDENIE NAJNOVŠEJ KNIHY Z EDÍCIE MODRÁ KATEDRÁLA
účinkujú: Mária Bilá, Peter Cabadaj, Martin Kubuš, Veronika Murgašová, Adriána Ondrušová, Peter Tollarovič
hudobný hosť: Carpathians Project
scenár, réžia, moderovanie: Marián Grupač
počet účastníkov: 50

14. h
Turčianska knižnica
PAMÄŤ VIDÍ AJ ČO NEBOLO
Rozprávanie o literárnej tvorbe a poézii + autorské čítanie
účinkuje: Igor Hochel (básnik, prozaik, literárny kritik a vedec, prekladateľ)
scenár, réžia, moderovanie: Ján Brezina
počet účastníkov: 15

17. h
Antikvariát Mädokýš, Hviezdoslavova 21

STRETNUTIE NA DOBREJ ADRESE, Z troch krajov Slovenska
účinkujú: Pavol Garan, Gabriela Grznárová (poézia), Peter Holka (próza)
scenár, réžia, moderovanie: Jano Cíger z Mädokýša
počet účastníkov: 10

20. h
Mestská scéna
ZEM NÁS CHCE ČISTÝCH
Rocková poézia a hudba a jej presah do videoartu
Beseda, premietanie videoklipov

účinkujú: členovia skupiny Čisté tvary, Marián Vredík (výtvarník, autor videoklipov)

scenár, réžia, moderovanie: Ján Brezina

ČISTÉ TVARY
Koncert
Počet účastníkov: 50

PIATOK 9. júna
11. h
Memorandové námestie
Položenie vencov pri príležitosti 156. výročia prijatia Memoranda národa slovenského

- Práca v oblasti celoslovenských literárnych súťaží, hodnotenie súťažných príspevkov, účasť v porotách a i. (Cena Jána Červeňa, Matičná esej, O dúhovú lampu z krajiny Zázračno), (M. Grupač, Z. Bukovenová, P. Cabadaj)
- Lektorská činnosť a sprevádzanie návštev v MS – výklad najmä pre školské exkurzie (Z. Bukovenová, P. Parenička)
- Konzultačná činnosť k literárnym rukopisom, participácia na redakčných prácach – spolupráca s Vydavateľstvom Matice slovenskej (M. Grupač, Z. Bukovenová)
- Príprava projektov do grantových systémov MK SR a MŠ SR: Orol tatranský**,** cyklus prednášok J. M. Hurban.

MGR. ZUZANA BUKOVENOVÁ

Plnenie operatívnych úloh zadávaných priebežne priamym nadriadeným Mgr. Mariánom Grupačom, PhD. i vedeckým tajomníkom Mgr. Petrom Cabadajom.
Korešpondencia, organizačno-administratívna práca, spracovávanie dochádzky SLÚ, každoročné vypĺňanie ročných výkazov na ŠÚ SR v ZA, v BA, MŠ SR a pod.
Redaktorské a korektorské práce, konzultácia s externými žiadateľmi pri bakalárskych i diplomových prácach z jazykového hľadiska.
Plnenie dlhodobejších – vedeckých i osvetových úloh a iné:
Vedecké úlohy – referát na konferencii v Lučenci – Timrava vo vybranej korešpondencii (bude publikovaný v zborníku).
Publikovanie v Orlovi tatranskom – recenzie, rozhovory, úvodníky.
Redakčná spolupráca v Orlovi tatranskom, zbieranie príspevkov od externých prispievateľov a tiež korektorská práca pred zadaním do tlače.
Slovesná jar – predpríprava na jednotlivé akcie, čo zahŕňa komunikáciu s účastníkmi, pozvánky i propagáciu akcií, prípravu administratívnej časti, príprava objednávok, počas podujatí – priebežná starostlivosť o občerstvenie, plnenie požiadaviek tak nadriadeného ako i hostí, po skončení –

zbieranie materiálov na vyúčtovanie s vecným hodnotením jednotlivých akcií, komunikácia s Fondom na podporu umenia MK SR.
Podávanie projektov na FPU, MŠ SR, Mesto Martin, Hlavné aktivity MS
Zbieranie prác na súťaž O Cenu Jána Červeňa, Matičná esej 2017, Paulínyho Turiec a následné vyhodnocovanie a práca v porote, spolupráca s TKS v Martine ako porotkyňa v súťaži Vajanského Martin
Lektorovanie exkurzií vo Výborovni MS a takisto aj pri zastupovaní kolegov v Dome J. C. Hronského, niekedy i na Národnom cintoríne podľa požiadaviek, koordinácia lektorov v MS, sprevádzanie 21 skupín žiakov i MO MS počas roka
Aktívna účasť na Národných matičných slávnostiach v Trnave i na Valnom zhromaždení v Liptovskom Mikuláši

Publikačná činnosť

Hodnota dobrej knihy stúpa. In: Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 1, s. 5.-6. ISSN 1337 1614
Literatúra najautentickejšie mapuje dejiny... In: Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 2, s. 5.-6. ISSN 1337 1614
Ani ryba asi rak. In: Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 3, s. 14. ISSN 1337 1614
Vtáci prelietaví ViacMenejTrio. In: Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 4-5, s. 29. ISSN 1337 1614
Sila zotrvačnosti. In: Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 6-7, s. 2. ISSN 1337 1614
Výrazne si „ulietam“ na ľudových rozprávkach. In: Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 6-7, s. 9. ISSN 1337 1614
Dôležitosť ako fenomén. In: Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 8-9, s. 2. ISSN 1337 1614
Národné matičné slávnosti. In: Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 10, s. 3. ISSN 1337 1614
Naši predchodcovia boli pedantní. Dbali na uchovávanie pamäti... In: Orol tatranský, roč. 18, 2017, č. 10, s. 4-6. ISSN 1337 1614
Talianska literatúra v slovenskej recepcii. In: Top (tlumočení-překlad) Odborný bulletin Jednoty tlumočníků a překladatelů), roč. XXVIII, 2017, č. 126, s. 6. ISSN 2336-8888

doc. PaedDr. PAVOL PARENIČKA, CSc.

Projekty

Ľudovít Štúr a zrod moderného slovenského národa – redakčné práce na monumentálnej biografii PhDr. Ľuboša Juríka o Štúrovi, ktorú plánuje vydať Vydavateľstvo Matice slovenskej roku 2018 (termín ukončenia rukopisu jún 2018, knižné vydanie december 2018)

Slovník slovenskej republiky 1939 – 1945 – encyklopedické dielo Múzea SNP v Banskej Bystrici, Vojenského historického ústavu a Historického ústavu SAV v Bratislave, Slovenskej národnej knižnice a Matice slovenskej v Martine; tvorba a redigovanie hesiel, lexikografická redakcia (termín ukončenia rukopisu december 1918, knižné vydanie august 2019)

Knižné publikácie

Štúr a Hurban myšlienka a čin. Martin: Matica slovenská 2017, 165 s. ISBN 978-808128-187-7.
- kniha biograficko-komparatívnych esejí
Cvičenia z biografistiky. Žilina: EDIS – vydavateľské centrum ŽU 2017, 116 s. ISBN 978-80-554-1336-5.
Vysokoškolská učebnica
Gešper, M.: Apoštoli národného ducha (Eseje, články, reflexie, správy). Zost. a vedecký redaktor. Martin: Matica slovenská 2017, 138 s. ISBN 978-80-8128-200-3.
- výber z publicistiky

Štúdie (eseje)

1. Halašove Registre Slovenských pohľadov. In: Slovenské pohľady, IV.+133, 2017, č. 1, s. 80-84.ISSN 1335-7786.
- štúdia
2. Vajanský a maďarizácia. In: Slováci na jazykovo zmiešaných územiach Slovenskej republiky – kultúrne procesy na juhu (zost. Viliam Komora). In: Martin: Matica slovenská 2016 (2017), s. 25-(34). ISBN 879-80-8128-178-5.
- štúdia
3. Štúr a Hurban, myšlienka a čin. In: Slovenské pohľady, IV.+133, 2017, č. 3, s. 9-19. ISSN 1335-7786.
- esej (úryvok z pripravovanej monografie)
4. Vajanský roku 1916 (Posledné mesiace, týždne a dni života Svetozára Hurbana Vajanského). In: Svetozár Hurban Vajanský 1847 – 1916 (zost. P. Cabadaj). Martin: Matica slovenská, 2017, s. 77 – 84. ISBN 978-80-8128-2058.
- štúdia

Publicistika

(biografické a kultúrnohistorické články, nekrológy)
1. Pevne bránil národnú postať. Odišiel historik a matičiar Štefan Baranovič. In: Slovenské národné noviny, 32, 7.1.2017, č. 1, s. 12. ISSN 08628823.
- nekrológ
2. Totalita a normalizácia zabíjala talenty – aj v Turci. Na margo životného príbehu PhDr. Štefana Baranoviča. In: My Turčianske noviny, 26/57, 10.1.-16.1.2017, č. 1, s. 9. ISSN 0139-6374.
- biografický článok
3. Miloval Turiec a Slovensko, Turčania a Slováci milovali svojho baťka. K 170. výročiu narodenia Svetozára Hurbana Vajanského. In: My Turčianske noviny, 26/57, 24.1.-30.1.2017, č. 3, s. 11. ISSN 0139-6374.
- biografický článok
4. Slovenská liga stodesaťročná. Medzinárodný vedecký seminár o najvýznamnejšej krajanskej organizácií. In: Slovenské národné noviny, 32, 24.6.2017, č. 25, s. 11. ISSN 08628823. Tože dostupné na internete: http://slovozbritskejkolumbie.ca/slovenska-liga-v-amerike-110-rocna
- správa
5. Dvestoročný Jozef Miloslav Hurban. Náčrtky k jeho životopisu a povahopisu alebo Bez „strachúňov a slabúňov“ by bol lepšie. In: Knižnica, 18, 2017, č. 1, s. 71 -72. ISSN 1336-0965. Dostupné na internete: http://www.snk.sk/images/Edicna_cinnost/Casopis_Kniznica/2017/Kniznica_2017_01.pdf
- úvaha
6. Za Štefanom Baranovičom (1938 – 2016). In: Knižnica, 18, 2017, č. 1, s. 82-83. ISSN 1336-0965. Dostupné na internete:
http://www.snk.sk/images/Edicna_cinnost/Casopis_Kniznica/2017/Kniznica_2017_01.pdf
- nekrológ
7. – 12. „Spadla koruna z hlavy našej“. Jozef Miloslav Hurban zomrel 21. februára 1881 v Hlbokom. In: Národný kalendár 2018. Martin: Matica slovenská 2017, s. 77 – 79, ISBN 978-80-8128-198-3; Slovenčina vyletela ako orol nad Kriváň. Vo februári 1843 sa rozhodlo o novom spisovnom jazyku Slovákov. Tamže, s. 109 – 111; Spod Ďumbiera pod Čierny vrch. Pre 100 rokmi zomrel národovec a priekopník slovensko-bulharských vzťahov Samuel Jaroslav Zachej. Tamže, s. 144 – 146; Nevypočutý hlas Ľudovíta Nováka. Chcel odstrániť ypsilon zo slovenčiny. Tamže, s. 187 – 188; Učebnicový príklad kňaza (Karol Kmeťko). Pred 70 rokmi zomrel arcibiskup Karol Kmeťko. Tamže, s. 221 – 223.
- *biografické a kultúrnohistorické články*
13. Zomrel PhDr. Štefan Baranovič. In: Historický zborník, roč. 27, 2017, č. 1, s. 203 – 205. ISSN: 1335-8723 71.
- nekrológ
14. Večera s Havranom – téma: Štúrovci, Vajanský a židovstvo (moderátor Michal Havran: hostia Pavol Parenička, Ivana Taranenková, Miloslav Szabó). RTVS 2, 19.9.2017, 22,30 – 23,40 hod.

- televízna diskusná relácia
15. Doslov. In: Gešper, M.: Apoštoli národného ducha (Eseje, články, reflexie, správy). Martin: Matica slovenská 2017, s. (135) – 138. ISBN 978-80-8128-200-3.
- doslov
16. Slovenská liga v Amerike 110-ročná. In: Slovo z Britskej Kolumbie, jeseň/zima 2017, č. 29 – 30 (slovozbritskejkolumbie.ca/index.php/slovo-29-30)
- správa

Posudzovateľská a recenzná činnosť

1. Slováci v zahraničí 33 (zost. PhDr. Zuzana Pavelcová). Martin: Matica slovenská 2016, 139 s. (recenzent, s Petrom Mulíkom). ISSN 0081 0061. EAN 977008100600065.
- zborník
2. Samuel Činčurák: Vojna. Malé poznámky z môjho života na bojišti v rokoch 1914 – 1918... In: Slovenské pohľady, IV. + 133, 2017, č. 6, s.121 – 123. ISSN 1335-7786.
- recenzia

Prednášková činnosť

(legenda: dátum, miesto, názov prednášky, referátu, organizátor, charakter podujatia)
31.01.2017 – Martin – prednáška Matica slovenská - dejiny a prítomnosť Matice slovenskej s diskusiou pre študentov Piaristického gymnázia Trenčín – Matica slovenská
28.03.2017 – Tvrdošín - prednáška Životný príbeh Jozefa Miloslava Hurbana - Mesto Tvrdošín, Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne, Matica slovenská – slávnostná akadémia, odborný seminár
19.04.2017 – Trenčín – prednáška Životný príbeh Jozefa Miloslava Hurbana – Trenčiansky samosprávny kraj, Matica slovenská, Trenčianske múzeum v Trenčíne, Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne – odborný seminár
20.04.2017 – Martin – prednáška Matica slovenská - dejiny a prítomnosť Matice slovenskej s diskusiou pre študentov Obchodnej akadémie Žilina – Matica slovenská
23.05.2017 – Martin – prednáška Matica slovenská - dejiny a prítomnosť Matice slovenskej s diskusiou pre študentov Strednej odbornej školy drevárskej a stavebnej Krásno nad Kysucou – Matica slovenská
23.05.2017 – Martin – prednáška Matica slovenská - dejiny a prítomnosť Matice slovenskej s diskusiou pre študentov Gymnázium Poprad – Matica slovenská
24.05.2017 - Nitra – prednáška Jozef Miloslav Hurbama a maďarizácia - Matica slovenská, Dom Matice slovenskej v Nitre – vedecká konferencia (aj garant konferencie, s Ivanom Mrvom)
09.07.2017 – Dolný Kubín – Vyšnokubínske skalky – prednáška Andrej Ľudovít Radlinský – Matica slovenská, Oravské kultúrne stredisko, Mesto Dolný Kubín
24.08.2017 – Martin – prednáška Matica slovenská – dejiny a prítomnosť Matice slovenskej s diskusiou pre Miestny odbor Matice slovenskej v Malženiciach – Matica slovenská
27.09.2017 – Žilina – prednáška Henrich Bartek známy a neznámy – Krajská knižnica v Žiline – odborný seminár v rámci cyklu Osobnosti Žiliny
25.10.2017 – Dolný Kubín – prednáška Andrej Ľudovít Radlinský ako jazykovedec a náboženský spisovateľ – Oravské kultúrne stredisko a Mestský úrad Dolný Kubín, Matica slovenská – odborný seminár v rámci 200. výročia narodenia A. Ľ, Radlinského
28.11.2017 – Bratislava – prednáška Andrej Ľudovít Radlinský ako kodifikátor spisovnej slovenčiny – Obec Oravcov v Bratislave, Oravské kultúrne stredisko a Mestský úrad Dolný Kubín, Matica slovenská – odborný seminár v rámci 200. výročia narodenia A. Ľ, Radlinského
06.12.2017 – Žilina – prednáška Slovenský Plutarch Alexandra Lombardiniho – Krajská knižnica v Žiline – odborný seminár v rámci cyklu Osobnosti Žiliny

09.12.2017 – Veličná (okr. Dolný Kubín) – Pedagogická činnosť Jána Seberiniho a Jozefa Janeka – Matica slovenská, Oravské kultúrne stredisko Dolný Kubín, Obec Veličná – odborný seminár Významné osobnosti Veličnej
20.04.2017 – Martin – prednáška Matica slovenská - dejiny a prítomnosť Matice slovenskej s diskusiou pre študentov Strednej priemyselnej školy dopravnej Bratislava – Matica slovenská

Umelecká činnosť

Michal Miloslav Hodža – trpiteľ za život slovenský. Martin: Matica slovenská 2017, nestr. ISBN 978-80-8128-203-4.
- bibliofília

Mgr. MARIÁN GRUPAČ, PhD., poverený riaditeľ SLÚ

Publikačná činnosť

Skupina A1 - Knižné publikácie charakteru vedeckej monografie (AAA, AAB, ABA, ABB, ABC, ABD)
Počet záznamov: 1
ABD Kapitoly vo vedeckých monografiách vydané v domácich vydavateľstvách (1)
Skupina D - Ostatné publikácie (ACC, ACD, ADE, ADF, AEC, AED, AEG, AEH, AFA, AFB, AFC, AFD, AFE, AFF, AFG, AFH, AEM, AEN, BBA, BBB, BCK, BDA, BDB, BDE, BDF, BEC, BED, BFA, BFB, BGH, CBA, CBB, CDE, CDF)
Počet záznamov: 14
ADF Vedecké práce v ostatných domácich časopisoch (1)
BDF Odborné práce v ostatných domácich časopisoch (11)
CDF Umelecké práce a preklady v domácich nekarentovaných časopisoch (2)
Skupina N - Nezaradené - mimo kategórií MŠ
Počet záznamov: 9
BEF Odborné práce v domácich zborníkoch (konferenčných aj nekonferenčných) (1)
GII Rôzne publikácie a dokumenty, ktoré nemožno zaradiť do žiadnej z predchádzajúcich kategórií (8)
Počet záznamov spolu: 24

Menný zoznam publikácií

ABD Kapitoly vo vedeckých monografiách vydané v domácich vydavateľstvách
Počet záznamov: 1
ABD001 Dokumentácia stavu knižničných zbierok spolku slovenských žien Živena v Martine / Marián Grupač ; vedecký redaktor: Dušan Katuščák.
In: Knižnice ako fenomén kultúrneho dedičstva Slovenska a Slovákov. - Žilina : Žilinská univerzita, 2017. - ISBN 978-80-554-1331-0. - S. 204-242.
[Grupač Marián (100%)]
ADF Vedecké práce v ostatných domácich časopisoch
Počet záznamov: 1
ADF001 Percepcia konfesionálneho textu v kontexte literárnej tradície a vývoja slovenčiny / Marián Grupač.
In: Mediamatika a kultúrne dedičstvo : revue o nových médiách a kultúrnom dedičstve. - ISSN 1339-777X. - Roč. 4, č. 2 (2017), online, [18] s.
[Grupač Marián (100%)]
BDF Odborné práce v ostatných domácich časopisoch
Počet záznamov: 11

BDF001 Neucelená, intímna, plná emocionálnych prejavov... : rozhovor s Michaelou Vankovicovou / Marián Grupač.
In: Orol tatranský : revue pre mladú literatúru, umenie a spoločnosť. - ISSN 1337-1614. - Roč. 18, č. 3 (2017), s. 4-5.
[Grupač Marián (100%)]
BDF002 Nová kniha Richarda Rychtarecha : Nvotová a Vandal hosťami nekonvenčného knižného krstu / Marián Grupač.
In: Orol tatranský : revue pre mladú literatúru, umenie a spoločnosť. - ISSN 1337-1614. - Roč. 18, č. 1 (2017), s. 3.
[Grupač Marián (100%)]
BDF003 Proces tvorby drží ľudí pri živote... : rozhovor s Katarínou Mikolášovou / Marián Grupač.
In: Orol tatranský : revue pre mladú literatúru, umenie a spoločnosť. - ISSN 1337-1614. - Roč. 18, č. 8-9 (2017), s. 4-6.
[Grupač Marián (100%)]
BDF004 Vybrané kapitoly z dejín slovenskej a svetovej literatúry III : predfeudálna spoločnosť a stredoveká literatúra / Marián Grupač.
In: Orol tatranský : revue pre mladú literatúru, umenie a spoločnosť. - ISSN 1337-1614. - Roč. 18, č. 1 (2017), s. 13.
[Grupač Marián (100%)]
BDF005 Vybrané kapitoly z dejín slovenskej a svetovej literatúry IV : románske a gotické obdobie (latinská kultúra 10. - začiatok 15. storočia) / Marián Grupač.
In: Orol tatranský : revue pre mladú literatúru, umenie a spoločnosť. - ISSN 1337-1614. - Roč. 18, č. 2 (2017), s. 12-13.
[Grupač Marián (100%)]
BDF006 Vybrané kapitoly z dejín slovenskej a svetovej literatúry IX. : stredoveká literatúra v Európe a vo svete : humanistická a renesančná literatúra na Slovensku a vo svete (1500-1650) / Marián Grupač.
In: Orol tatranský : revue pre mladú literatúru, umenie a spoločnosť. - ISSN 1337-1614. - Roč. 18, č. 11-12 (2017), s. 26-28.
[Grupač Marián (100%)]
BDF007 Vybrané kapitoly z dejín slovenskej a svetovej literatúry V. : Bol Gutenberg zlodej? : humanistická a renesančná literatúra (1500-1650) / Marián Grupač.
In: Orol tatranský : revue pre mladú literatúru, umenie a spoločnosť. - ISSN 1337-1614. - Roč. 18, č. 4-5 (2017), s. 26-27.
[Grupač Marián (100%)]
BDF008 Vybrané kapitoly z dejín slovenskej a svetovej literatúry VI. : romantizmus 1840 - 1880 / Marián Grupač.
In: Orol tatranský : revue pre mladú literatúru, umenie a spoločnosť. - ISSN 1337-1614. - Roč. 18, č. 6-7 (2017), s. 17-18.
[Grupač Marián (100%)]
BDF009 Vybrané kapitoly z dejín slovenskej a svetovej literatúry VII. : staršia slovenská literatúra (800 - 1780) / Marián Grupač.
In: Orol tatranský : revue pre mladú literatúru, umenie a spoločnosť. - ISSN 1337-1614. - Roč. 18, č. 8-9 (2017), s. 13-18.
[Grupač Marián (100%)]
BDF010 Vybrané kapitoly z dejín slovenskej a svetovej literatúry VIII. : antická literatúra / Marián Grupač.
In: Orol tatranský : revue pre mladú literatúru, umenie a spoločnosť. - ISSN 1337-1614. - Roč. 18, č. 10 (2017), s. 11-13.
[Grupač Marián (100%)]
BDF011 Život nepotrebuje od literatúry vôbec nič : rozhovor s Petrom Holkom / Marián Grupač.

In: Orol tatranský : revue pre mladú literatúru, umenie a spoločnosť. - ISSN 1337-1614. - Roč. 18, č. 4-5 (2017), s. 8-10.
[Grupač Marián (100%)]
BEF Odborné práce v domácich zborníkoch (konferenčných aj nekonferenčných)
Počet záznamov: 1
BEF001 Krajinné motívy vo vybraných básňach Svetozára Hurbana Vajanského / Marián Grupač.
In: Keď blízko bolo ešte veľmi ďaleko... : Svetozár Hurban Vajanský 1847-1916. - Martin : Matica slovenská, 2017. - ISBN 978-80-8128-205-8. - S. 47-60.
[Grupač Marián (100%)]
CDF Umelecké práce a preklady v domácich nekarentovaných časopisoch
Počet záznamov: 2
CDF001 Loď bláznov / Marián Grupač.
In: Slovenské pohľady : na literatúru, umenie a vedu. - ISSN 1335-7786. - Roč. 4 + 133, č. 2 (2017), s. 87-93.
[Grupač Marián (100%)]
CDF002 Manifest pohŕdania : básne / Marián Grupač.
In: Slovenské pohľady : na literatúru, umenie a vedu. - ISSN 1335-7786. - Roč. 4 + 133, č. 1 (2017), s. 86-87.
[Grupač Marián (100%)]
GII Rôzne publikácie a dokumenty, ktoré nemožno zaradiť do žiadnej z predchádzajúcich kategórií
Počet záznamov: 8
GII001 1002 - Krvavá spoločnosť ... : úvodník / Marián Grupač.
In: Orol tatranský : revue pre mladú literatúru, umenie a spoločnosť. - ISSN 1337-1614. - Roč. 18, č. 3 (2017), s. 2.
[Grupač Marián (100%)]
GII00**2**Geniusloci : Žilinský festival fašiangových masiek / Marián Grupač.
In: Orol tatranský : revue pre mladú literatúru, umenie a spoločnosť. - ISSN 1337-1614. - Roč. 18, č. 2 (2017), s. 3.
[Grupač Marián (100%)]
GII003Jánošíkové dni 2017 : Terchovské národné slávnosti / Marián Grupač.
In: Terchová : dvojmesačník všetkých Terchovčanov. - ISSN 1338-8827. - Roč.28, č.5-6 (2017), s. 13.
[Grupač Marián (100%)]
GII004JevgenijJevtušenko : neuniklo zraku Orla : pripomínania / Marián Grupač.
In: Orol tatranský : revue pre mladú literatúru, umenie a spoločnosť. - ISSN 1337-1614. - Roč. 18, č. 4-5 (2017), s. 6.
[Grupač Marián (100%)]
GII005JohnAshbery / Marián Grupač.
In: Orol tatranský : revue pre mladú literatúru, umenie a spoločnosť. - ISSN 1337-1614. - Roč. 18, č. 11-12 (2017), s. 21.
[Grupač Marián (100%)]
GII006 Katedra mediamatiky a kultúrneho dedičstva FHV ako partner Žilinského literárneho festivalu / Marián Grupač.
In: Spravodajca Žilinskej univerzity v Žiline. - ISSN 1339-4134. - Roč. 35, č. 4 (2017), s. 12.
[Grupač Marián (100%)]
GII007 Martinské gymnázium oslávilo 150 rokov od svojho založenia / Marián Grupač.
In: Orol tatranský : revue pre mladú literatúru, umenie a spoločnosť. - ISSN 1337-1614. - Roč. 18, č. 11-12 (2017), s. 4.
[Grupač Marián (100%)]
GII008 Zmeravení v zabúdaní : úvodník / Marián Grupač.
In: Orol tatranský : revue pre mladú literatúru, umenie a spoločnosť. - ISSN 1337-1614. - Roč. 18, č. 2 (2017), s. 2.
[Grupač Marián (100%)]

Krajanské múzeum Matice slovenskej

Krajanské múzeum (KM) počas roku 2017 opäť zaznamenalo personálne zmeny. Od 1.2.2017 na skrátený, šesťhodinový pracovný úväzok nastúpila referentka Mgr. Gabriela Hamranová. KM počas roku 2017 pokračovalo v projekte Vybrané aktívne opatrenia na trhu práce v rámci SR bez BSK – 5. Pracovne tím KM posilnil Radovan Derik (od 1.6.2017 do 6.9.2017). KM zabezpečilo školskú odbornú prax študentkám Obchodnej akadémie Martin, vďaka ktorej získalo päť študentiek na súvislú školskú prax (6 hodín denne) na dobu tri týždne a jeden mesiac. Školskú prax v KM vykonávali: Romana Šípošová a Natália Candríková (22.5.2017 – 2.6.2017) a Lucia Bartošová, Dominika Horňáčková a Barbora Trnková (18.9.2017 – 13.10.2017). Aj v roku 2017 KM plnilo úlohy vo viacerých oblastiach.

Vedy a publikačná činnosť

KM zostavilo v spolupráci s redakčnou radou 34. ročník zborníka *Slováci v zahraničí*, do ktorého tento rok prispeli krajania z Chorvátska, Maďarska, Poľska a USA, ako aj početní odborníci zo Slovenska. Zborník obsahuje stať z odborného seminára venovaného 110. výročiu založenia Slovenskej Ligy v Amerike, ktorá výrazne dvíha vedeckú úroveň zborníka. Aj tento rok sa KM zúčastnilo so štúdiami medzinárodnej vedeckej konferencie v Nadlaku (Rumunsko), ktorá bola venovaná téme *Národopisné aspekty v kultúre dolnozemských Slovákov*. Zborník z konferencie vyjde v tlačenej podobe v marci v roku 2018. Taktiež KM prispelo do Almanachu Slovákov v Poľsku, č. XVIII. príspevkom *„Archívny fond Krajanského múzea Matice slovenskej pod inventárom „Slováci v Poľsku“*. Aktívne vystúpilo na prezentácii odborných a vedeckých pracovísk MS v Trnave, v rámci Národných matičných slávností s príspevkom venovaným prezentácii činnosti KM. KM zaslalo svoj príspevok do zborníka *„70. výročie návratu Dolnozemských Slovákov (1947 – 2017).“* Lektorsky posúdilo publikáciu Alžbety Uhrinovej – *Slovenské písomníctvo v Maďarsku po roku 1989*. Vo vlastnej réžii zorganizovalo odborný seminár s medzinárodnou účasťou venovaný 110. výročiu založenia Slovenskej ligy v Amerike, za účasti generálnej tajomníčky Slovenskej Ligy v Amerike – Niny Holej a podpredsedu Slovenskej Ligy v Amerike, Štefana Haľka. Poslucháčsky sa zúčastnilo vedeckej konferencie venovanej osobnosti Henricha Bartka. Výstupom vedeckej činnosti bola tiež príprava a realizácia výstavy *Cesta slovenskou Amerikou*, ktorú doplnil katalóg. Výstava bola počas roku 2017 vystavená v Martine, v Trnave a v Prahe.

Archívna činnosť, akvizície fondov a rozvoj knižnice KM, výpožičiek a konzultačných služieb

KM pokračovalo v registrácii fondov. Momentálne má na pôžičky pripravených 69 838 kníh a časopisov. V roku 2017 pribudlo 368 akvizícií. Tento rok do knižnice darovali publikácie: Spolok Slovákov v Poľsku, Matica chorvátska, Demokratický zväz Slovákov a Čechov v Rumunsku, Matica slovenská Rijeka, Slovenské vydavateľské centrum Báčsky Petrovec, Výskumný ústav Slovákov v Maďarsku, Celoštátna slovenská samospráva v Maďarsku, Patrik Šenkár, Alojz Jembrih, Mária Katarína Hrkľová a Ján Vrtielka.

Aj naďalej pokračovalo s popisovaním fondu uloženého v A MS. Postupne spracovalo takmer polovice archívu, čo predstavuje približne 300 škatúľ. V roku 2017 sa podarilo popísať celý fond z Juhoslávie, Kanady, Poľska, Rakúska a takmer celého Maďarska. Presný popis existuje ku 36 561 inventárnym položkám. Fond spropagovalo na viacerých fórach (medzinárodná konferencia v Nadlaku, služobné cesty KM) a taktiež zaslalo informácie o svojich službách a fonde do krajanských periodík a zborníkov. Počas roka vybavilo niekoľko desiatok bádateľov nielen zo Slovenska, ale i z Maďarska a USA. Na prezenčné výpožičky pripravilo niekoľko stoviek dokumentov.

Styková činnosť s krajanmi a iné príbuzné činností

KM v roku 2017 využívalo najmä krajanské periodiká a emailovú komunikáciu. Aj tento rok vyšli informačné články z pera KM v krajanských periodikách Európy i zámoria (USA, Kanada, Francúzsko, Maďarsko, Poľsko, Česko, Rumunsko, Srbsko, Chorvátsko, Švajčiarsko, Švédsko, ...). Niektoré z nich boli uverejnené aj na Slovensku v celoslovenskej tlači (viď prílohu č. 1 – Publikačná činnosť KM MS 2017 (výber)). Pripravilo informačnú výstavu *Predstavuje sa Krajanské múzeum Matice slovenskej*, ktorá bola prvý raz vystavená počas Matičných národných slávností v Trnave a bola pripravená priamo na toto podujatie. Správu o činnosti KM môžu krajania nájsť na matičnej webovej stránke počas celého roka, v prípade potreby ju KM zasiela aj na žiadosť krajanov alebo na žiadosť ÚSŽZ, ktorý si každoročne vyžaduje odpočty práce. V roku 2017 KM informovalo riaditeľov D MS a OP o aktivitách KM a možnej spolupráci informačným listom, taktiež zaslalo na vyžiadanie Slovenského domu v Prahe, pri príležitosti usporiadania seminára *Ako ďalej Slováci v Česku* požadovaný materiál s portfóliom činností.
KM uskutočnilo viaceré služobné cesty do zahraničia. Zúčastnilo sa XXIV. Dní slovenskej kultúry v Malopoľsku, v obci Podvlk (Poľsko), udeľovania Ceny Ondreja Štefanka a vedeckej konferencie v rumunskom Nadlaku, podujatia venovanému 20. výročiu založenia Slovensko-českého klubu v Prahe, prezentácii knihy *Slovenské písomníctvo v Maďarsku* v Budapešti, XIII. ročníka Mládežníckeho festivalu v Čerpotoku (Rumunsko), osláv 200. výročia osídlenia Novej Huty (Rumunsko) a súťaže Kollárovo pero (Praha).
Taktiež vítalo návštevy aj v Martine. Podieľalo sme sa na programe pre Slovákov z poľskej Novej Belej, ktorí v Martine strávili dva dni. Matica slovenská v spolupráci s Úradom pre Slovákov žijúcich v zahraničí pripravila 26. ročník Medzinárodného letného tábora v Tatranskej Lesnej, na ktorom sa zúčastnilo niekoľko desiatok detí krajanov. Počas MNS KM privítalo delegáciu z Matice chorvátskej, pre ktorú zabezpečilo kompletný trojdňový program (Bratislava, Malženice, Veselé).
Aj v tomto roku pokračovalo v príprave rozhovorov s krajanmi do Slovenských národných novín a tiež ponúklo publikačný priestor v magazíne Slovensko a vedeckej ročenke Slováci v zahraničí. KM bolo úspešné vo vybavovaní zbierky kníh pre Slovenskú knižnicu v Calgary. Do zberného miesta bolo zaslaných niekoľko stoviek starších i úplne nových kníh pre deti a mládež, ktorých transport do Kanady zabezpečilo MZVaEZ SR. V roku 2017 si MS, prostredníctvom KM, dôstojne ako jediná inštitúcia na Slovensku pripomenula 110. výročie založenia Slovenskej Ligy v Amerike. V Martine zasadala Rada pre Slovákov žijúcich v zahraničí, ktorá prijala nové závery na obdobie 2017/2018. MS sponzorsky podporila literárnu súťaž Kollárovo pero v Prahe.

Styk so slovenskou verejnosťou a mládežou
KM naďalej sprístupňuje a lektoruje expozíciu k životu a dielu Jozefa Cígera Hronského.
V roku 2017 sa KM podieľalo aj na realizácii Matičných národných slávností v Trnave. Krajanskú účasť zabezpečili FS Slovenka a Zametski koren z Chorvátska a FS Liptáci z Ukrajiny. V rámci NMS sa uskutočnil aj Národný zraz Mladej Matice, ktorý v tomto roku navštívili mladí krajania z Rumunska a Poľska. KM taktiež vybavilo zájazd matičného futbalového tímu na reprezentáciu MS v rumunskej Oradei. KM bolo účastné programu *Regionálne pexeso* v Malatinej v rámci 20. výročia Zväzu slovenských pedagógov pre regionálnu výchovu, mládežníckeho festivalu v Dulovciach, konferencie k Pamätníku Slovenského vysťahovalectva v Bratislave, časti programu venovaného Dňu zahraničných Slovákov v Bratislave, slávnostného oceňovania v rámci súťaže *Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko...* v Nových Zámkoch a ďalších služobných ciest po Slovensku.

Spolupráca s organizáciami a záujmovými útvarmi
KM intenzívne spolupracovalo s *Úradom pre Slovákov žijúcich v zahraničí*. Riaditeľka KM bola SZSZ a ÚSŽZ menovaná do expertnej komisie pre krajanskú problematiku. V decembri bola účastná na jej prvom zasadaní a taktiež na zasadaní programovej konferencie SZSZ. Celoročne KM spolupracovalo s českým spolkom, bulharským spolkom, maďarským spolkom, fotoklubom a spolkom paličkárok.
V roku šk. roku 2016/2017 KM spolupracovalo s MK, MŠ, ŠPÚ a Jazykovedným ústavom Ľudovíta Štúra v Bratislave na súťaži *Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko...* Krajanské múzeum sa spolu s ÚSŽZ aj v tomto roku podieľali na organizácii kategórie, ktorá registruje

a posudzuje práce zahraničných Slovákov. Do 4. kategórie, ktorá je tvorená prácami žiakov zo zahraničia, prišlo v šk. roku 2016/2017 136 prác zo siedmich štátov sveta. Z Cypru sa zapojila Flamingos – Slovak School (Nikózia), z Chorvátska svoje práce zaslali žiaci zo Strednej školy v Iloku, z OŠ KraljaTomislava z Našíc, zo ZŠ JosipKozarec z Josipovca, z Maďarska Slovenské gymnázium ZŠ, MŠ a kolégium z Békéšskej Čaby, MŠ, ZŠ a gymnázium z Budapešti, katolícka ZŠ z Dabaša, ZŠ Kálmána Mikszatha z Níža, zo Slovenskej ZŠ, MŠ a kolégia zo Sarvaša, zo ZŠ Slovenský Komlóš, z Rumunska z Teoretického lýcea Jozafa Kozáčka v Bodonoši a z Teoretického lýcea J. G. Tajovského z Nadlaku. Najpočestnejšie sa zapojili krajania zo Srbska. Práce prišli zo ZŠ Janka Čmelíka z Báčskeho Petrovca, z Gymnázia Jána Kollára v Báčskom Petrovci, zo ZŠ Bratstvo – jednota z Bieleho Blata, zo ZŠ Savu Šumanovića z Erdevíku, zo ZŠ T. G. Masaryka z Jánošíka, z Gymnázia Mihajla Pupina z Kovačice, zo ZŠ Mladých pokolení z Kovačice, zo ZŠ Ľudovíta Štúra z Kysáča, zo ZŠ Maršala Tita z Padiny, zo ZŠ 15. októbra z Pivnice, zo ZŠ Jána Kollára zo Selenče, zo ZŠ hrdinu Janka Čemlíka zo Starej Pazovy. Práce prišli aj z USA z Lipka Academy – Linden, NJ a z Veľkej Británie zo slovenskej víkendovej školy a škôlky v Londýne.
V roku 2017 KM MS neplnilo závery, ktoré prijala Rada pre Slovákov žijúcich v zahraničí. KM závery splnilo už v roku 2016.

Publikačná činnosť (výber)

Štúdie a odborné príspevky
HAMRANOVÁ, Gabriela. Bibliografia zahraničných slovacík vydaných po roku 1945. In Medzníky bibliografie. Brno : Moravská zemská knihovna, 2017, s. 95-100 .
HAMRANOVÁ, Gabriela. Národopis Dolnej zeme v periodikách na Slovensku 1918-1938. V tlači.
HAMRANOVÁ, Gabriela. Békešská Čaba v spomienkach Jána Gerčiho. Ľudoví autori v Maďarsku v Krajanskom múzeu MS . V tlači.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Archívny fond Krajanského múzea Matice slovenskej pod inventárom „Slováci v Poľsku.“ Ed. MAJERIKOVÁ-MOLITORIS, Milica. 2017. In Almanach Slováci v Poľsku XVIII. Krakov, 2017, s. 341 – 353.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Realizácia plánu „Dohoda o presídlení.“ Ed. GAŽOVÁ, Zlatica. 2017. In 70. výročie návratu dolnozemských Slovákov. Martin : Matica slovenská, 2017, s. 46 – 48.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Archívny fond Matice slovenskej z aspektu národopisu dolnozemských Slovákov. V tlači.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Bekéšska Čaba v dokumentačnom fonde Krajanského múzea Matice slovenskej.V tlači.

Informačné a stykové články
Slovenský katolícky sokol (USA)
HAMRANOVÁ, Gabriela. Pokoj ľuďom dobrej vôle. Vianočný pozdrav z Matice slovenskej. In Slovenský katolícky sokol, 2017, roč. 106, č. 5107, s. 23-24.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Nové číslo vedeckej ročenky Slováci v zahraničí. In Slovenský katolícky sokol, 2016, roč. 106, č. 5089, s. 15.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Veľkonočný pozdrav z Matice slovenskej. In Slovenský katolícky sokol, 2017, roč. 106, č. 5092, s. [20].
Kanadský Slovák (Kanada)
PAVELCOVÁ, Zuzana. Vážený pán redakcia (spr. redaktor?) periodika Kanadský Slovák. In Kanadský Slovák, 2017, roč. 75, č. 6, s. 4.
Bulletin Československého ústavu zahraničního (Česko)
PAVELCOVÁ, Zuzana. Vyšlo nové číslo ročenky Slováci v zahraničí č. 33. In Bulletin Československého ústavu zahraničního, 2017, č. 2, s.12-13.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Nová publikácia Slovákov v Maďarsku. In Bulletin Československého ústavu zahraničního, 2017, č. 5, s.23-24.

PAVELCOVÁ, Zuzana. Súťaž Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko… oslávila prvú štvrťstoročnicu. In Bulletin Československého ústavu zahraničního, 2017, č. 6, s.21-22.
PAVELCOVÁ, Zuzana. V Malatinej sa po prvý raz odkrývalo „Regionálne pexeso“. In Bulletin Československého ústavu zahraničního, 2017, č. 7, s. 21-22.
HAMRANOVÁ, Gabriela. Folklórny Čerpotok v plnom nasadení. In Bulletin Československého ústavu zahraničního, 2017, č. 8, s.16-18.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Matičné národné slávnosti v duchu odkazu Jozefa Miloslava Hurbana. In Bulletin Československého ústavu zahraničního, 2017, č. 8, s. 19-20.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Delegácia z Chorvátska v Matici slovenskej. In Bulletin Československého ústavu zahraničního, 2017, č. 9, s. 20-21.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Zasadala Rada pre Slovákov žijúcich v zahraničí pri MS. In Bulletin Československého ústavu zahraničního, 2017, č. 9, s. 22-23.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Súťaž Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko. In Bulletin Československého ústavu zahraničního, 2017, č. 11, s.21-23.
Prameň (Chorvátsko)
PAVELCOVÁ, Zuzana (Z.P.). Vyšlo nové číslo vedeckej ročenky Slováci v zahraničí č. 33. In Prameň, 2017, roč. 26, č. 2, s. 8.
PAVELCOVÁ, Zuzana (Z.P.). Veľkonočný pozdrav z Matice slovenskej. In Prameň, 2017, roč. 26, č. 3, s. 1.
Hlas ľudu (Srbsko)
PAVELCOVÁ, Z. Veľkonočný pozdrav z Matice slovenskej. In Hlas ľudu, 2017, roč. 74, č. 14-15, s. 31.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Nové číslo vedeckej ročenky Slováci v zahraničí. In Hlas ľudu, 2017, roč. 74, č. 20, s. 28.
HAMRANOVÁ, Gabriela. Cesta slovenskou Amerikou. In Hlas ľudu, 2017, roč. 74, č. 24, s. 39.
PAVELCOVÁ, Zuzana. V duchu odkazu Jozefa Miloslava Hurbana. In Hlas ľudu, 2017, roč. 74, č. 34, s. 6.
SNN (Slovensko)
PAVELCOVÁ, Zuzana. Rozhovor so šéfredaktorkou krajanského časopisu Život – Živé slovo je pre slovenskú menšinu živá voda. In Slovenské národné noviny, 2017, roč. 32, č. 7, s. 8.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Nové číslo ročenky Slováci v zahraničí. In Slovenské národné noviny, 2017, roč. 32, č. 8, s. 11.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Periodikum s citlivým prístupom. In Slovenské národné noviny, 2017, roč. 32, č. 14, s. 12.
HAMRANOVÁ, Gabriela. Živosť a životnosť dolnozemských tradícií: Slováci za hranicami. In Slovenské národné noviny, 2017, roč. 32, č. 18, s. 7.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Podujatie, čo si zaslúži hrubú zlatú reťaz + foto. In Slovenské národné noviny, 2017, roč. 32, č. 24, s. 11.
(zp) [=PAVELCOVÁ, Zuzana]. O Slovákoch v Maďarsku. In Slovenské národné noviny, 2017, roč. 32, č. 21, s. 11.
HAMRANOVÁ, Gabriela. Pamätná cesta slovenskou Amerikou. In Slovenské národné noviny, 2017, roč. 32, č. 27, s. 11.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Školské regionálne pexeso v Malatinej. In Slovenské národné noviny, 2017, roč. 32, č. 27, s. 11.
HAMRANOVÁ, Gabriela. Folklórny festival v Čerpotoku voňal dobrotami: Slováci pod Bihorskými vrchmi v Rumunsku nezabúdajú na domovinu. In Slovenské národné noviny, 2017, roč. 32, č. 36, s. 7.
[HAMRANOVÁ, Gabriela]. Sviatok krajanov v poľskom Podvlku. In Slovenské národné noviny, 2017, roč. 32, č. 34, s. 5. [chybný údaj o aut. Zuzana PAVELCOVÁ]
PAVELCOVÁ, Zuzana. Krajanská problematika na pôde Matice [chybný údaj o aut.: Mirko Turčan]. In Slovenské národné noviny, 2017, roč. 32, č. 40, s. 12.
Život – La Vie (Francúzsko)
PAVELCOVÁ, Zuzana. Vyšlo nové číslo vedeckej ročenky Slováci v zahraničí č. 33. In Život– La Vie, 2017, roč. 64, č. 1, s. 41.

Slovenské zvesti (Švajčiarsko)
PAVELCOVÁ, Zuzana. Súťaž Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko … oslávila prvú storočnicu. In Slovenské zvesti, 2017, roč. 49, č. 2, s. 11.
Život (Poľsko)
(hm) [=HAMRANOVÁ, Gabriela]. Cesta slovenskou Amerikou. In Život, 2017, roč. 59, č. 7, s. 29.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Súťaž Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko … oslávila prvú storočnicu. In Život, 2017, roč. 59, č. 7, s. 32.
HAMRANOVÁ, Gabriela. Folklórny Čerpotok v plnom nasadení. In Život, 2017, roč. 59, č. 9, s. 30.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Matičné národné slávnosti v duchu odkazu Jozefa Miloslava Hurbana. In Život, 2017, roč. 59., č. 9, s. 31.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Zasadala Rada pre Slovákov žijúcich v zahraničí pri Matici slovenskej In Život, 2017, roč. 59., č. 10, s. 25.
HAMRANOVÁ, Gabriela. Pokoj ľuďom dobrej vôle. In Život, 2017, roč. 59, č. 12, s. 4.
Naše snahy (Rumunsko)
PAVELCOVÁ, Zuzana. Nová publikácia Slovákov v Maďarsku. In Naše snahy, 2017, roč. 28, č. 5-6, s. 25.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Súťaž Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko … oslávila prvú storočnicu. In Naše snahy, 2017, roč. 28, č. 5-6, s. 19.
HAMRANOVÁ, Gabriela. Folklórny Čerpotok v plnom nasadení. In Naše snahy, 2017, roč. 28, č. 7-8, s. 15.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Matičné národné slávnosti v duchu odkazu Jozefa Miloslava Hurbana. In Naše snahy, 2017, roč. 28, č. 7-8, s. 32.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Matičné národné slávnosti 2017 tradične i moderne. In Naše snahy, 2017, roč. 28, č. 9-10, s. 34.
Jednota (USA)
PAVELCOVÁ, Z. Nová publikácia Slovákov v Maďarsku. In Jednota,2017, roč. 126, č. 5955, 14.6.2017, s. 26.
PAVELCOVÁ, Z. Súťaž Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko … oslávila prvú storočnicu. In Jednota,2017, roč. 126, č. 5957, 16.8.2017, s. 26.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Matičné národné slávnosti v duchu odkazu Jozefa Miloslava Hurbana. In Jednota,2017, roč. 126, č. 5958, 13.9.2017, s. 27.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Na pôde Matice slovenskej zasadala Rada pre Slovákov žijúcich v zahraničí pri MS. In Jednota,2017, roč. 126, č. 5960, 13.9.2017, s. 23.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Matičné národné slávnosti 2017 tradične i moderne. In Jednota,2017, roč. 126, č. 5961, 1.11.2017, s. 19-20.
Slovo z Britskej Kolumbie (Kanada)
HAMRANOVÁ, Gabriela. In Slovo z Britskej Kolumbie, 2017. Dostupné na internete: <http://slovozbritskejkolumbie.ca/index.php/node/331>
HAMRANOVÁ, Gabriela. Cesta slovenskou Amerikou. In Slovo z Britskej Kolumbie, 2017. Dostupné na internete: <http://slovozbritskejkolumbie.ca/cesta-slovenskou-amerikou>
Svenskslovakinfo (Švédsko)
HAMRANOVÁ, Gabriela. Roztancované Dulovce na prelome júna a júla. In Svenskslovakinfo, 2017, roč. 21., č. 3, s. 9.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Súťaž Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko … oslávila prvú storočnicu. In Svenskslovakinfo, 2017, roč. 21., č. 2, s. 4.
Slovenské dotyky (Česko)
HAMRANOVÁ, Gabriela. Folklórny Čerpotok. In Slovenské dotyky, 2017, roč. 22., č. 8, s. 5.
PAVELCOVÁ, Zuzana. V duchu Hurbanovho odkazu. In Slovenské dotyky, 2017, roč. 22., č. 8, s. 5.
Ľudové noviny (Maďarsko)
HAMRANOVÁ, Gabriela. Pozdrav Matice slovenskej. Ľudové noviny, 14.12.2017, roč. 61, č. 50, s. 3
Budapeštiansky Slovák (Maďarsko)
PAVELCOVÁ, Zuzana. Nová publikácia Slovákov v Maďarsku. In Budapeštiansky Slovák, 2017, roč. 22, č. 3, s. 13.

Slovanská vzájomnosť (Slovensko)
PAVELCOVÁ, Zuzana. Súťaž Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko … oslávila prvú dvadsaťročnicu. In Slovanská vzájomnosť, 2017, roč. 71, č. 3, s. 60-61.
Rovina (Srbsko)
PAVELCOVÁ, Zuzana. Lipka ma nesie k Tebe, Slovensko…:súťaž Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko … oslávila prvú dvadsaťročnicu.. In Rovina,2017, roč. 24, č. 5-6, s. 15.
PAVELCOVÁ, Zuzana. Matičné národné slávnosti tradične i moderne. In Rovina, 2017, roč. 24, č. 7-8-9, s. 13.
Nový domov (Kanada)
PAVELCOVÁ, Zuzana. Vianočný pozdrav MS pre našich krajanov. In Nový domov, 2017, roč. 68, č. 17, s. 3.

Stredisko národnostných vzťahov Matice slovenskej

Legislatívne a matičné východiská činnosti

Stredisko národnostných vzťahov Matice slovenskej (SNV) plní úlohy vyplývajúce zo zákona č. č. 69/1997 Z. z. o Matici slovenskej, v ktorom má zadefinované svoje poslanie. Napĺňa ich ako koordinátor výskumu a dokumentácie vzťahov obyvateľov na jazykovo zmiešaných územiach Slovenskej republiky vytýčením vlastných výskumov, projektov a cieľov.
SNV pri plnení svojich úloh vychádza z týchto dokumentov:

1. *zákon č. 69/1997 Z. z. o Matici slovenskej, ktorý ukladá MS povinnosť:*

upevňovať slovenské vlastenectvo,
prehlbovať vzťah občanov k slovenskej štátnosti,
podieľať sa na rozvoji miestnej a regionálnej kultúry,
pôsobiť na mládež v duchu národných, mravných a demokratických hodnôt,
zvyšovať národné povedomie Slovákov na jazykovo zmiešaných územiach SR,
posilňovať vzťahy kultúr občanov hlásiacich sa k národnostným menšinám a etnickým skupinám na území SR so slovenskou národnou kultúrou,
spolupracovať so štátnymi orgánmi a s orgánmi územnej samosprávy pri rozvoji kultúry a spoločenského života.

2. *Program MS na základe ktorého MS najmä:*

informuje verejnosť o situácii na slovenskom juhu
podporuje zriaďovanie málotriednych škôl s výučbou v štátnom jazyku
bude iniciovať vytvorenie orgánu, rady alebo inej inštitúcie ako poradného orgánu ministerstva, vlády, resp. parlamentných výborov, ktorý sa bude zaoberať problematikou Slovákov na jazykovo zmiešanom území,
kontroluje a dohliada na dodržiavanie zákona o štátnom jazyku na jazykovo zmiešaných územiach v obciach,
upozorňuje na diskrimináciu Slovákov.

3. *Stanovy MS, podľa ktorých má MS:*

iniciatívne pracovať pri rozvíjaní národného života Slovákov,
systematicky rozvíjať duchovný, národný, kultúrny a spoločenský život,
chrániť slovenskú reč, kultúru a tradície,
rozvíjať a upevňovať národný život slovenského národa,
neformálne prehlbovať prirodzený, pozitívny vzťah k svojej vlasti, domovine svojich predkov, a tak upevňovať národnú hrdosť a vlastenectvo,

národne aktivizovať a zjednocovať všetkých občanov SR, a to bez rozdielu národností, náboženského vyznania, politickej príslušnosti,
v záujme upevňovania slovenskej štátnosti, konkrétnymi činmi a podujatiami rozširovať trvalú úctu k svojmu národu poznávaním jeho dejín a súčasného života.

4. Stratégia MS:

dokumentácia, výskum, ochrana, zveľaďovanie, sprístupňovanie a propagácia národného kultúrneho dedičstva, slovenčiny, ľudovej kultúry a umenia, tradícií a folklóru na jazykovo zmiešaných územiach Slovenskej republiky:

a.) analyzovať a vyhodnotiť existujúce programy a aktivity v tejto oblasti,
b.) pripomienkovať a aktívne vstupovať do verejnej diskusie pri prijímaní príslušnej legislatívy,
c.) dlhodobo finančne podporovať projekty miestnej a regionálnej kultúry,
d.) podporiť mimoškolské aktivity žiakov, ktorú sú zamerané na zvyšovanie národného povedomia, vlastenectva a kultúrnej vzdelanosti na národnostne zmiešanom území,
e.) mobilizovať a pozdvihovať národné sebavedomie a kultúrny život Slovákov žijúcich na jazykovo zmiešaných územiach,

Odborná činnosť

Stredisko národnostných vzťahov Matice slovenskej vydalo prvú publikáciu pod názvom Slováci a kultúrna situácia Slovenska s definovaním základnej charakteristiky heterogénneho kultúrneho prostredia slovenského juhu s rešpektovaním identít Slovákov k prostrediu a národu. V druhej polovici roka sa SNV sústredilo na analyzovanie stavu podpory národnej identity a vlastenectva a účasti Slovákov na riadení a správe verejných záležitostí – Južné jazykovo zmiešané územia Slovenskej republiky a vydalo k nemu správu rovnomenného názvu. Správa je súčasťou strategických úloh Matice slovenskej.
Terminológia alebo používanie pojmov s presne vymedzeným obsahom a zámerom je pre budovanie koncepcií a systémov smerodajným metodickým nástrojom. Nejednotné používanie terminológie vzťahujúcej sa k slovenskému juhu bola nosná oblasť štúdie Problematika terminológie vo vzťahu k slovenskému juhu.
Právne ukotvenie jazykovej legislatívy nachádzame v Ústave Slovenskej republiky, ďalších právnych predpisoch, najmä však v niektorých zákonoch, a práve z nich vyplývajú jednotlivé správy, ktoré vypracúvajú ústredné orgány štátnej správy. Taktiež to však je aj oblasťou politických strán, ale i iných inštitúcií. V rámci demokracie a aktívneho prístupu pri riešení verejných vecí zo strany občanov, ako i občianskych iniciatív, združení a spolkov nachádzame podania, ktorými sa obracajú nielen na orgány verejnej správy, ale aj na najstaršiu celoslovenskú národnú, kultúrnu a vedeckú ustanovizeň Maticu slovenskú. Štúdia Problematika jazykovej legislatívysa zaoberá analýzou celej tejto oblasti, poukazuje na zložitosť celého areálu tejto tematiky.

Výber zo základných výsledkov

Problematika terminológie vo vzťahu k slovenskému juhu
Autor: Margaréta Vyšná
Každá vedná disciplína, štátna doktrína, ideológia, ľudská tvorivá a odborná činnosť používa vlastný terminologický slovník. Terminológia alebo používanie pojmov s presne vymedzeným obsahom a zámerom je pre budovanie koncepcií a systémov smerodajným metodickým nástrojom. Terminológia ako súhrn istého vedného odboru alebo určitej odbornej ľudskej činnosti môže mať viacero významných funkcií – stabilizuje identitu kolektívu, termíny sú dôležité z hľadiska kolektívnej pamäti, podporujú medzijazykovú komunikáciu. V príspevku poukážeme na to, ako problematicky sa môže prejaviť používanie nejednotnej terminológie vzťahujúcej sa k slovenskému juhu na príklade troch

protichodných dvojíc – slovenský juh verzus južné Slovensko, samospráva verzus autonómia a menšina verzus komunita. Na pozadí ich vývoja prichádzame k úsudku, že vytvorenie vlastnej terminológie môže byť významné a kľúčové.
Štúdia vyšla v zborníku SNV - Slováci na jazykovo zmiešaných územiach Slovenskej republiky – Prejavy národnej a kultúrnej identity. 2017.

Problematika jazykovej legislatívy
Autor: Viliam Komora
Problematika jazykovej legislatívy je aktuálnou tematikou, jednou z hlavných úloh Matice slovenskej, ako i jej pracovísk, odborov a medzi nimi práve jej Strediska národnostných vzťahov. Právne ukotvenie nachádzame v Ústave Slovenskej republiky, ďalších právnych predpisoch, najmä však v niektorých zákonoch, a práve z nich vyplývajú jednotlivé správy, ktoré vypracúvajú ústredné orgány štátnej správy. Taktiež to však je aj oblasťou politických strán, ale i iných inštitúcií. V rámci demokracie a aktívneho prístupu pri riešení verejných vecí zo strany občanov, ako i občianskych iniciatív, združení a spolkov nachádzame podania, ktorými sa obracajú nielen na orgány verejnej správy, ale aj na najstaršiu celoslovenskú národnú, kultúrnu a vedeckú ustanovizeň, ktorou je Matica slovenská. Príspevok sa zaoberá analýzou celej tejto oblasti, poukazuje na zložitosť, ba komplikovanosť celého areálu tejto tematiky, čo sa snaží komparovať najmä s teoreticko-právnymi inštitútmi, východiskami a definíciami, a takisto nachádzať isté východiská. Daná oblasť je zložitou témou, ktorá sa dotýka práv Slovákov, používania štátneho jazyka, ako i jazykov národnostných menšín a percentuálneho zastúpenia menšín v rámci obcí, a to z hľadiska toho, aby mohli používať jazyk národnostnej menšiny, no zároveň súvisí aj so širšou oblasťou právneho, sociálneho, ako i emocionálneho prostredia nášho štátu.
Štúdia vyšla v zborníku SNV - Slováci na jazykovo zmiešaných územiach Slovenskej republiky – Prejavy národnej a kultúrnej identity. 2017.

Stav podpory národnej identity a vlastenectva a účasti Slovákov na riadení verejných záležitostí. Správa.
Autor: Margaréta Vyšná
Matica slovenská vo svojom úsilí spĺňať zákonom stanovené úlohy sa rozhodla vyhodnotiť postavenie a práva Slovákov v niektorých oblastiach pôsobenia samospráv. Vychádza pritom z národnej identity súvisiacej najmä s národom, štátom, jazykom, kultúrou a vedomím o týchto identitách a zameriava sa na najzákladnejšie právo občana v demokratických zriadeniach – účasť na riadení samospráv a teda vecí verejných.
Prvá správa o stave podpory národnej identity a účasti Slovákov na riadení verejných vecí na jazykovo zmiešaných územiach Slovenskej republiky sa realizuje na základe *Stratégie Matice slovenskej na najbližšie roky* z roku 2016.

SNV základným výsledkami naplnilo body č. 2. a 4. Priorít a bod č. 2. Spoločenských výziev Zamerania a plánu činnosti SNV 2016.

Konferencie, prednášková a edičná činnosť

Publikácia Slováci a kultúrna situácia Slovenska
Autori: Margaréta Vyšná, Viliam Komora
Z mnohých identít prebývajúcich, či driemajúcich v človeku a národe považujeme za najdôležitejšiu národnú identitu (pritom vôbec nie je potrebné exaktné odôvodňovanie). V rámci nej sme definovali päť kategórií, nezávislých entít – spoločné meno, pomenovanie (Slovák, slovenský národ, slovenský), spoločný kultúrny priestor národa (Slovenská republika), spoločný jazyk (slovenský jazyk, slovenčina), spoločná kultúra (tradície, zvyklosti, normy, hodnoty, významy), vedomie o týchto entitách, národné vedomie, národné sebavedomie. Ideálne je, ak z uvedomovania si týchto entít vznikne identifikácia človeka s bezprostredným okolím a spoločenstvom - regionálna identita alebo regionálne

povedomie. Pre takýto vývoj identít sú najvhodnejšie podmienky najmä v oblastiach s homogénnym slovenským obyvateľstvom. Identifikácia Slovákov s južnými, etnicky rôznorodými regiónmi na Slovensku je už zložitejšia, vidíme ju v dvoch rovinách – vo vnútri južných regiónov a mimo južných regiónov.

Najväčší vplyv na vedomie o identitách môže mať výchova, vzdelávanie, osveta. Prejavom kultúrnych vzorcov národného spoločenstva sú kultúrne univerzálie, majú podobu noriem, hodnôt, významov, symbolov, jazyka a zvykov.

V publikácii sa orientujeme v zmysle uvedomovania si vlastnej identity, regionálnej a národnej identity a kultúrnych vzorcov Slovákov na základnú charakteristiku v kultúrnom priestore Slovenska so zameraním na Slovákov na etnicky heterogénnom juhu z pohľadu demografického, nárečového a z hľadiska etnografických regiónov. Pre tento cieľ sme zvolili formu prehľadného grafického znázornenia s krátkou charakteristikou danej oblasti so svojimi špecifikami. Vybrali sme také koncepcie a definície, ktoré by najlepšie vystihli kultúrne výpovede Slovákov žijúcich v južných oblastiach Slovenska s rešpektovaním ich kultúrneho prejavu a národnej identity. Zámerne (z hľadiska priestorového obmedzenia, ale aj rizika pohltenia hlavnej myšlienky) a pre tento cieľ sa vyhýbame popisu histórie vzniku jednotlivých koncepcií.

V druhej časti publikácie sa zameriavame na špecifiká v jazykovej a vzdelávacej oblasti v južných okresoch Slovenska, tvoriace kľúčové kategórie národnej identity. Príspevky sú výsledkom vlastných, niekoľkoročných štúdií Strediska národnostných vzťahov Matice slovenskej. Sústreďujú sa na slovenský jazyk ako spoločný jazyk Slovákov, ako materinský jazyk Slovákov a ako štátny jazyk všetkých občanov Slovenska. Rámcujú právne hľadisko, národnú identitu, porovnávajú legislatívu s jazykovou situáciou v praxi, oboznamujú s úlohami Matice slovenskej pri ochrane práv Slovákov, otvárajú otázku status quo štátneho jazyka na jazykovo zmiešaných územiach Slovenska, všímajú si jazykovú prax v cirkvi a náboženských spoločenstvách. No najmä naznačujú, ktorým smerom sa majú uberať budúce výskumy o postavení a právach Slovákov v etnicky heterogénnych oblastiach Slovenska.

Publikácia vyšla v závere roka 2017.

24. máj 2017. Nitra. Odborná konferencia SNV. Slováci na jazykovo zmiešaných územiach Slovenskej republiky. Národné a kultúrne prejavy.

Tohtoročný profil piatej konferencie Strediska národnostných vzťahov Matice slovenskej sa zameral na aktuálne podmienky jazykovo zmiešaných území slovenského juhu v rôznych oblastiach politického a verejno-spoločenského života. Ak považujeme za pôvodcu kultúrnych prejavov národa národnú a kultúrnu identitu, potom by stredobodom záujmu spoločnosti mali byť najmä ich kľúčové entity - jazyková a vzdelávacia oblasť. Organizátori si dali za cieľ definovať podmienky a prijať závery k aktuálnej jazykovej situácii v južných oblastiach Slovenska, zhodnotiť súčasný stav kultúrneho rozvoja (najmä jazykovú a vzdelávaciu oblasť) Slovákov na južných územiach Slovenskej republiky a navrhnúť opatrenia na zlepšenie postavenia a práv Slovákov.

Piatou konferenciou sme uzavreli etapu zhromažďovania a získavania údajov ako významného zdroja informácií o stave podpory národnej identity a účasti Slovákov na správe verejných vecí na slovenskom juhu.

Informácie z konferencie dopĺňali propagačné materiály (mapy, tabuľky a texty) základných údajov o slovenskom juhu, od západných až po východné regióny, z hľadiska demografického, jazykového, etnografického a analýz štatistických volebných výsledkov. Ich cieľom je utvrdiť a oživiť vizuálnu pamäť Slovákov o tom, že slovenský juh sa, rovnako ako ktorékoľvek iné územia Slovenskej republiky prejavuje kultúrne aj národne. Súčasťou konferencie bola výstava o vývoji slovenčiny.

Referáty

Slovensko – maďarská jazyková hranica v dejinách
doc. PhDr. Ivan Mrva, CSc.
Hurban a maďarizácia
doc. PaedDr. Pavol Parenička, CSc.

Ako zloženie (štruktúra) súčasnej koalície ovplyvňuje národnostnú politiku
Mgr. Roman Michelko
Problematika jazykovej legislatívy
ThLic. Mgr. Viliam Komora, PhD.
Problematika terminológie vo vzťahu k slovenskému juhu
Mgr. Margaréta Vyšná
Koho sme dediči?
PaedDr. Peter Kozolka
Administratívne a hospodárske opatrenia k vylepšeniu pomerov na južnom Slovensku
DBAH Ján Vrtieľka
Jozef Miloslav HURBAN a dobrovoľníci Slovenského národného vojska rokov 1848-1849 na východnom Slovensku a v okolí mesta Košice
Ing. Mgr. Anton Meteňko, PhD.

Z konferencie bol vydaný zborník rovnomenného názvu.

SNV zameraním konferencie a propagačnými materiálmi naplnilo čiastočne bod č. 3. a 5. Priorít Zamerania a plánu činnosti SNV 2016.

Ďalšie konferencie s účasťou pracovníkov SNV
8. september 2017. Trnava. Prezentácia vedeckých ústavov a odborných pracovísk Matice slovenskej a vedy Univerzity sv. Cyrila a Metoda. Prednáška – M. Vyšná: Najvýznamnejšie výsledky Strediska národnostných vzťahov. Reprezentačné video SNV, propagačné materiály SNV.
11. 10. 2017. Trnava. Valné zhromaždenie Pedagogického odboru MS. Príspevok: Informácie z jazykovej oblasti.

SNV aktívnou účasťou na konferenciách a popularizáciou jeho odborných výsledkov napĺňa bod č. 5 Priorít Zamerania a plánu činnosti SNV 2016.

- **VNÚTROMATIČNÁ SPOLUPRÁCA**

subjekt spolupráce	oblasť spolupráce	výsledok spolupráce
predseda	- konferencia SNV - poskytnutie informácií (matičná nehnuteľnosť Štúrovo)	- splnené - v realizácii
1.podpredseda	- príprava konkrétnych návrhov a opatrení k problematike slovenského juhu, pracovné stretnutie vo Zvolene - poskytnutie informácií, stanovisko SNV (matičná nehnuteľnosť Štúrovo)	- v plnení - v plnení
predsedníctvo	- predložené závery a návrhy z konferencie SNV – Memorandum - poskytnutie informácií, stanovisko SNV (matičná nehnuteľnosť Štúrovo) - predložené návrhy na stanoviská (dvojjazyčné názvy žel. staníc)	- berie na vedomie - v plnení - nerealizované
Výbor	- závery a návrhy z konferencie SNV – Memorandum pre kultúrny a národný vývoj na slovenskom juhu	- berie na vedomie, výbor MS žiada nový výbor, aby sa zaoberal problematikou na zmiešanom území v prvom

	- poskytnutie informácií, stanovisko SNV (matičná nehnuteľnosť Štúrovo)	štvrťroku 2018 - berie na vedomie
Pedagogický odbor	prezentácia a popularizácia odborných výsledkov SNV (VZPgO MS)	- - - - -
Jazykový odbor	príprava publikácie Slováci a kultúrna situácia Slovenska – recenzia (R. Hlavatá)	publikácia vo vydavateľstve
MO MS Štúrovo	spolupráca pri realizácii pamätníka Štúra v Štúrove	v realizácii
komisia výboru MS pre národnostné vzťahy	príprava návrhov ku konferencii SNV, VZ MZ, NMS, návrh do diskusie Učiace sa Slovensko, stanovisko k prijatiu zákona o Fonde (kultúra nár. menšín), príprava k MDMJ, spolupráca samospráv v jazykovej politike	realizované a v realizácii

Mimoatičná spolupráca

subjekt spolupráce	**oblasť spolupráce**	**výsledok spolupráce**
predseda vlády SR SNSĽP, VOP, MŠVVaŠ, MK	osobný list predsedu MS – požiadavka o prac. stretnutie, informácia o záveroch konferencie SNV a Memoranda	nerealizované
splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny	žiadosť o poskytnutie informácie – zoznam obcí, v ktorých mohlo dôjsť k porušeniu zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní j. nár. menšín, opakovaná žiadosť	splnené
poslanci NR SR	príprava podkladov pre novelizáciu zákonov	v plnení

SNV prípravou podkladov pre novelizáciu zákonov napĺňa bod č. 3 spoločenských výziev Zamerania a plánu činnosti SNV 2016.

Podnety

SNV pripravilo v júni 2017 podklady na podnet na prokuratúru o Jánovi Estrerházim. SNV vo svojom návrhu pre podnet vyjadrilo nebezpečenstvo stavania pamätníkov kontroverzným osobám akou bol aj J. Esterházi, ktoré spočíva v nekontrolovanom šírení preexponovaného národnostného egoizmu, šovinizmu, extrémizmu a provokácií.

Ďalší júnový podnet sa vzťahoval k aplikácii zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín a Nariadenia vlády SR č. 534/2011 Z. z., Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 221/1999 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam obcí, v ktorých občania Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva. SNV tak reagovalo na neprehľadnú situáciu v jazykovej oblasti na slovenskom juhu a možnosti zo strany Úradu vlády splnomocnenca pre národnostné menšiny a etnické skupiny riešiť možné porušenia zákona ako správne delikty.

Dokumentačná činnosť

Dokumentačná činnosť Matice slovenskej patrí k jednej zo základných úloh SNV. Intenzívnou aplikáciou zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín sa jazyková situácia v južných oblastiach SR výrazne mení. SNV zdokumentovalo v okresnom meste Komárno označenia orgánov verejnej správy. Novelizáciami súvisiacej legislatívy nastali zmeny v označovaní železničných staníc. SNV získalo fotodokumentáciu viacerých južných železničných staníc.

Personálne a organizačné záležitosti
Pracovníci SNV sa aktívne podieľali na organizovaní Národných slávností na Devíne (M. Vyšná), Národných matičných slávností v Trnave (V. Komora, M. Vyšná), Valného zhromaždenia v Liptovskom Mikuláši (V. Komora – člen návrhovej komisie, M. Vyšná), sprevádzali exkurzie v MS v Martine (V. Komora).

V roku 2017 nenastali v SNV žiadne personálne zmeny. Funkciu riaditeľky vykonávala v roku 2017 Mgr. Margaréta Vyšná, na pozícii výskumno-vývojového pracovníka pracuje ThLic., Mgr. Viliam Komora, PhD, člen výboru MS.
Pracoviskom SNV je Matica slovenská v Martine a Matica slovenská v Štúrove.

Mgr. MARGARÉTA VYŠNÁ , riaditeľka SNV MS

Prednášková činnosť
24. 5. Nitra. Konferencia SNV – Slováci na jazykovo zmiešaných územiach Slovenskej republiky. Prednáška: Problematika terminológie vo vzťahu k slovenskému juhu.
11. 10. 2017. Trnava. Valné zhromaždenie Pedagogického odboru MS. Príspevok: Informácie z jazykovej oblasti.

Štúdie a odborné články
Slováci a kultúrna situácia Slovenska. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2017. 152 s. ISBN: 9788081282096. (V spoluatorstve)
Problematika terminológie vo vzťahu k slovenskému juhu. In *Slováci na jazykovo zmiešaných územiach Slovenskej republiky – Prejavy národnej a kultúrnej identity.* Ed. Viliam Komora, Martin : Matica slovenská, 2017. s. 88-103. ISBN: 978-80-8128-212-6.
Jazykový labyrint na slovenskom juhu. Prijatie vlastnej terminológie je prvým krokom k vlastnej koncepcie. In: *Slovenské národné noviny*, roč. 32, 2017, č. 37, s. 5. ISSN: 0862-8823.

Publicistika
Komu na Slovensku nevonia slovenčina? Vzťah k slovenskému jazyku, kultúre a územnej integrácii treba posilňovať. In: *Slovenské národné noviny*, roč. 32, 2017, č. 48, s. 1. ISSN: 0862-8823.
VÚC-ky budú opäť slovenské. In: *Právo národa*, 2017, č. 12, s. 3. ISSN: 1336-6823.
Cudzia slovenčina?. In: Právo národa, 2017, č. 10 – 11, s. 3. ISNN: 1336-6823.
K terminológii slovenského juhu. In: *Právo národa*, 2017, č. 9, s. 9. ISNN: 1336-6823.
Národné vedomie ako korisť. In: *Právo národa,* 2017, č. 9, s. 6. ISNN: 1336-6823.
Jazykový labyrint na slovenskom juhu. Prijatie vlastnej terminológie je prvým krokom k vlastnej koncepcie. In: *Slovenské národné noviny*, roč. 32, 2017, č. 37, s. 5. ISSN: 0862-8823.
Ján Esterházi bol agentom Budapešti. In: *Právo národa*, 2017, č. 7-8, s. 9. ISNN: 1336-6823.
Kultúrna autonómia sa volá fond. In: *Právo národa*, 2017, č. 5, s. 10. ISNN: 1336-6823.
Ekonomicko-mocenské snahy o slovenský juh. In: *Právo národa*, 2017, č. 4, s. 10. ISNN: 1336-6823.
Matica odsudzuje extrémizmus i šovinizmus. Rozmáha sa oslavovanie horthyovských exponentov a agentov Budapešti. In: *Slovenské národné noviny*, roč. 32, 2017, č. 26, s. 5. ISSN: 0862-8823.
Nevyžiadaná susedská ekonomická pomoc. Ekonomicko-mocenské snahy o slovenský juh ustavične pribúdajú. In: *Slovenské národné noviny*, roč. 32, 2017, č. 25, s. 1. ISSN: 0862-8823.

Suverenita s novou nebezpečnou trhlinou. Kultúrna autonómia má podobu nevinne pomenovaného zákona o fonde. In: *Slovenské národné noviny*, roč. 32, 2017, č. 24, s. 1. ISNN: 0862-8823.
Vyšná, M. – Smolec, M.:Za nepoužívanie maďarských názvov pokuty. „Nastolenie" jazykového poriadku podľa menšinových predstáv. In: *Slovenské národné noviny*, roč. 32, 2017, č. 18, s. 1. ISSN: 0862-8823.
Železné putá mostov. Pseudonym I. H. In: *Právo národa*, 2017, č. 1, s. 14. ISNN: 1336-6823.

Administratívna činnosť
Správa o činnosti Strediska národnostných vzťahov Matice slovenskej za rok 2016. (21 strán).
Rozpočet Strediska národnostných vzťahov Matice slovenskej na rok 2017.
Materiály na rokovania výboru Matice slovenskej (14. 10. 2017).
Materiály na rokovania predsedníctva Matice slovenskej (august 2017).
Materiály na rokovania komisie VMS pre národnostné vzťahy (25. 1. 2017, 4. 4. 2017, 21. 6. 2017, 18. 9. 2017).
Prezentácia Strediska národnostných vzťahov na Národných matičných slávnostiach v Trnave 8. – 11. 9. 2017.
Návrhy na vyhlásenia (Vyhlásenie Matice slovenskej proti dvojjazyčnému označovaniu - február, Memorandum pre národný a kultúrny rozvoj na slovenskom juhu, Vyhlásenie Matice slovenskej k jazykovej situácii v Slovenskej republike – október)
Návrhy pre návrhovú komisiu 10. – 11. 2017 Valné zhromaždenie Matice slovenskej, Liptovský Mikuláš
Realizácia fotodokumentácie v teréne (Komárno, okres Nové Zámky, okres Levice)

ThLic. Mgr. VILIAM KOMORA, PhD.

Štúdie a odborné články
Slováci a kultúrna situácia Slovenska. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2017. 152 s. ISBN: 9788081282096. (V spoluatorstve)
Problematika jazykovej legislatívy. In *Slováci na jazykovo zmiešaných územiach Slovenskej republiky – Prejavy národnej a kultúrnej identity.* Ed. Viliam Komora, Martin : Matica slovenská, 2017. s. 66-87. ISBN 978-80-8128-212-6.
Kresťanské Slovensko. Aké je Slovensko v súčasnosti, je kresťanské a je to preň nevyhnutnosť? In: VIA MAGNA. Nová vízia pre Slovensko. Martin : Matica slovenská 2017. s. 108-111. ISBN 978-80-8128-193-8.

Publicistika
Bez národne uvedomelej mládeže niet budúcnosti! Podpredseda Matice slovenskej a bývalý predseda Mladej Matice Marián Gešper." In: Slovenské národné noviny, roč. 32, 2017, č. 2, s. 6. ISSN 0862-8823.
Vzor krajanskej politiky je neďaleko. Slovák zo Srbska Jaroslav Pintír o menšinovej i matičnej problematike." In: Slovenské národné noviny, roč. 32, 2017, č. 3, s. 4. ISSN 0862-8823.
Matičiarkou do posledného dychu." In: Slovenské národné noviny, roč. 32, 2017, č. 5, s. 12. ISSN 0862-8823.
O povznesení materčiny a matičnom dianí. Správna rada Inštitútu vzdelávania a komisie výboru MS rokovali v Nitre." In: Slovenské národné noviny, roč. 32, 2017, č. 7, s. 12. ISSN 0862-8823.
Do leta sa Štúra v meste na Dunaji azda dočkáme. Matičný predseda v Štúrove na zmiešanom juhu Jaroslav JANOK o vlasteneckých aktivitách. In: Slovenské národné noviny, roč. 32, 2017, č. 9, s. 4. ISSN 0862-8823.
Rokovali matičiari z Turca. Informácie k blížiacemu sa valnému zhromaždeniu Matice zaujali. In: Slovenské národné noviny, roč. 32, 2017, č. 11, s. 11. ISSN 0862-8823.

Významná osobnosť nielen Slovenska. In: LISTY, dvouměsíčníkprokulturu a dialog, roč. 46, 2017, č. 1, s. 48-49. ISSN 1210-1222.
ĽÚTORIADKY (Za Genovévou Grácovou). In: SLOVENSKÉ POHĽADY na literatúru, umenie a vedu, roč. IV. + 133, 2017, č. 4, s. 140. ISSN 1335-7786.
Matičný veniec Štefánikovi. In: http://matica.sk/maticny-veniec-stefanikovi/ (9. 5. 2017).
Rokovali matičiari z Turca. Informácie k blížiacemu sa valnému zhromaždeniu Matice zaujali. In: Slovenské národné noviny, roč. 32, 2017, č. 11, s. 11. ISSN 0862-8823.
Kritický status štátotvorného národa. Konferencia o položení Slovákov na jazykovo zmiešaných územiach v SR. (uvedené pod pseudonymom Štefan Bohdanovič) In: Slovenské národné noviny, roč. 32, 2017, č. 22, s. 1. ISSN 0862-8823.
Obnovili hudobný odbor. (uvedené pod skratkou vk) In: Slovenské národné noviny, roč. 32, 2017, č. 22, s. 11. ISSN 0862-8823.
Učitelia siahajú po cudzích prameňoch. Aj v národnostných školách treba dejepis učiť po slovensky. In: Slovenské národné noviny, roč. 32, 2017, č. 25, s. 8. ISSN 0862-8823.
Matičná vatra pri Kremnických Baniach. Oslavy štvrťstoročia Deklarácie o zvrchovanosti Slovenskej republiky. In: Slovenské národné noviny, roč. 32, 2017, č. 30, s. 1. ISSN 0862-8823.
Kroky na povznesenie matičnej činnosti. Zasadala Krajská rada Matice slovenskej Žilinského kraja. In: Slovenské národné noviny, roč. 32, 2017, č. 30, s. 12. ISSN 0862-8823.
Stretnutie rodín osviežila pena i guľáš. In: MY Turčianske noviny. Nový Život Turca, roč. 26/57, 2017, č. 33, s. 22. ISSN 0139-6374.
Utužovali spolupatričnosť a rodinné vzťahy. Vydarený matičný Deň detí a rodiny v Turčianskom Jasene. In: Slovenské národné noviny, roč. 32, 2017, č. 34, s. 11. ISSN 0862-8823.
Matičná vlastivedná exkurzia v Necpaloch. Za národným, kultúrnym a historickým poznaním rodného kraja. In: Slovenské národné noviny, roč. 32, 2017, č. 35, s. 12. ISSN 0862-8823.
Valné zhromaždenie Vlastivedného odboru MS. Zamerajú sa na kronikárstvo, ale aj na národnostnú problematiku. In: Slovenské národné noviny, roč. 32, 2017, č. 36, s. 11. ISSN 0862-8823.
Jubilejný dvadsiaty piaty národný výstup. Na Pustý hrad nad Zvolenom prišli matičiari z celej našej vlasti. In: Slovenské národné noviny, roč. 32, 2017, č. 37, s. 12. ISSN 0862-8823.

Prednášková činnosť
24. mája 2017. Nitra. Konferencia: Slováci na jazykovo zmiešaných územiach Slovenskej republiky. Prejavy národnej a kultúrnej identity. Prednáška: Problematika jazykovej legislatívy.

Redakčné a zostavovateľské práce knižného charakteru (zborníky)
Slováci na jazykovo zmiešaných územiach Slovenskej republiky – Prejavy národnej a kultúrnej identity. Martin : Matica slovenská 2017. 156 s. ISBN 978-80-8128-212-6.

Lektorská činnosť
Sprevádzanie exkurzií a výklad k histórii a súčasnosti Matice slovenskej, jej poslaniu, úlohám a činnosti: 31. 3. 2017, 3. 4. 2017, 11. 5. 2017, 6. 6. 2017, 16. 6. 2017.
Administratívna činnosť
Zápisnice z rokovania výboru, predsedníctva a valného zhromaždenia MS.

Archív Matice slovenskej

Personálny stav

V januári 2017 pracoval Archív MS v režime troch zamestnancov. Od 1. februára nastúpil do archívu nový zamestnanec – Mgr. Ján Olexa. V archíve sú zamestnaní traja absolventi archívnictva a pomocných vied historických a jeden so stredoškolským vzdelaním.

Akvizícia

Oblasť akvizičnej činnosti sa po dlhšom čase podarilo personálne obsadiť.V priebehu roka sa venovala pozornosť metodike v oblasti akvizície a stanoveniu postupov celého akvizičného procesu, revízii záznamov ponúknutých do archívu v rokoch 2012 – 2016, pričom sa nezabúdalo ani na získavanie nových akvizícií. V roku 2017 bolo získaných 22 akvizičných ponúk – 12 darov, 2 kúpy, 7 presunov z iných útvarov MS a 1 nález pri revízii v depote archívu. K prevzatým záznamom sme vypracovali akvizičné súpisy. Celkový rozsah získaných záznamov je 5689 jd. Odmietnutých bolo 5 akvizičných ponúk. Za účelom získania osobných pozostalostí sme oslovili šesť významných slovenských osobností, príp. ich príbuzných. S výnimkou jedného všetci oslovení prisľúbili odovzdanie pozostalostí na vytvorenie osobných fondov do Archívu MS.

Veľkým úspechom bolo obnovenie Akvizičnej komisie Archívu MS rozhodnutím Výboru MS z 21. októbra 2017. Komisia sa skladá z predsedu – riaditeľa Archívu MS (Mgr. Pavol Madura) a šiestich členov: zamestnanca Archívu MS povereného akvizičnou činnosťou (Mgr. Ján Olexa), vedeckého tajomníka MS (Mgr. Peter Cabadaj) a 4 externých členov (Mgr. Norbert Praženka z odboru archívov a registratúr MV SR, Mgr. Karin Šišmišová z Literárneho archívu Slovenskej národnej knižnice, Mgr. Eva Greschová, vedúca Útvaru archívu a knižnice Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši a PhDr. Ján Žucha, riaditeľ Štátneho archívu v Žiline, pracovisko Archív Martin). Obnovená akvizičná komisia sa zišla na svojom prvom zasadnutí 28. novembra 2017 v priestoroch výborovne MS v sídelnej budove archívu v Martine v plnom počte. Po prerokovaní rokovacieho poriadku boli komisii predložené na posúdenie jednotlivé ponuky spätne z rokov 2012, 2013 a z roku 2017. Z celkového počtu 33 akvizičných ponúk bolo 18 získaných darom, 5 kúpou a zvyšok tvorili presuny z iných útvarov MS.

Schválené akvizičné ponuky predstavujú väčšinou prírastky k už existujúcim archívnym zbierkam. Prvú skupinu tvoria pamiatkové predmety viažuce sa k MS a významným udalostiam našich dejín, napr. strieborná zberateľská minca vydaná Národnou bankou Slovenska pri príležitosti 150. výročia vzniku MS (z r. 2013) a poštové známky vydané pri rovnakej príležitosti Slovenskou poštou. Ďalšími zaujímavými prírastkami sú legitimácie dvoch riadnych a jedného zakladajúceho člena MS z rokov 1935 a 1943, pre ktoré sa v Archíve MS vytvorí samostatná *Zbierka legitimácií a diplomov Matice slovenskej*. Osobitne treba spomenúť dokumenty týkajúce sa slovenských stykov so zahraničím. Vzácnym a ojedinelým dokumentom tohto druhu je diplom z roku 1944 udelený Švajčiarskym zväzom Katolíckych dievčenských spolkov slečne BoriškeTernényovej z Ujlaku (Veľké Záluzie) za 12-ročnú službu v domácnosti v Bazileji. Okrem archívnych dokumentov a zbierkových predmetov sa podarilo získať aj rôzne knihy a periodiká, ktoré obohatia *Zbierku dobovej tlače*, *Zbierku kníh a periodík vydaných Maticou slovenskou* a príručnú knižnicu Archívu MS – celkovo 81 jednotiek. Najrozsiahlejšími prevzatými súbormi sú dve osobné pozostalosti, z ktorých vznikli osobné fondy – významný slovenský architekt a pedagóg Jozef Lacko (1919 – 1978) a muzeológ, národopisec a kronikár Ladislav Jasenák (1948 – 2000). Získané prírastky boli zaradené do archívnych fondov a zbierok Archívu MS a zapísané v celoštátnej evidencii ako súčasť archívneho dedičstva Slovenskej republiky.

Z roku 2017 ostávajú na predloženie akvizičnej komisii 3 akvizičné ponuky.

Evidencia archívneho dedičstva SR

V archíve sme uskutočnili revíziu evidencie archívneho dedičstva v niekoľkých fázach. Pri revízii evidenčných listov archívnych fondov a zbierok v papierovej i elektronickej podobe (v aplikácii AFondy) sme kontrolovali správnosť, úplnosť a formát údajov (názov, skratky, časový rozsah,

prírastky, zaradenie v klasifikačnej schéme) a následne boli realizované úpravy a doplnenia. Na základe predošlých zistení bol vypracovaný nový súpis archívnych fondov a archívnych zbierok v Archíve MS usporiadaný podľa klasifikačnej schémy, ktorý bol zverejnený aj na matičnej webovej stránke. Revízia evidencie v depote archívu sa týkala skutočného uloženia jednotlivých archívnych súborov v porovnaní s označeniami na regáloch a evidencii v aplikácii AFondy. Nájdené neevidované archívne súbory boli analyzované, spracované a vhodne presunuté. Boli vypracované nové označenia na regály a nový lokačný prehľad. Začali sme s revíziou rozsahu v bm, stavu spracovanosti a existencie archívnej pomôcky pre jednotlivé archívne súbory, práce však boli pre iné povinnosti prerušené.
V zmysle opatrení na odstránenie nedostatkov uložených Archívu MS komisiou z odboru archívov a registratúr MV SR sme sa zaoberali usporiadaním archívnych fondov miestnych odborov MS a celkovo fondov Matice slovenskej. Boli vypracované analýzy s návrhmi nového usporiadania a záležitosť riešila aj komisia z odboru archívov a registratúr priamo na mieste.
Podľa odporúčania vyššie uvedenej komisie sme vyradili z evidencie archívneho dedičstva SR tri archívne fondy – DMS Spišská Nová Ves, DMS Nitra a DMS Banská Bystrica – budú začlenené do archívneho fondu Matica slovenská ako fondové oddelenia. V tomto roku v Archíve MS pribudli jedna archívna zbierka – Zbierka legitimácií a diplomov Matice slovenskej a dva archívne fondy – osobné fondy Ladislav Jasenák a *Jozef Lacko.* Nové archívne súbory boli vytvorené na základe odporúčania Akvizičnej komisie Archívu MS ako dôsledok prijatia nových prírastkov do archívu.
Archív MS spravuje k 31. decembru 2017 celkovo 72 archívnych súborov. Archív opatruje ako depozit 71,64 bm archívnych dokumentov.

Ochrana archívnych dokumentov

Archív MS sa nachádza v druhej budove MS na ulici P. Mudroňa 1 v Martine. Veľká pozornosť sa venovala vybudovaniu nového depotu. V nedávnej dobe sme kvôli nedostatku ukladacích priestorov získali nové priestory. Tie prešli v tomto roku postupnou renováciou – montáž plastových okien, vymaľovanie a revízia sietí. Prebehla súťaž na cenovú ponuku na dodanie mobilného regálového systému. K jeho montáži došlo začiatkom januára 2018. Nový mobilný regálový systém navýšil kapacitu ukladacích priestorov archívu o viac ako 300 bm.
V depotoch sa vykonávala pravidelná kontrola požiarnych senzorov a zabezpečovalo sa meranie teploty a vlhkosti. Priebežne sme vykonávali revíziu v stálej expozícii Jozef Cíger Hronský – Život bez oddychu. Zistené nedostatky menej závažného charakteru boli postupne odstránené.

Prístup k archívnym dokumentom

V priebehu roka u nás študovalo 44 bádateľov, z toho 6 zahraničných. Celkovo sme zaznamenali 102 bádateľských návštev. Prostredníctvom elektronickej komunikácie to bolo až 157 bádateľov, z toho 4 zahraniční. V rámci našich služieb sme poskytli aj 31 telefonických a 30 osobných konzultácií. Tematická rôznorodosť bádateľských požiadaviek svedčí o bohatej kultúrnej činnosti MS v 19. a 20. storočí. Vypožičané dokumenty obsahovali informácie o dejinách miestnych odborov MS, Ústredí slovenských ochotníckych divadiel, o Slovákoch v zahraničí – vo väčšej miere v Maďarsku a Presídľovacej akcii. Mnohé témy slúžili ako podklad pre výstavy a monografie: Cesta slovenskou Amerikou, Osobnosti mesta Hlohovec, Udalosti v Turci v rokoch 1918 – 1938 – 1948 – 1968, Dejiny evanjelického a. v. cirkevného práva. Veľká pozornosť sa venovala aj významným osobnostiam – J. M. Hurban, J. Francisci, M. Rešetka, Š. Moyzes, A. Záturecký, B. S. Timrava, P. Socháň, K. Plicka, J. Pankuch, I. Gessay, J. V. Starohorský, Š. Polakovič, H. Bartek, M. R. Štefánik, V. Hložník, L. Novomeský. Z matičných fondov sme zapožičali archívne dokumenty aj na výstavné účely. Dokumenty s tematickým zameraním na osobnosť J. M. Hurbana boli zapožičané do Vlastivedného múzea v Galante na výstavu Zo života Jozefa Miloslava Hurbana.
Novelizáciou prešiel Bádateľský poriadok Archívu MS, s účinnosťou od 1. januára 2018.

Kultúrno-osvetová a prezentačná činnosť

Archív MS sa spolupodieľal na organizovaní XXI. archívnych dni v Slovenskej republike, ktoré sa konali v Martine 23. – 25. mája 2017. Na medzinárodnej vedeckej konferencii sa zúčastnilo celkom 187 účastníkov, z toho 17 zahraničných. Odborníci z archívov sa tentoraz venovali téme: *Osobné fondy (od akvizície po digitalizáciu) s osobitným dôrazom na osobné fondy archivárov alebo Čo nám zostalo po našich predkoch a čo zostane po nás?!*

Pri príležitosti dvojstého výročia narodenia Jozefa Miloslava Hurbana zostavil riaditeľ archívu panelovú výstavu pod názvom Sláva národa hodná je obetí. Dvestoročnica Jozefa Miloslava Hurbana. Životné osudy tejto významnej osobnosti slovenského národného hnutia boli zachytené na štrnástich výstavných paneloch. Vernisáž výstavy sa konala 19. apríla 2017 v kongresovej sále Trenčianskeho samosprávneho kraja v Trenčíne. V auguste bola výstava sprístupnená v druhej budove MS v Martine, v septembri bola inštalovaná na Národných matičných slávností v Trnave, odkiaľ smerovala rovno do Michaloviec. Na prezentačné účely bol zostavený rovnomenný katalóg k výstave. Tiež bola zapožičaná panelová výstava 90. výročie slávnostného otvorenia druhej budovy Matice slovenskej (1926 – 2016). Starostlivosť bola venovaná aj stálej expozícii Archívu MS Jozef Cíger Hronský – Život bez oddychu, ktorá sa nachádza v Dome J. C. Hronského na Hviezdoslavovej ulici v Martine. Expozícia okrem výstavných panelov dlhodobo sprístupňuje archívne dokumenty a zbierkové a umelecké predmety z osobného fondu Jozefa Cígera Hronského.

Na pôde matičného archívu sme privítali aj vzácne návštevy, pre ktoré sme pripravili tematické výstavky s prezentáciou vzácnych matičných klenotov a exkurziu po priestoroch archívu. Do archívnych priestorov zavítali predseda vlády SR Róbert Fico (17. 1.), americký profesor pôsobiaci na Novom Zélande Alexander Maxwell, ktorý sa zaoberá slovenským národným obrodením (29. 9.) a riaditeľ Knižnice Matice srbskej Selimir Radulovič z Nového Sadu (4.10.). Začiatkom mája sme u nás prijali exkurziu vyše 40 študentov – archivárov z Ústavu pomocných vied historických a archívnictva Filozofickej fakulty Masarykovej univerzity v Brne. Návšteva sa konala v rámci cyklu poznávania slovenských archívov prostredníctvom exkurzií z moravského univerzitného prostredia, kde študuje aj mnoho Slovákov.

Do pripravovaného Biografického slovníka slovenských archivárov boli vypracované biografické heslá archivárov pôsobiacich v Archíve MS.

Mgr. PAVOL MADURA, riaditeľ Archívu MS

Aktívna účasť na vedeckých a odborných podujatiach

Seminár – *Prezentácia vedeckých ústavov a odborných pracovísk Matice slovenskej* (8. september 2017, Trnava): MADURA, Pavol. Pohľady do Archívu Matice slovenskej.

Medzinárodná vedecká konferencia – *Príroda a jej ochrana v priereze času* (17.-19. októbra 2017, Liptovský Mikuláš): MADURA, Pavol. Prírodovedecký odbor Matice slovenskej v 20. – 40. rokoch 20. storočia.

Katalóg k výstave

MADURA, Pavol. *Sláva národa hodná je obetí. Dvestoročnica Jozefa Miloslava Hurbana*. Martin : Matica slovenská, 2017, 48 s., ISBN 978-80-8128-194-5.

Odborné a popularizačné práce

MADURA, Pavol. Zlatá bula a klenot Matice slovenskej. In *Slovensk*o, roč. 39, 2017, č. 1, s. 6-7.

MADURA, Pavol. „Vykonali“ ju pre dobro národa (K zrodu Matice slovenskej). In *Slovensko*, roč. 39, 2017, č. 2, s. 4-5.
MADURA, Pavol. Rozlúčka s veľkou matičnou autoritou. In HAVIAR, Štefan (ed.). *Národný kalendár 2018*. Martin : Matica slovenská, 2017, s. 95-97.
MADURA, Pavol. „Trojitá slávnosť“ a nezvestná tabuľa slovenských dobrovoľníkov. Jubilejné oslavy v Turčianskom Sv. Martine roku 1928. In HAVIAR, Štefan (ed.). *Národný kalendár 2018*. Martin : Matica slovenská, 2017, s. 116-119.
MADURA, Pavol. „Tu spí jeden z našich najlepších...“ Pred 90 rokmi pochovali Martina Kukučína. In HAVIAR, Štefan (ed.). *Národný kalendár 2018*. Martin : Matica slovenská, 2017, s. 164-168.
MADURA, Pavol. Iskra v rozvoji matičnej vedy. Pred 150 rokmi sa konštituovali vedecké odbory Matice slovenskej. In HAVIAR, Štefan (ed.). *Národný kalendár 2018*. Martin : Matica slovenská, 2017, s. 189-191.
MADURA, Pavol. Legionár Michal Lešo a ďalší. Čriepky zo života amerických Slovákov počas prvej svetovej vojny. In HAVIAR, Štefan (ed.). *Národný kalendár 2018*. Martin : Matica slovenská, 2017, s. 230-232.
MADURA, Pavol. Archív Matice slovenskej. Dejiny a prítomnosť. In *Fórum archivárov*, roč. 26, 2017, č. 2, s. 79-84, ISSN 1339-8423.
MADURA, Pavol. Matičná zlatá bula a ako to bolo na začiatku. In *Slovenské národné noviny*, roč. 32, 28. 10. 2017, č. 44 – 45, s. 9.

Správy

MADURA, Pavol. XXI. archívne dni v Slovenskej republike. In *Historický zborník*, roč. 27, 2017, č. 2, s. 165-170, ISSN 1335-8723.

Rozhovor

BUKOVENOVÁ, Zuzana. Naši predchodcovia boli pedantní. Dbali na uchovávanie pamäti... (Rozhovor s riaditeľom Archívu Matice slovenskej Pavlom Madurom). In *Orol tatranský*, roč. 18, 2017, č. 10, s. 4-6.

Mgr. JANA ŽUMÁROVÁ

Aktívna účasť na vedeckých a odborných podujatiach:

Medzinárodná vedecká konferencia – *Henrich Bartek v slovenskej jazykovede a kultúre* (22. marca 2017, Bratislava): ŽUMÁROVÁ, Jana. Matičné roky Henricha Bartka.

Registratúrne stredisko

Registratúrne stredisko MS, začlenené pod Archív MS, zabezpečuje správu registratúry organizačných útvarov v Martine a v Bratislave, oblastných stredísk MS, miestnych, záujmových a vedeckých odborov a Vydavateľstva MS, s. r. o. Personálne zabezpečuje správu registratúry jeden zamestnanec archívu, ktorý je zároveň správcom registratúry. Správca registratúry vykonáva činnosti podľa platných smerníc o registratúrnom poriadku na úseku spomínaných zložiek. Kvôli nedodržiavaniu smerníc však správca registratúry musí vykonávať aj činnosti, ktoré majú povinnosť zabezpečovať jednotlivé útvary (usporiadanie záznamov, prideľovanie registratúrnych značiek, znakov hodnoty a lehôt uloženia). Organizačné útvary MS v Martine a v Bratislave vedú evidenciu záznamov a spisov bez využitia elektronického systému správy registratúry automatizovaným spôsobom v počítačovej aplikácii na správu registratúry Bach. Oblastné strediská MS, miestne, záujmové a vedecké odbory a Vydavateľstvo MS, s. r. o. vedú evidenciu záznamov a spisov bez využitia elektronického systému

správy registratúry centralizovaným spôsobom prostredníctvom klasického (papierového) registratúrneho denníka.

V roku 2016 z Vyhlášky MV SR č. 410/2015 Z. z. o podrobnostiach výkonu správy registratúry orgánov verejnej moci a o tvorbe spisu vyplynula povinnosť novelizácie všetkých registratúrnych poriadkov v rámci Matice slovenskej. Do súladu s vyhláškou boli v roku 2017 uvedené registratúrne poriadky: Smernica Matice slovenskej z 1. 3. 2017 o registratúrnom poriadku s účinnosťou od 1. 4. 2017 (Príkaz predsedu a správcu MS č. 1/2017); Smernica Matice slovenskej z 1. 7. 2017 o registratúrnom poriadku pre oblastné strediská Matice slovenskej s účinnosťou od 1. 8. 2017 (Príkaz predsedu a správcu MS č. 2/2017); Smernica Matice slovenskej z 1. 7. 2017 o registratúrnom poriadku pre Vydavateľstvo Matice slovenskej, s. r. o. s účinnosťou od 1. 8. 2017 (Príkaz predsedu a správcu MS č. 3/2017). Smernica MS o registratúrnom poriadku pre miestne, záujmové a vedecké odbory a regionálne orgány MS bude schválená a uvedená do užívania v roku 2018.
Z dôvodu viacerých personálnych zmien v MS bola aktualizovaná Štruktúra správy registratúry v Martine a v Bratislave (Príkaz predsedu č. 4/2017).

Ani napriek upozorneniam sa nepodarilo docieliť, aby pracoviská evidovali záznamy podľa platného registratúrneho plánu. Niektoré neevidujú vôbec a niektoré neevidujú všetky potrebné záznamy. Príkazom správcu č. 5/2017 sa spustil proces preberania registratúrnych záznamov. Pracoviská v Martine a Bratislave mali odovzdať do registratúrneho strediska záznamy do roku 2015. Väčšina pracovísk záznamy do stanoveného termínu koniec roka 2017 aj odovzdala, ostatné požiadali o odklad. Až na výnimky odovzdali pracoviská príručnú registratúru nekompletnú, neusporiadanú, bez priradených registratúrnych značiek, znakov hodnoty, lehôt uloženia a bez spisových obalov. Takéto záznamy môžu byť zaevidované v prírastkovej knihe registratúrneho strediska až po ich usporiadaní. Väčšina pracovísk odovzdala záznamy bez tlačiva Zoznam spisov odovzdávaných z organizačných útvarov do registratúrneho strediska, ktorý sa im súbežne zasielal spolu s príkazom. Zoznamy budú dodatočne vypracované správcom registratúry a odovzdané na podpis útvarom. Všetky činnosti vyplývajúce zo správy registratúry sú zo strany matičných pracovísk, aj napriek upozorneniam, stále vnímané ako zbytočnosť a nie ako povinnosť, vyplývajúca z vnútornej smernice a platnej legislatívy SR o archívoch a registratúrach.

V roku 2017 bolo odovzdaných do registratúrneho strediska 20,57 bm registratúrnych záznamov. Osem útvarov odovzdalo usporiadané záznamy v rozsahu 3,9 bm a päť útvarov neusporiadané záznamy v rozsahu 4,68 bm. Z toho jeden útvar odovzdal záznamy s viacerými nedostatkami (spisy odovzdal nekompletné, vo forme kópií a pod.) – útvar bol upozornený na odstránenie nedostatkov. O predĺženie termínu odovzdania požiadalo päť pracovísk. Z oblastných stredísk, mimo príkazu, odovzdali záznamy dve pracoviská v rozsahu 11,99 bm.
Na základe usmernenia odboru archívov a registratúr Ministerstva vnútra SR (SVS-OAR1-2017/043708-002) Základná odborová organizácia SLOVES pri Matici slovenskej nemá povinnosť odovzdávať registratúrne záznamy do registratúrneho strediska Matice slovenskej.
Keďže registratúrne stredisko MS si nemôže dovoliť neprevziať agendu z jednotlivých pracovísk, pokiaľ nie je usporiadaná, preberá ju aj v neusporiadanom stave. Takéto záznamy nie sú usporiadané do spisov, chýbajú im registratúrne značky, znaky hodnôt a lehoty uloženia. Agendu dodatočne usporadúva správca registratúry. V roku 2017 bola usporiadaná agenda šiestich pracovísk v rozsahu 3,3 bm. Vykonalo sa aj čiastočné usporiadanie záznamov Vydavateľstva Matice slovenskej, ktoré sú dlhodobo uložené v priestoroch ateliéru v sídelnej budove MS.

Počas roka prebehlo viacero samostatných školení zamestnancov MS a jedno väčšie pre zamestnancov oblastných stredísk na porade riaditeľov DMS a vedúcich OP MS v Liptovskej Osade – Škutovkách. Kontrolná činnosť v oblasti správy registratúry sa vykonala v dvoch oblastných strediskách. Záznamy o kontrole upozornili na zistené nedostatky a určili opatrenia na ich odstránenie. Zamestnanci týchto pracovísk boli zároveň zaškolení.

Prístup k spisom uloženým v registratúrnom stredisku bol umožnený šiestim zamestnancom. V roku 2017 sa nevyraďovalo. V januári 2017 sa správca registratúry zúčastnil školenia na tému *Elektronické schránky a nové pravidlá správy registratúry v kontexte zákona o e-Governmente.* Najneskôr 1. 5.

2018 bude mať Matica slovenská aktivovanú elektronickú schránku, prostredníctvom ktorej bude komunikovať s orgánmi verejnej moci.

Vedecké a záujmové odbory Matice slovenskej

HISTORICKÝ ODBOR MS

Výbor HO zasadal 9. marca 2017
Program zasadnutia:
1. Otvorenie
2. Rozbor aktuálnej situácie v súvislosti s videom Bez 14. marca
3. Plán činnosti HO MS na rok 2017
4. Cena Daniela Rapanta 2017
5. Rozličné

Výbor HO zasadal 4. júla 2017
Program zasadnutia:
1. Otvorenie
2. Aktivity HO MS v roku 2017
3. Valné zhromaždenie HO MS 2017
4. Rozličné

Valné zhromaždenie Historického odboru Matice slovenskej sa konalo v Bratislave 30. augusta 2017 v Knižnici slovenskej štátnosti na Grösslingovej 23 v Bratislave. Zápisnica a s prílohami bola zaslaná ČÚ MS.

Výbor HO zasadal 19. októbra 2017
Program zasadnutia:
1. Otvorenie
2. Voľba podpredsedu, tajomníka a hospodára HO MS
3. Voľba predsedu dozorného výboru HO MS
4. Závery Valného zhromaždenia HO MS 2017
5. Rozličné

Výbor HO zasadal 13. decembra 2017
Program zasadnutia:
1. Otvorenie
2. Voľba podpredsedu, tajomníka HO MS
3. Plán aktivít na rok 2018
4. Vydavateľské aktivity HO MS v roku 2018
5. Rozličné

Pretože na zasadnutí výboru (19. 10. 2017) došlo k neplatnej voľbe podpredsedu a tajomníka HO MS (nezískali nadpolovičnú väčšinu hlasov prítomných, čo potvrdil predseda Dozorného výboru HO MS) sa uskutočnila opakovaná voľba podpredsedu a tajomníka. Voľba tajomníka bola opäť neúspešná.

Vedecké podujatia organizované v spolupráci HO MS a SHÚ MS

Slovenské emancipačné a štátoprávne snahy v 20. storočí. Vedecká konferencia k 100. výročiu založenia Česko-Slovenskej republiky a 25. výročiu vzniku Slovenskej republiky. Vedecká konferencia.Bratislava, budova NRSR 26.-27 októbra 2017

Na vedeckej konferencii odzneli prednášky:

Vznik Česko-Slovenska, jeho miesto a význam v slovenských dejinách – Anton Hrnko
Slovenská otázka v Uhorsku v druhej polovici 19. storočia – Miriam Viršinská
Slovensko-česká spolupráca na prelome 19. a 20. storočia (do vzniku Česko-Slovenska) – Ivan Mrva
Predstavy amerických Slovákov o riešení slovenskej otázky a vznik Česko-Slovenska – Marta Dobrotková
Svätá stolica a vznik Česko-Slovenska – Emília Hrabovec
Martinská deklarácia a zápas o jej interpretáciu – Peter Zelenák
Slováci v Národnom zhromaždení 1918 – 1920 – Natália Petranská Rolková
Slovenské autonomistické hnutie v ČSR – Martin Vašš
Úsilie amerických Slovákov o naplnenie Pittsburskej dohody – Štefan Kucík
Slovenskí katolícki biskupi a myšlienka česko-slovenskej a slovenskej štátnosti 1920 – 1945 – Róbert Letz
Ústavný zákon o autonómii Slovenskej krajiny. (Komparácia s ústavným zákonom o česko-slovenskej federácii z roku 1968) – Bruno Čanády
Prvá Slovenská republika, jej význam z hľadiska slovenských štátoprávnych snáh – Martin Lacko
Kontinuita a diskontinuita Slovenskej republiky v rokoch 1939 – 1945 – Ján Štefanica
Predstavy povstaleckej SNR o postavení Slovenska v obnovenej ČSR – Karol Fremal
Slovenská štátnosť v procese s Jozefom Tisom pred Národným súdom – Michal Malatinský
Slovenská štátnosť v politike a programe slovenského povojnového exilu – Beáta Katrebová Blehová
Slovenská štátnosť a slovensko-české vzťahy v procese s tzv. buržoáznymi nacionalistami (G. Husák a spol.) – Branislav Kinčok
Zápas o federalizáciu Česko-Slovenska v roku 1968 – Ján Bobák
Slovenská štátnosť a slovensko-české vzťahy v prostredí slovenského disentu – Peter Jašek
Príprava novej ústavy ČSSR v druhej polovici 80. rokov – Ondrej Podolec
Slovenská štátnosť v programoch a politike slovenských politických strán v rokoch 1989 – 1992 – Roman Michelko
Legislatívny proces zániku ČSFR a obnovenie Slovenskej republiky – Ján Cuper

Vedecko-popularizačné podujatia

Rozhovory o histórii: V rámci cyklu rozhovory o histórii organizovaným v rámci Historického odboru na pôde SHÚ Matice slovenskej v Knižnici slovenskej štátnosti Matice slovenskej na Grösslingovej ul. 23 v Bratislave pre matičiarov a záujemcov o históriu sa preberali tieto témy:
Historické súvislosti vzniku Slovenskej republiky 1. januára 1993. 23. februára 2017. Úvodný vstup predniesol a na otázky odpovedal PhDr. Anton Hrnko, CSc.
Súdny proces a poprava prezidenta Slovenskej republiky Jozefa Tisa - 70. výročie popravy. 18. apríla 2017. Tému otvorili a na otázky odpovedali JUDr. Ján Štefanica, PhD., JUDr. Michal Malatinský, PhD.
25. rokov od Deklarácie o zvrchovanosti Slovenskej republiky, 20. júla 2017. Úvodný vstup predniesol a na otázky odpovedal poslanec Národnej rady Slovenskej republiky PhDr. Anton Hrnko, CSc.
Súvislosti medzi cirkevnou provinciou a štátnosťou od Svätoplukovej ríše po súčasnosť. 28. decembra 2017 pri príležitosti 40. výročia erigovania Trnavskej cirkevnej provincie (30. 12. 1977). Úvodný vstup predniesol a na otázky bude odpovedal PhDr. et Mgr. Peter Mulík, PhD.

Edičná činnosť

HO MS spolupracuje so Slovenským historickým ústavom pri vydávaní matičného periodika Historický zborník.
Historický zborník č.1/ 2017 (šéfredaktor Peter Mulík)
Historický zborník 1 – 2017 (publikovali členovia HO MS: R. Marsina, B. Čanády,
P. Mulík, R. Letz, B. Katrebová-Blehová,
M. Kamenický, P. Parenička, I. Mrva, D.
Kerný).
Historický zborník č. 2/2017 (šéfredaktor Peter Mulík)
Historický zborník 1 – 2017 (publikovali členovia HO MS: J. Lukačka, J. Tkáč, M. Vašš, P. Mulík, M. Lacko, P. Cabadaj, B. Blehová-Katrebová, I. Petranský, J. Meliš)

HUDOBNÝ ODBOR MS

Niekoľko rokov odbor stagnoval a jeho činnosť sa obmedzila len na podporu zboru Collegium Cantus, ktorý pracuje pri Dome MS Banská Bystrica. Dňa 8. apríla 2017 sa konalo v Martine Valné zhromaždenie HuO, na ktorom bol za predsedu odboru zvolený prof. PaedDr. Milan Pazúrik, CSc. Zároveň boli zvolení ďalší funkcionári odboru a prijatý plán práce na obdobie rokov 2017 – 2018. S prispením odboru sa konalo niekoľkých úspešných podujatí: Akademická Banská Bystrica (28. 4. – udelená Cena HuO MS), Spomienka na hudobného skladateľa Jána Orsága vo Valči (3. 6.), Horehronské slávnosti zborového spevu v Brezne (28. 9.), Spieva naša rodina 2017 vo Valči (22. 10.), Vojenské melódie v Sučanoch (1. 11. 2017). Najbližšie Valné zhromaždenie HuO sa uskutoční 12. mája 2018 v Martine.

JAZYKOVÝ ODBOR MS

Odbor sa v rámci svojej činnosti zameral predovšetkým na popularizáciu výsledkov vedeckého výskumu slovenského jazyka (jeho spisovnej formy i nespisovných tvarov), pripomínanie si výročí významných udalostí a osobností dejín slovenského jazyka a aktivity zamerané na zvyšovanie úrovne kultúry spisovnej slovenčiny vo verejnom jazykovom dorozumievaní. Členovi odboru napísali odborné posudky na monografie, venovali sa lektorskej a prednáškovej činnosti, boli členmi komisií rôznych súťaží, organizovali odborné i popularizačné podujatia, propagovali aktivity MS. Dňa 28. júna 2017 sa konalo Valné zhromaždenie JO, na ktorom sa okrem iného zhodnotili aj výsledky práce jednotlivých pobočiek (Banská Bystrica, Ružomberok, Prešov, Nitra, Bratislava). K 31. decembru 2017 mal odbor 53 členov.

PEDAGOGICKÝ ODBOR MS

Členovia odboru systematicky sledovali diskusiu o reforme slovenského školstva na najbližších 10 – 15 rokov v predloženom materiáli Učiace sa Slovensko. Spolupracovali a posudzovali predložený pracovný dokument s poslancami Národnej rady SR. V spoluprácu s Domami MS pripravil odbor sériu podujatí na slovenských školách. Dňa 11. októbra 2017 sa v Divadle J. Palárika v Trnave uskutočnilo Valné zhromaždenie Pedagogického odboru Matice slovenskej.

POLITOLOGICKÝ ODBOR MS

Editorská a vydavateľská činnosť

V priebehu druhého polroku 2017 sme sa editorsky podieľali na príprave titulu Romana Michelka Komparácia Nacizmu a fašizmu, ako súčasť druhého rozšíreného a doplneného vydania knihy Medzivojnové európske diktatúry.

Zároveň sme pre grantovú schému pre vedecké odbory vypracovali a vydali ďalšie dve projekty. Vedeckú monografiu Mariána Klenka Politika bez moci a knihu rozhovorov s ľavicovými intelektuálmi od Petra Daubnera – Metastázy globálneho kapitalizmu.
Zároveň sme 21.9 zorganizovali prezentáciu knihy Petra Daubnera – Metastázy globálneho kapitalizmu

Prednášková činnosť
Veľkú pozornosť sme venovali propagácii a prednáškovej činnosti.
Prednášky k dielu Eseje o kríze, z toho štyri boli na akademickej pôde:
Katedra politológie UMB v Banskej Bystrici 14. marca 2017,
Katedra spoločenských vied Strojnícka fakulta STU október 2017 a marec 2017.
katedra politológie Trenčianskej univerzity 20.4.2017
V januári 2017 bola táto kniha prezentovaná aj na pôde Miestneho odboru MS Bratislava Staré Mesto v priestoroch Quo vadis.
Okrem toho Esejam o kríze boli v decembri 2016 a januári 2017 venované tri dvojhodinové vysielania v relácii Ekonomická demokracia v Slobodnom vysielači.
Politologický odbor MS na pozvanie Miestneho odboru MS v Dúbravke realizoval prednášku k štyridsiatemu výročiu Slovenskej cirkevnej provincie, ktorá sa uskutočnila 13. februára 2017.

ŠPORTOVÝ ODBOR MS

Hlavné športové a pohybové aktivity boli aj v roku 2017 tradične zamerané na turistické pochody a výstupy (Sitno, Kriváň, Drážovec - Gýmeš, Volovec, Stolica), futbalové turnaje (Nitra, Trnava) stolnotenisové turnaje (Nitra) a iné pohybové aktivity. Odbor rozšíril spoluprácu so Slovákmi žijúcimi v zahraničí (medzinárodný futbalový turnaj slovenskej mládeže v Oradei, Rumunsko, na ktorom sa zúčastnili mladí Slováci z Maďarska, Poľska, Rumunska a Slovenska).

VLASTIVEDNÝ ODBOR MS

Činnosť odboru bola zameraná na niekoľko oblastí: kultúrnohistorickú, vlastivedného bádania, starostlivosti o kultúrne a prírodné dedičstvo, metodickú, odbornej pomoci, konzultačnú, spolupráce s rôznymi subjektmi, výchovno-vzdelávaciu, publikačnú a prednáškovú. Členovia odboru publikovali svoje príspevky na stránkach zborníkov, cirkevných periodík a regionálnej tlače. V rámci prednáškovej činnosti venovali pozornosť problematike jazykovej legislatívy, zdravého spôsobu života, fenoménu zdravia a iným témam. V decembri 2017 realizoval odbor projekt Kronika... Školenie kronikárov MO MS.

VÝTVARNÝ ODBOR MS

Svoje aktivity rozvíjal odbor na základe plánu činnosti na rok 2017. Vo februári sa uskutočnila prvá prehliadka stálej expozície Za slobodu!, ktorá vzdáva úctu protifašistickému odkazu našich národných dejín. Expozícia vznikala na základe aktivít VO a je nainštalovaná v sídle Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov. Dňa 27, júna 2017 sa konalo Valné zhromaždenie Výtvarného odboru Matice slovenskej, ktorého závery predstavujú východisko do činnosti v nasledujúcom období.

ZÁUJMOVÝ ODBOR REGIONALISTIKY MS

Nosnými podujatiami odboru boli v roku 2017 cyklická súťaž Kolorit slovenského ornamentu a putovná výstava Slovenský ornament majstra Kostelničáka. Podrobné vyhodnotenie spomínanej súťaže bolo publikované aj na webe MS. K uvedenej výstave pripravil odbor viacero sprievodných podujatí, ktoré boli medializované. V spolupráci s partnermi odbor zrealizoval aj ďalšie aktivity

(Slovenský ornament očami Spišiakov a iné). Predseda odboru Anton Meteňko a členka Gabriela Čiasnohová vystúpili so svojimi odbornými príspevkami na niekoľkých podujatiach.

MLADÁ MATICA

Mladá Matica ako špecifický záujmový odbor Matice slovenskej MM) aj v roku 2017 prostredníctvom svojich odborov pokračovala vo všetkých krajoch Slovenskej republiky v úspešnému rozvíjaní národno-kultúrnych aktivít pre slovenskú mládež, ale aj širšiu verejnosť. MM sa pýši titulom najväčšej mládežníckej organizácie na Slovensku, preto si jej vedenie myslí, že MS môže byť na ňu právom hrdá. Medzi hlavné aktivity MM v roku 2017 patrili prednášky a besedy o slovenských osobnostiach so zameraním sa na jednotlivé regióny, kde sme na základných, stredných a vysokých školách propagovali slovenské národné dejiny aj prostredníctvom krátkych divadelných scénok. Venovali sme sa taktiež branno-športovým aktivitám, kde sme popri športe zväčša kvízovou alebo prednáškovou formou pripomínali mládeži slovenských dejateľov. Medzi najaktívnejšie OMM patrili v roku 2017 Liptovský Mikuláš, Hencovce, Kamenná Poruba, Vranov nad Topľou, Bratislava Staré Mesto, Lučenec, Čachtice, Zvolen, Zvolenská Slatina, Dlhé Klčovo a Prešov. Samozrejme svojou činnosťou prispievali aj ostatne OMM. MM organizovala v roku 2017 približne 40 podujatí a spolupodieľala sa na ďalšej stovke.

Medzi hlavne podujatia ktoré MM pripravila, patri 28. a 29. apríla 2017 Hrdinovia Malej vojny z marca 1939 v obci Sliepkovce. Po vydarenej akcii v Spišskej Novej Vsi z minulého roku, venovanej udalostiam obrany Slovenska 1938 až 1939, prišla zo strany matičiarov požiadavka zorganizovať spomienku na hrdinov Malej vojny v kraji, kde sa odohrali jej najtragickejšie okamihy, a to priamo na Zemplíne. Mladá Matica v spolupráci s DMS Michalovce, KR MS košického a prešovského kraja preto ďalší ročník Hrdinov Malej vojny uskutočnila v Michalovciach a Sliepkovciach. 28. apríla podujatie odštartovalo dvoma prednáškami pre študentov základných a stredných škôl. V prednáškach vystúpil JUDr. Marián Gešper a Ing. Mgr. Anton Metenko, PhD. s detailnejšími informáciami o miestach bojov v zemplínskej oblasti. Symbolické bolo, že popri početnej študujúcej mládeži si mohol prednášky vypočuť aj rodinný príbuzný padlého obrancu Štefana Butku. Obohatením prednášky bola scénka v podaní mladých matičiarov. 29. apríla sa podujatie presunulo do Sliepkoviec, kde sa najprv konala svätá omša za obete Malej vojny. Neskôr po príhovoroch a krátkych prednáškach o udalostiach z Malej vojny na Zemplíne sa Mladá Matica prezentovala scénkou doplnenou o autentické fotografie slovenských pilotov a vojakov. Program pokračoval odhalením pamätnej tabule rodákovi Mikulášovi Klanicovi, ktorý padol v Malej vojne pri Nižnej Rybnici. Záver patril ukážke bojov pod vedením KVH Trnavskej posádky spoločne s mladými matičiarmi a pozvanými hosťami klubov vojenskej histórie z Budapešti, ktorý stvárňovali honvédskych Maďarov.

Májové stretnutie Matičnej mládeže v Hencovciach – 10. ročník. Podujatie patrí k tradičným podujatiam MM na východnom Slovensku. Matičiari sa na rozhraní chotárov Vranova a Hencoviec stretávajú už desiaty rok po sebe pri májovej vatre. Možno povedať, že májová vatra je vzdialeným odkazom na cyklus ročných období a na prastaré tradície našich predkov, ktoré sa zachovali v súčasnosti len v určitých ozvenách a sú už zabudnuté. Preto sa mladý matičiari z OMM Hencovce a Vranov nad Topľou snažia tento odkaz udržať v povedomí matičiarov a širokej verejnosti z okolia Vranova nad Topľou.

MM na Devíne. Dňa 24. 4. 2017 sa mladí matičiari vybrali po stopách štúrovcov na hrad Devín aby si pripomenuli jedno z najvýznamnejších historicko-obrodeneckých miest slovenskej mládeže v procese národného uvedomovania sa. Program členov Mladej Matice začal už piatkovým výstupom k pamätníku ruským vojakom počas 2. svetovej vojny – k Slavínu, ktorí padli pri oslobodzovaní slovanských národov od nemeckého nacizmu. Na tomto mieste, tajomník Matice slovenskej Mgr. Marek Hanuska prečítal matičiarom úryvky z výletu národovcov na hrad Devín z knihy „Devín, Milý Devín," ktorú napísal aj s ohľadom na bratské slovanské národy Jozef Miloslav Hurban. V sobotu sa už mladí matičiari vybrali po stopách štúrovcov na Devín. V úvode sa zúčastnili slávnostného kladenia vencov k pamätnej tabuli, ktorá bola osadená v roku 1936 na počesť 100. výročia výletu štúrovcov na Devín. Tu zaspievali spoločne pieseň "Smieť žiť pre Krista". Mladí matičiari aj aktívne pracovne

prispeli k slávnostiam na Devíne, keďže časť z nich mala na starosti stanovište s propagáciou Matice slovenskej určenej mládeži a deťom. Malí návštevníci prostredníctvom mladých matičiarov najprv spoznávali významných národovcov štúrovskej generácie, potom stavali „Devínsku vežu“ z kociek a nakoniec sa zúčastnili aj športových hier. Po splnení všetkých úloh ich čakala samozrejme odmena a nakoniec si podľa svojho výberu zvolili jedno so slovanských mien, ktoré im bolo udelené na pamätnom diplome. Aj napriek nepriazni počasia to bolo vydarené podujatie na ktorom sa mohli mladí matičiari opäť niečo nové dozvedieť, zažiť, ale najmä utužiť sa v národnej myšlienke.

Dedičstvo otcov zachovaj nám Pane. Akcia MM v Bartošovciach konaná 4. 7. 2017. V predvečer sviatku sv. Cyrila a Metoda sa konala súťaž v prednese básní a speve hymnických piesní v podaní žiakov základných škôl vo viacerých kategóriách. Ďalšími aktivitami bolo zapálenie vatry, vystúpenie hostí, čítanie úryvkov zo života Hurbana, vystúpenie FS. To všetko bolo súčasťou mnohovrstevného podujatia.

9. Národný zraz MM venovaný J. M. Hurbanovi a Jánovi Vanovičovi. Uskutočnil 8. až 10. septembra 2017 v Trnave. Práve v Trnave sa konalo významné podujatie Matice slovenskej a to Národné matičné slávnosti. Delegáti odborov MM sa stretli v piatok na internáte. Ideovo bol venovaný J. M. Hurbanovi, ale aj menej známemu predsedovi MS Jánovi Vanovičovi, ktorých si mladí matičiari pripomenuli netradičnou prednáškou. Hneď po príchode nasledovalo spoločné pracovné stretnutie, ktorého súčasťou bolo predstavenie nových členov, rekapitulácia posledných podujatí a nevyhnutné plánovanie ďalšej činnosti. Postupne sa prítomným prihovoril predseda MM Marek Nemec, tajomník Ján Seman a podpredseda pre členskú základňu MS Marián Gešper. Tohtoročný zraz bol o to bohatší, že sa ho zúčastnili aj naši slovenskí krajania z Poľska a Rumunska. Po skončení úvodného predstavovania činnosti prítomných zástupcov OMM nasledovalo stretnutie pri soche sv. Cyrila a Metoda pred a spoločný mladomatičný sprievod mestom. V sobotu v dopoludňajších hodinách sa naše rady rozrástli aj o ďalších mladých matičiarov, ktorým sa z pracovných povinností nepodarilo prísť už v piatok. Naši členovia sa aktívne zapojili aj pri prezentácií výstavy krojov v Dome kultúry. V sobotu, ako aj v nedeľu sa mladí matičiari zhromaždili v posluchárni internátu, kde si delegáti zrazu mali možnosť vymeniť rôzne pohľady na mladomatičné hnutie a vypočuť rôznorodé prednášky. Najviac však zarezonovala tá, ktorú zabezpečili naši priatelia z Nitry, na tému Najväčší problém Slovenska. Záverom zrazu prítomní zástupcovia OMM zhodnotili potrebu a dôležitosť pokračovať v organizovaní Národných zrazov MM, avšak bude potrebné zvážiť jeho organizovanie počas podobných veľkých osláv či programov. Najväčším pozitívom tohtoročného zrazu bolo nadviazanie dobrých kamarátskych a pracovných vzťahov s našimi mladými slovenskými krajanmi, s ktorými budeme v komunikácii pokračovať a určite zorganizujeme viac spoločných akcií.

Z ďalších vydarených podujatí spomenieme Vianočný florbalový turnaj v Košiciach, XI. ročník Mladomatičného turnaja M. R. Štefánika, kde bola vydaná aj brožúra o gen. M. R. Štefánikovi. Hornozeplínska veselica v Kamennej Porube zas spojila myšlienku propagácie folklóru cez zapojenie divákov do spevu a tanca. Dni J. M. Hurbana vo Vranove nad Topľou boli spojené so športovými podujatiami. Vatra zvrchovanosti v OMM Veľké Hoste sa stáva pravidelným podujatím MM. Mladí matičiari sa taktiež vydali po stopách J. M. Hurbana v Beckove. Výstup na Sninský kameň sa konal po prvý krát a OMM Klenová ho plánuje organizovať každoročne, Futbalový turnaj o pohár Liptovskej stolice, Ples OMM- Matice slovenskej v Liptovskom Mikuláši, spomienka na 169. výročie Žiadostí slovenského národa. Ďalšie miestne a regionálne akcie mladých matičiarov sa konali v rámci celého Slovenska, kde si mladí matičiari pripomínali výročia osobností a udalostí. Mnohorakosť konaných podujatí plánujeme zachovať alebo ešte rozširovať v roku 2018. Záverom roku 2017 sme na poslednom zasadnutí výboru MM odsúhlasili návrh a následnú realizáciu mladomatičných tričiek, ktoré zvýšia našu viditeľnosť na rôznych podujatiach Poučíme sa z chýb prvého roku vedenia nového výboru Mladej Matice a svoju činnosť v roku 2018 vylepšíme.

Členské ústredie, domy a oblastné pracoviská Matice slovenskej

Matica slovenská aj v roku 2017 napĺňala svoju vnútornú i vonkajšiu činnosť a rozvíjala pôsobenie v členskej základni prostredníctvom svojich organizačných jednotiek (miestnych, odborov Mladej Matice, záujmových a vedeckých odborov) pod koordinačnou a riadiacou gesciou Členského ústredia MS a jej oblastných stredísk – domov a oblastných pracovísk MS.

Spolu 30 pracujúcich teritoriálnych pracovísk MS bolo nositeľmi zodpovednosti za kultúrno-spoločenské a duchovné podujatia na celom území Slovenska. Všetci pracovníci uvedených oblastných stredísk plnili špecifické poslanie ochrany, rozvoja a posilnenia kultúrneho a národného dedičstva so zreteľom na niekoľkotisícovú matičnú členskú základňu.

Členské ústredie Matice slovenskej (ďalej len ČÚ MS) je riadiace, koordinačné, organizačné, programové a metodické pracovisko pre matičné hnutie a oblastné strediská MS, patrí k základným útvarom Matice slovenskej. Plní úlohy spojené so zakladaním miestnych, záujmových a vedeckých odborov a odborov Mladej Matice, registráciou, usmerňovaním, aktivizáciou činnosti a rozširovaním členskej základne. Udržiava kontakty s odbormi MS, usmerňuje a eviduje prácu okresných, oblastných a krajských rád, vedie ústrednú evidenciu členov a odborov Matice. Tieto regionálne orgány zasadali podľa schválených ročných plánov, spravidla štvrťročne v súlade s vlastnými štatútmi. V rámci oživotvorenia činnosti miestnych odborov sa upriamovala pozornosť na omladzovanie ich riadiacich orgánov a členstva. V spolupráci so záujmovým odborom Mladá Matica a oblastnými strediskami sa začali vytvárať predpoklady na aktívne zapojenie sa žiakov do matičnej činnosti aj na stredných a základných školách. ČÚ MS v rámci svojich možností úzko kooperuje so zahraničnými odbormi MS a kolektívnymi členmi MS, zabezpečuje aj agendu zakladajúcich a podporujúcich členov. Plní aj úlohy súvisiace s matičným vzdelávaním a kultúrno-osvetovou činnosťou. Spolupracuje s Informačným ústredím, Finančno-ekonomickým útvarom a Technicko-investičným útvarom, ale aj Krajanským múzeom a Strediskom národnostných vzťahov. Neodmysliteľnou stálou úlohou ČÚ MS je účasť na matičných podujatiach po celom Slovensku. Tieto základné piliere musia nevyhnutne zostať alfou a omegou práce ČÚ MS na tento rok, ale aj budúce roky.

ČÚ MS je tiež servisným pracoviskom pre matičné hnutie. V tomto prípade je jeho úlohou predovšetkým napomáhať, a to buď metodicky, koordinačne alebo organizačne pri príprave alebo realizácii matičných podujatí a zasadnutí.

Činnosť a poslanie ČÚ MS vymedzujú nasledovné základné legislatívne dokumenty Matice slovenskej:

Zákon o Matici slovenskej č. 68/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov,
Stanovy Matice slovenskej,
Štatút ČÚ MS.

Okrem týchto dokumentov sa ČÚ MS riadi nasledovnými dokumentmi:

Národný program MS,
Uznesenia VZ MS, snemov MS, výboru, predsedníctva MS,
Vnútorné smernice MS (organizačný, pracovný poriadok a pod.),
Kolektívna zmluva,
Ostatné legislatívne predpisy (zákon o účtovníctve, o dani z príjmu a pod.).

Postavenie ČÚ MS v rámci organizačnej štruktúry MS

V zmysle hlavy X. stanov MS je ČÚ MS riadiacim, koordinačným, organizačným, programovým a metodickým pracoviskom pre matičné hnutie a oblastné strediská. Plní úlohy spojené so zakladaním MO, ZO, VO a odborov Mladej Matice (ďalej len OMM), registráciou, usmerňovaním, aktivizáciou činnosti a rozširovaním členskej základne. Vedie ústrednú evidenciu členov a odborov MS.

ČÚ MS momentálne koordinuje a metodicky usmerňuje aktívnych:

20 domov MS v rámci SR :

DMS vo vlastníctve MS: Bratislava, Dunajská Streda, Fiľakovo, Galanta, Komárno, Levice, Lučenec, Michalovce, Rimavská Sobota, Spišská Nová Ves, Žilina,
DMS v nájme MS: Banská Bystrica, Košice, Rožňava, Nitra, Šurany, Prešov, Snina, Prievidza, Liptovský Mikuláš.
11 oblastných pracovísk v rámci SR :
OP MS vo vlastníctve MS: Šamorín, Štúrovo,
OP MS v nájme MS: Bardejov, Brezno, Zvolen, Veľký Krtíš – Hrušov, Stropkov, Vranov nad Topľou, Holíč, Trenčín.
8 aktívnych záujmových a 4 vedecké odbory MS v rámci SR,

V sieti oblastných stredísk MS sa zachoval stav počtu pracujúcich oblastných stredísk v rovnakom počte ako v roku 2016. V súčasnosti pracuje v MS aktívnych 20 DMS a 10 OP MS.

Čo sa týka ČÚ MS, na tomto oddelení pracoval nezmenení počet pracovníkov, tak ako to bolo v predchádzajúcom roku (štyria zamestnanci, vrátane riaditeľa). V priebehu roka 2017 ČÚ MS organizačne, administratívne, ale aj fyzicky zabezpečovalo podujatia na pripomenutie si významných výročí a udalostí našej štátnej, národnej i matičnej histórie. Tiež zabezpečovalo agendu tzv. Ochrany a rozvoja miestnej a regionálnej kultúry za rok 2017, ale aj tzv. Hlavných aktivít. Spracovávala sa celá administratíva súvisiaca spracovaním žiadosti o dotácie a následne samotné vyúčtovanie realizovaných podujatí príslušnými matičnými subjektmi, ktorí požiadali o pridelenie dotácií z MS.

Okrem administratívno-organizačnej práce plnilo ČÚ MS úlohu registrácie a evidencie odborov MS vychádzajúcej zo zákona o MS a Stanov MS**.** V súčasnosti ČÚ MS vyžaduje od odborov MS zasielanie matričných kníh v elektronickej podobe, ktorá vyplýva zo skutočnosti, že Matica slovenská už od roku 2015 prešla na digitalizáciu databázy svojej členskej základne, čo umožňuje efektívnu a rýchlu prácu s týmito údajmi. Upozorňujeme, že každý odbor MS si musí vyplniť príslušnú matričnú knihu. Na základe tejto skutočnosti musím skonštatovať, že sa nám na základe tejto úlohy pre odbory MS znížil celkový počet matičiarov oproti minulým rokom. Aj v tomto prípade však treba túto novinku hodnotiť pozitívne, pretože i naša najstaršia ustanovizeň sa musí prispôsobovať novým trendom a požiadavkám, ktoré vyžaduje istý vývoj nielen v Slovenskej republike. Treba tiež pripomenúť, že ČÚ MS okrem iného koordinovalo činnosť miestnych odborov a odborov Mladej Matice, ktoré majú nezastupiteľné miesto pri vytváraní podmienok na napĺňanie poslania Matice slovenskej.

Rok 2017 bol v Matici slovenskej rokom volebným**.** ČÚ MSbolo hlavným riadiacim, koordinačným, organizačným a metodickým pracoviskom pre prípravu a realizáciu Valného zhromaždenia Matice slovenskej. Ťažiskovou prácou ČÚ MS preto muselo byť predovšetkým zosumarizovať, zanalyzovať a vyhodnocovať všetky zápisnice doručené na ČÚ MS z valných zhromaždení alebo zasadnutí výborov odborov MS. Takisto sme spracovávali údaje s vašimi návrhmi kandidátov do ústredných orgánov Matice slovenskej (predseda, Výbor, predseda Dozorného výboru, Dozorný výbor MS). Ako vieme, matičiari si po uplynutí funkčného obdobia našich vrcholových funkcionárov, ale aj funkcionárov v miestnych odboroch, odboroch Mladej Matice, záujmových a vedeckých odboroch volí nových zástupcov. Preto ČÚ MS už v januári 2017 zaslalo všeobecný metodický pokyn, kde okrem iného informuje, ako majú odbory Matice slovenskej postupovať pri organizovaní valných zhromaždení tak, aby boli v súlade nielen s metodickým pokynom, ale predovšetkým s platnými Stanovami Matice slovenskej. Do polovice roka 2017 ČÚ MS zaslalo ďalšie metodické pokyny, ktorými sme presne špecifikovali úlohy a povinnosti miestnych odborov, odborov Mladej Matice, záujmových a vedeckých odborov, krajských rád, okresných a oblastných rád, pracovísk a ustanovizní, Výboru a Dozorného výboru Matice slovenskej voči ČÚ MS tak, aby mohli legitímne navrhnúť svojich kandidátov do ústredných orgánov Matice slovenskej a zároveň vyslať svojho zvoleného zástupcu na Valné zhromaždenie, ktoré sa bude konať v Liptovskom Mikuláši.

Výbor Matice slovenskej sa na svojom zasadnutí koncom roka 2016 rozhodoval v akom meste a v ktorom termíne sa uskutoční Valné zhromaždenie. Po väčšinovej zhode na návrh riaditeľa DMS Liptovský Mikuláš a riaditeľa ČÚ MS prijal uznesenie, že najlepšie miesto pre konanie Valného zhromaždenia bude Liptovský Mikuláš, v dňoch 10. – 11. novembra 2017. Rok 2017 sa niesol v duchu príprav tohto pre matičiarov raz za 4 roky najvýznamnejšieho zasadnutia. Bez potrebnej administratívnej „mravčej“ práce, sa nemôže konať žiadne významné zasadnutie alebo podujatie.

Účasť na valnom zhromaždení Matice slovenskej prijali nielen delegáti, matičiari žijúci v našich krajoch, ale aj významní hostia z celého Slovenska. Boli to predstavitelia z rôznych kultúrnych, spoločenských, umeleckých, cirkevných, ale aj politických kruhov.
ČÚ MS vždy participuje na príprave legislatívnych noriem MS. Účasťou na legislatívnom procese plníme úlohy, ktoré konkrétne vyplývajú z uznesení výboru a predsedníctva MS pre členské hnutie. Realizovať teda do „matičného života" uznesenia prijaté VZ MS, snemom, výborom a predsedníctvom MS, ktoré sa týkajú ČÚ MS a OS MS.Taktiež riaditeľ, resp. pracovníci ČÚ MS sú často nominovaní do komisií zriadených výborom MS. Okrem toho uverejňujeme výsledky práce ČÚ MS na webovej stránke MS, v SNN a ostatných prístupných médiách, spracovávame štatistiku a analýza aktuálneho stavu a vývoja členského hnutia (štvrťročne a na konci roka). Zároveň priamo riadime a kooperujeme pri riešení pálčivých problémov v regiónoch, vyžadujúce si bezprostredný zásah ČÚ MS ako je napríklad zvolanie a realizovanie mimoriadnych valných zhromaždení v odboroch MS (dňa 20. 7. 2017 sa konalo mimoriadne valné zhromaždenie MO MS Čadca, ktoré zvolalo a spoluorganizovalo v spolupráci s DMS Žilina ČÚ MS).

V roku 2017 sme si pripomenuli 200. výročie narodenia prvého predsedu Slovenskej národnej rady Jozefa Miloslava Hurbana, 200. výročie narodenia Andreja Ľudovíta Radlinského, spoluzakladateľa Matice slovenskej a 25. výročie prijatia Deklarácie o zvrchovanosti Slovenskej republiky. Tieto okrúhle výročia predstavovali jedinečnú príležitosť na pripomenutie si ich práce a mnohostranného diela nielen na regionálnej, ale hlavne celoslovenskej úrovni. Naša najstaršia kultúrna a vedecká ustanovizeň Slovákov v priebehu roka 2017 pripravila a zrealizovala na celom území našej vlasti sériu programovo rozmanitých podujatí.

Medzi najvýznamnejšie podujatia celoslovenského významu v r. 2017 patrili:

24. výročia vzniku SR,
25. výročie prijatia Deklarácie zvrchovanosti SR,
155. výročie Memoranda národa slovenského,
154. Výročie vzniku Matice slovenskej,
97. výročie oživotvorenia MS,
27. výročie obnovenia činnosti členskej základne MS,
97. výročie Trianonskej mierovej zmluvy,
102. výročie prijatia Clevelandskej zmluvy, 147. výročie založenia Spolku sv. Vojtecha a založenia Národných novín,
172. výročie vydávania Slovenských národných novín,
pripomenutie si výročí slovenskej štátnosti – prijatie Deklarácie o zvrchovanosti Slovenska,
prijatie Ústavy SR, vznik Slovenskej republiky,
202. výročie narodenia Ľ. Štúra,
137. výročie narodenia M. R. Štefánika,
98. výročie úmrtia M. R. Štefánika,
Slovesná jar,
Scénická žatva,
výstavná činnosť,
osobnosti slovenského národa,
celonárodná súťaž Šaliansky Maťko,
cyrilo-metodské dni,
krátkodobé celoslovenské postupové súťaže pre deti a mládež,
festivaly a podujatia tradičnej ľudovej kultúry,
169. výročie Žiadostí slovenského národa v Liptovskom Mikuláši.

Tradičné matičné podujatia organizujú MO MS v spolupráci s Domami MS a oblastnými pracoviskami. Ide najmä o tieto podujatia, ktoré sa cyklicky každoročne opakujú. Sú to tradičné a vyhľadávané podujatia: Šaliansky Maťko J. C. Hronského, Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko, Materinská moja reč, Štúrovo pero, Mladé pero, Škultétyho rečňovanky, Ranená breza, Rozprávkové vretienko, Rázusovie Vrbica, Gorazdov literárny Prešov, Literárne Šurany, Kellnerova

Poloma, Literárny Kežmarok, Pro Slavis Žilina, Ó, matky mojej reč je krasota, Michalovce, Pribinove poklady, Kráľove Šahy, Cena A. Chudobu, Gorazdov Močenok, Račiansky jahodový kvet, Znej, rómska pieseň Šarišské Michaľany, Slávik Slovenska v Rožňave, Kytička domovine Prešov, Hviezdoslavov Stropkov, Spievajže si, spievaj vo Fiľakove, Šuriansky zlatý slávik, Hľadáme talenty Oščadnice, Zemplín špiva a hutori Humenné, Matičná galéria Slovensko – moja vlasť v Snine, Poznaj svoje mesto, Študentské kultúrne a športové hry Topoľčany, Kostelničákov ornament, Veľkonočné a vianočné ozdoby a ďalšie podujatia a súťaže organizované v spolupráci s materskými a základnými školami. Mnohé podujatia sa počas rokov vyprofilovali a stali sa nielen tradičnými, ale aj reprezentačnými podujatiami MS**:** Hontianska paráda Hrušov, Návraty – splav zemplínskych riek, Dni A. H. Škultétyho vo Veľkom Krtíši, Letný festival Vlachovo, Rejdová, Šafova ostroha v Klčovom Dlhom, Východoslovenské roľnícke povstanie vo Vranove n. T., Kojšovská heligónka.

Nezanedbateľná, veľmi prospešná a žiadaná je aj práca so študujúcou stredoškolskou a vysokoškolskou mládežou (besedy, semináre, premietanie filmov, výstavy fotografií, obrazov, vychádzky do prírody, uvádzanie rôznych diel a prác do života a pod.). Vzrastá aj záujem o environmentálne aktivity a podujatia. Na podporu literárnej a umeleckej tvorby sa vyhlasujú a organizujú viaceré autorské súťaže a prehliadky. Významná pozornosť sa venovala výročiam osobností regionálneho významu s dôrazom na osobnosti a dejateľov literárneho, dramatického, vedeckého i národného života z minulosti aj z prítomnosti. Veľký priestor a pozornosť venujú matičné pracoviská prejavom a prezentácii zručnosti a šikovnosti našich ľudí, hlavne pred významnými sviatkami. Pevné miesto dostávajú ukážky a rekonštrukcie veľkonočných, vianočných a prvomájových tradícií, zvykov a obradov, spojené s výstavami, besedami a stretnutiami s pamätníkmi.
Miestne odbory, záujmové a vedecké odbory MS vypracovávali projekty v programe tzv. Ochrany a rozvoja miestnej a regionálnej kultúry, Okrem toho vypracovávali aj ďalšie projekty v spolupráci s rôznymi kultúrnymi, vedeckými, univerzitnými a osvetovými inštitúciami i záujmovými združeniami, aby tak mohli získavať nielen finančnú, ale aj organizačnú a materiálnu podporu(projekty boli podporené z rozpočtu MS). Okrem toho sa matičné oblastné strediská (domy a oblastné pracoviská MS) významne podieľali na usmerňovaní a koordinovaní práce krajských, okresných a oblastných rád Matice, na činnosti miestnych a záujmových odborov. Pri zabezpečení rôznych podujatí spolupracovali s orgánmi štátnej správy a samosprávy, s kultúrnymi inštitúciami a organizáciami, so záujmovými združeniami a spolkami, so základnými, strednými a vysokými školami, cirkvami, organizáciami telesnej výchovy, turistiky a športu a s festivalmi rôzneho umeleckého zamerania.

Členské ústredie v zmysle platných Stanov MS registrovalo k 31. 12. 2017 26 215 členov Matice slovenskej, tzn. v miestnych, záujmových, vedeckých odboroch, v odboroch Mladej Matice, individuálnych členov, zakladajúcich a kolektívnych členov. ČÚ MS eviduje 755 MO MS, z toho 491 aktívnych, 29 odborov Mladej Matice, a 12 ostatných aktívnych záujmových a vedeckých odborov. Kolektívnych členov pri MS je 18 a individuálnych členov registrovaných priamo ČÚ MS, ktorí nie sú členmi v žiadnom odbore MS**,** je 62. Zakladajúcich členov je v súčasnosti 52. Zahraničné MO MS 2 , členov 64.

Matičné hnutie v roku 2017 predstavovali

Domy Matice slovenskej v počte 20 aktívnych: Bratislava, Banská Bystrica, Dunajská Streda, Fiľakovo, Galanta, Košice, Komárno, Levice, Liptovský Mikuláš, Lučenec, Michalovce, Prešov, Nitra, Prievidza (vznik 31.1. 2015),Rimavská Sobota, Rožňava, Spišská Nová Ves, Snina, Šurany, Žilina.
Oblastné pracoviská v počte 10 aktívnych: Bardejov, Brezno, Čadca (personálne neobsadené - nepracuje), Holíč, Poprad (personálne neobsadené–nepracuje), Šamorín, Topoľčany (od 28. 2. 2013 pozastavená činnosť–nepracuje), Stropkov, Štúrovo, Trenčín, Veľký Krtíš - Hrušov, Vranov nad Topľou, Zvolen.
Miestne odbory Matice slovenskej: Banskobystrický kraj 133 (z toho 77 aktívnych), Bratislavský kraj 33 (z toho 24 aktívnych), Košický kraj 125 (z toho 84 aktívnych), Nitriansky kraj 134 (z toho 89

aktívnych), Prešovský kraj 125 (z toho 92 aktívnych), Trenčiansky kraj 66 (z toho 38 aktívnych), Trnavský kraj 60 (z toho 41 aktívnych), Žilinský kraj 79 (z toho 46 aktívnych).
Záujmové a vedecké odbory v počte 12: Historický, Hudobný, Jazykový, Mladá Matica, Pedagogický, Politologický, Športový, Výtvarný, Národohospodársky, Divadelný, Vlastivedný, Regionalistiky.

K 31. 12. 2017 ČÚ MS na základe odporúčania Komisie pre členské hnutie a mládež preradilo medzi nepracujúce štyri ZO MS –Ekonomický, Etiky a vlastenectva, Slovanskej vzájomnosti a Spevácky.

Prehľad a stav MO MS podľa samosprávnych krajov SR			
Samosprávny kraj	**registrované MO MS**	**neaktívne MO MS**	**aktívne MO MS**
Košický kraj	125	41	84
Nitriansky kraj	134	45	89
Prešovský kraj	125	33	92
Banskobystrický kraj	133	56	77
Trenčiansky kraj	66	28	38
Trnavský kraj	60	19	41
Žilinský kraj	79	33	46
Bratislavský kraj	33	9	24

Stav členskej základne k 31. 12. 2017 – 25 216 členov registrovaných v MO MS :
K tomuto číslu treba prirátať
OMM 717
ZO MS 150
Individuálnych členov 62
Kolektívnych členov 18
Zakladajúcich členov 52
Spolu :26 215

Aktívne MO MS 491
Neaktívne MO MS 264

Uskutočnené nevyhnutné služobné cesty v roku 2017:
10. 1. 2017 – OP MS Stropkov – zasadnutie OR MS Stropkov,
25. 1. 2017 – DMS Prešov – obhliadka priestorov pre DMS Prešov,
26. 1. 2017 – MO MS Žarnovica – VZ MO MS Žarnovica,

28. 1. 2017 – DMS Košice – zasadnutie Výboru MS, prezentovanie písomností na VZ MS 2017,
31. 1. 2017 – Banská Bystrica – obhliadka nových priestorov pre DMS Banská Bystrica, po obhliadke nasledovala služobná cesta do DMS Nitra – rokovanie s divadlami (problém s nájmom),
5. 2. 2017 – MO MS Valča – výročná členská schôdza,
10. 2. 2017 – OP MS Bardejov – OR MS Bardejov- následne zasadnutie v DMS Prešov – stretnutie s novými záujemcami o vstup do MM,
13. 2. 2017 – DMS Spišská Nová Ves – inventarizácia DMS Spišská Nová Ves,
14. 2. 2017 – DMS Košice – zasadnutie komisie pre prípravu VZ MS 2017,
23. 2. 2017 – DMS Michalovce – zasadnutie KR MS KK,
24. 2. 2017 – MO MS Košice – Myslava – zavezenie knižných publikácií,
27. 2. 2017 – ŠÚ SR Bratislava – riešenie problematiky prideľovaním IČO,
28. 2. 2017 – OR MS Michalovce – zasadnutie OR MS Michalovce,
1. 3. 2017 – DMS Žilina - OR MS Žilina, Čadca, Kysucké Nové mesto, Žilina, zvolenie nového predsedu OR MS,
3. 3.2017 – MO MS Banská Bystrica – zasadnutie KR MS BBK,
16. 3. 2017 – DMS Bratislava – zasadnutie Predsedníctva a KR MS BSK,
18. 3. 2017 – Kálnica – odhalenie pamätníka J. M. Hurbana,
19. 3. 2017 – Beckov – celonárodné oslavy 200. výročia narodenia J. M. Hurbana,
25. 3. 2017 – Ekonomická univerzita v B. Bystrici - zasadnutie Výboru MS.
27. 3. 2017 –MO MS Šurany – VZ MO MS Šurany,
28. 3. 2017 – DMS Nitra – zasadnutie KR MS NSK, po zasadnutí služobná cesta na VZ MO MS Maňa,
5. 4. 2017 – DMS Michalovce – riešenie administratívy a prípravy podujatia – Malá vojna,
8. 4. 2017 - MS Martin – Mimoriadne VZ Hudobného odboru MS,
9. 4. 2017 – MO MS Trstená – VZ MO MS Trstená,
25. 4. 2017 – DMS Liptovský Mikuláš – zasadnutie Obl. rady Liptova a Oravy, zasadnutie výboru MO MS Liptovský Mikuláš,
27. 4. 2017- Liptovský Mikuláš / Škutovky – obhliadka priestorov rekreačného strediska Škutovky pre účely 2 dňovej porady riaditeľov DMS a vedúcich OP MS,
28. 4. – 29.4. 2017 – Michalovce, obec Sliepkovce – podujatie Malá Vojna,
12. 5. 2017 – DMS Prešov – Slávnostné vyhodnotenie výtvarnej súťaže, Rodina – Mesto zdobené ornamentom , riešenie administratívy a činnosť ZO MS v Košiciach – DMS Košice,
26. 5. 2017 – OP MS Bardejov – kontrola OP MS Bardejov, odvoz kníh a propagačných materiálov pre OP MS Vranov nad Topľou.
26. 5. 2017 - 3.6.2017 – Jubilejný všeslovanský zjazd – Moskva – Petrohrad – účasť RNDr. Jána Semana,
7. 6. 2017 – DMS Prešov, OP MS Vranov nad Topľou – odvoz publikácií do DMS Prešov a prevoz kostýmov do OP MS Vranov nad Topľou na podujatie v Levoči,
8. 6. 2017 – VZ MO MS L. Mikuláš – účasť s prejavom,
8. 6. 2017 – zasadnutie Oblastnej rady MS Trenčín – Bánovce nad Bebravou,
14. 6. 2017 – Kohlwald – J. M. Hurban na východnom SR – podujatie venované 200. výročiu narodenia J. M. Hurbana – účasť a odovzdanie kvetov a venca k pamätníku,
16.6.2017 – DMS Košice – činnosť ZO MS pôsobiacich v meste Košice,
16.6.2017 – zasadnutie výboru MM v Banskej Bystrici
20.-21. 6. 2017 – Škutovky – porada riaditeľov DMS a vedúcich OP MS,
22.6.2017 – zasadnutie OR MS okresov Gelnica, Levoča, Spišská Nová Ves – účasť a podanie informácií za MS,
23.6.2017 – zasadnutie KR MS KK – predstavovanie kandidátov na post predsedu MS a predsedu DV MS,

27.6.2017 – VZ Výtvarného odboru MS v DMS Bratislava – účasť a vystúpenie s prejavom,
28. 6. 2017 – zasadnutie OR MS v Novom meste nad Váhom - okresov Nové Mesto nad Váhom a Myjava – účasť a vystúpenie s prejavom,
29. 6. 2017 – VZ MO MS Martin – účasť a vystúpenie s prejavom,
3. 7. 2017 – zasadnutie OR okresov Michalovce, Sobrance, Trebišov – účasť a vystúpenie s prejavom,
6. 7. 2017 – zasadnutie KR MS BBK – účasť a vystúpenie s prejavom,
11.7.2017 – zasadnutie OR MS okresov Ilava, Považská bystrica, Púchov v Dubnica nad Váhom, účasť a vystúpenie s prejavom,
20. 7. 2017 – Mimoriadne VZ MO MS Čadca – prejav a celkové vedenie VZ MS, ktoré zvolalo ČÚ MS,
7. 8. 2017 – DMS Michalovce – uvedenie p. E. Čurmu do funkcie nového riaditeľa DMS Michalovce,
8.8.2017 – Ustanovujúce VZ OMM Nitra – vedenie celého zasadnutia s podaním informácií o MS,
18. 8.- 19. 8.2017 – Národný výstup na Kriváň – účasť na slávnostnom otvorení a samotný výstup,
20. 8. 2017 – 170. výročie IV. Sednice spolku Tatrín v Čachticiach - položenie vencov k PT, účasť na výstave k 200. výr. narodenia J. M. Hurbana,
28.8.2017 – zasadnutie OR okresov Michalovce, Trebišov, Sobrance – účasť a informácie k VZ MS a výmene riaditeľa DMS v Michalovciach,
7.- 10. 9. 2017 – Národný zraz MM a Národné Matičné slávnosti v Trnave – účasť na podujatiach,
21. 9. 2017 – kontrola v DMS L. Mikuláš, Prešov, OP MS Vranov nad Topľou,
22. 9. 2017 – odhalenie busty J. M. Hurbanovi v Košiciach – položenie venca k pamätníku a účasť na kultúrnom programe,
24. 9. 2018 –účasť na podujatí pri príležitosti 100. výročia narodenia Bella Pollu,
1. 10. 2017 –MO MS Kúty – odhalenie pamätnej tabule 20. výročia úmrtia Mgr. J. Mikuša,
19. 10. 2017 – organizačné, technické a personálne zabezpečenie VZ MS v L. Mikuláši,
5. 10. 2017 –Štatistický úrad Bratislava – konzultácia právneho postavenia subjektov MS v otázke pridelenia IČO,
12. 10. 2017 – zasadnutie OR MS odborov patriacich do územného pôsobenia DMS Žilina,
3. 11. 2017 –zasadnutie OR okresov Michalovce, Trebišov, Sobrance – povinnosti delegátov VZ MS 2017,
9.- 11.11.2017 – konanie VZ MS v Liptovskom Mikuláši – ČÚ MS ako hlavný organizátor podujatia,
29. 11. 2017 – administratíva pri ukončení pracovného pomeru Sindy Strakovej v OP MS Trenčín,
4. 12. 2017 – Mestský úrad Trebišov – stretnutie s primátorom ohľadom znovuobnovenia činnosti OP MS Trebišov.
5. 12. 2017 – stretnutie so študentmi Technickej univerzity v Košiciach – rozhovor o práci v MS a jej poslaní,
6. 12. 2017 –pohovor s uchádzačkou o pracovné miesto KOP v DMS Košice Barborou Repkovou.

Informačné ústredie Matice slovenskej

Informačné ústredie MS (IÚ) sa počas celého roka 2017 zapájalo do realizácie všetkých podujatí MS (fotodokumentácia, propagácia a pod.). Medzi hlavné podujatia, ktoré IÚ propagovalo, boli Národný

výstup na Devín, Slovesná jar a Národné matičné slávnosti. Propagoval sa (200. výročie narodenia Jozefa Miloslava Hurbana a Andreja Radlinského) v jednotlivých krajoch. Táto propagácia prebiehala prostredníctvom zasielania tlačových správ a informovania médií, dokumentácie podujatí a písania článkov, ktoré boli zverejnené na webovej stránke, prípadne v regionálnej tlači. (Spracované fotografie, videá a zvukové záznamy sa odovzdali na DVD do Archívu MS.)
Od 1. 4. 2015 funguje nová matičná webová stránka na doméne „matica.sk“, ktorá je vo výlučnom vlastníctve MS. Obsah stránky je neustále inovovaný a postupne napĺňaný novými informáciami (uskutočnené aj pripravované podujatia z celého matičného Slovenska i sveta). Konkrétne ide o pozvánky na rôzne kultúrne, umelecké, vedecké, športové, spoločenské podujatia, prednášky, aktivity, ale aj zasadnutia Výboru, predsedníctva a prezídia Matice slovenskej), ktoré sa nachádzajú v Kalendáriu podujatí.

Pomocou funkcie „zdieľať“ sú všetky podujatia, články automaticky vystavené aj na Facebook MS. Možno si rýchlo a jednoducho objednať noviny, časopisy, ale aj publikácie z produkcie Matice slovenskej. Je zaujímavý aj banner, na ktorom sa zobrazujú najhorúcejšie novinky z Vydavateľstva MS. Objednať cez formulár si je možné exkurziu do priestorov MS a Domu J. C. Hronského. Pracovníci MS, ale aj členovia výboru a členovia predsedníctva si môžu nájsť interné informácie v sekcii Intranet, ktorého obsah môžu získať len po prihlásení sa prideleným menom a heslom. Počas celého roka sa aktualizujú informácie v sekcii - vedecké pracoviská, Členské ústredie a Informačné ústredie.

Vystavujú sa aj tlačové správy a propozície rôznych súťaží. V súťažiach sa kladie dôraz na to, aby otázky súviseli s matičnou, ale aj literárnou a historickou oblasťou. (Prečo mám rád slovenčinu, Matičná esej, Svätoplukova kráľovstvo ožíva, Cena slovenského učeného tovarišstva v Trnave). Po ukončení súťaže sa zverejňuje aj vyhodnotenie súťaže. Okrem toho IÚ dennodenne rozposiela pracovníkom MS monitoring médií, ktorý MS zasiela Slovakia Online, s.r.o. Niektoré informácie z neho sa zverejňujú na webe v sekcii s názvom Napísali a povedali o nás.

V rámci Matica TV bolo vlani natočených vyše 64 publicistických filmov a reportáží z podujatí doma aj vo svete. Napríklad: V Beckove odštartovali Hurbanov rok, Vence na Slavíne, Oslava materinského jazyka v Kovačici, Festival Aničky Jurkovičovej, Slovenská tradícia na Devíne, Jubilejný zjazd Slovanov v Moskve, Matica na festivale v Bielorusku, Dvestoročnica Radlinského v Kútoch, Slováci v Srbsku žijú, 154 rokov Matice slovenskej. Pri vystavovaní videí sa využíva konto MS na sociálnej sieti You Tube. IÚ zabezpečuje distribúciu propagačných a prezentačných produktov MS na rôzne podujatia. Zabezpečuje odbornú pomoc pre všetky matičné pracoviská. Povinnosťou MS je zverejňovanie zmlúv, faktúr a objednávok. V roku 2017 IÚ zverejnilo: 65 zmlúv, 973 faktúr (bez mesiaca december), 292 objednávok na matičnú webovú stránku. Do Centrálneho registra zmlúv bolo zaevidovaných 59 zmlúv.

V roku 2017 bolo spolu zverejnených 639 článkov a pozvánok na www.matica.sk, čo predstavuje nárast oproti roku 2016 o 11, 9 % (za rok 2015 bolo vystavených 486 a za rok 2016 bolo vystavených 571).

Podľa jednotlivých krajov je stav nasledovný:

- Banskobystrický 148
- Bratislavský 15
- Košický 123
- Nitriansky 55
- Prešovský 97
- Trenčiansky 59
- Trnavský 40
- Žilinský 102

Význam a dôležitosť zverejňovania potvrdzuje aj návštevnosť webovej stránky MS ktorá patrí medzi dôležitejšie štatistické ukazovatele. Pre zaujímavosť uvedieme, že za obdobie od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 navštívilo priemerne matičnú webovú stránku 66 312 používateľov, zobrazilo sa 285 898

stránok, priemerná doba trvania návštevy bola 2,13 minúty. Návštevnosť FB MS k 1. 12. 2017 je priemerne 2024 používateľov.

Personálny stav
Od 1. 3. 2017 pracoval na IÚ Mgr. Igor Válek na polovičný úväzok, mal zastrešovať web SNN. Okrem toho v personálnom stave bola Ing. Ivana Poláková na plný úväzok.

Ing. IVANA POLÁKOVÁ

150. výročie narodenia Ladislava Nádašiho Jégého / Ivana Poláková. In: Listy Slovákov a Čechov, ktorí chcú o sebe vedieť viac, roč. 24 (1-2) 2017, s. 24-25 [online]. ISSN 1213-0249. [cit. 2017-01-10]. Dostupné z: http://www.klubsk.net/Listy/Listy_1_2_2017.pdf
Rodáci rodákom alebo Dlaňové priznanie / Ivana Poláková. In: Listy Slovákov a Čechov, ktorí chcú o sebe vedieť viac, roč. 24 (3) 2017, s. 20-21 [online]. ISSN 1213-0249. [cit. 2017-03-17]. Dostupné z: http://www.klubsk.net/Listy/Listy_3_2017.pdf
Július Satinský – Expedície 1973-1982 / Ivana Poláková. In: Jaskyne a hory 2016 : regionálna ročenka Turca. - ISSN 1339-4754. – Roč. VIII(2017), s. 40-43.
Čas prešiel, ako keby bičom plesol ... / Ivana Poláková. In: Jaskyne a hory 2016 : regionálna ročenka Turca. - ISSN 1339-4754. – Roč. VIII(2017), s. 128-130.
Kopce ukázali turistom počas výstupu neuveriteľnú harmóniu / Ivana Poláková. In: MY Turčianske noviny. Nový Život Turca, 26/57, 2017, č. 32, s. 24 zo 15. 8. 2017
Dynamika výpožičiek a predaja kníh ako meradlo kultúrnej vyspelosti národa / Ivana Poláková. In: Kniha 2017 : zborník o problémoch a dejinách knižnej kultúry. : Výskum dejín knižnej kultúry na Slovensku a v stredoeurópskom priestore. - ISSN 1336-5436. - Martin: Slovenská národná knižnica, 2017. - ISBN 978-80-8149-086-6. - S. 382-390.
Vplyv Matice slovenskej (jej členov) na vznik Tatrabanky v Martine (130. výročie založenia) a jej filiálok po celom Slovensku / Ivana Poláková. In: Bibliografický zborník 2016 [elektronický zdroj] : kolokvium českých, moravských a slovenských bibliografov : ŠVK v Banskej Bystrici 9.-11. október 2016. - Martin: Slovenská národná knižnica, 2017. - ISBN 978-80-8149-083-5. - CD-ROM, s. 120-127.
Vzdelávacie aktivity ako nová kompetencia lokálnych a regionálnych knižníc / Ivana Poláková, Miroslav Tuma. In: Ikaros, roč. 21, 2017, č. 7[online]. ISSN 1212-5075. [cit. 2017-09-15]. Dostupné z: https://ikaros.cz/vzdelavacie-aktivity-ako-nova-kompetencia-lokalnych-a-regionalnych-kniznic-0
Ján Bojmír / Ivana Poláková. In: Listy Slovákov a Čechov, ktorí chcú o sebe vedieť viac, roč. 24 (9) 2017, s. 11-13 [online]. ISSN 1213-0249. [cit. 2017-03-17]. Dostupné z: http://www.klubsk.net/Listy/Listy_9_2017.pdf
Jitka Petrikovičová - moravská keramika v slovenskej hline / Ivana Poláková. In: Listy Slovákov a Čechov, ktorí chcú o sebe vedieť viac, roč. 24 (11) 2017, s. 16-18 [online]. ISSN 1213-0249. [cit. 2017-11-17]. Dostupné z: http://www.klubsk.net/Listy/Listy_11_2017.pdf
Peter Ďurík / Ivana Poláková. In: Listy Slovákov a Čechov, ktorí chcú o sebe vedieť viac, roč. 24 (10) 2017, s. 14-16 [online]. ISSN 1213-0249. [cit. 2017-10-17]. Dostupné z: http://www.klubsk.net/Listy/Listy_10_2017.pdf
Personálne bibliografie v knižniciach na Slovensku v rokoch 1998-2015 / Ivana Poláková. In: KUBÍČEK, T., ets. Mezníky bibliografie : u príležitosti konání 20. Kolokvia českých, moravských a slovenských bibliografů. ISBN 978-80-7051-228-9. Brno : Moravská zemská knihovna, 2017. – S. 167-177.
Funkcia vzdelávacích, kultivačných a sociálno-psychologických aktivít edukácie seniorov v prostredí modernej knižnice : (so zreteľom na Turčiansku knižnicu v Martine) / Ivana Poláková. In: INFOS 2017 : Transformácia knižníc a výzvy 4. priemyselnej revolúcie. : 39. medzinárodné informatické sympózium. - [Bratislava]: Spolok slovenských knihovníkov a knižníc, 2017. - ISBN 978-80-89586-09-7. - Online, s. 250-262. - Spôsob prístupu:http://www.infolib.sk/sk/aktuality/zbornik-infos-2017.html
Výberová personálna bibliografia S. H. Vajanského / Ivana Poláková. In: Keď blízko bolo ešte veľmi ďaleko. : Svetozár Hurban Vajanský 1847-1916. - Martin: Matica slovenská, 2017. - ISBN 978-80-8128-205-8. - S. 119-144.

Miroslav Tuma. Sebazrkadlenie v andragogike / Ivana Poláková. - Martin, 2017. - 74 s. - ISBN 978-80-972766-9-0

Vydavateľstvo Matice slovenskej

Stručné hodnotenie

V roku 2016 sme v rozsahu disponibilných rozpočtových zdrojov a dotácií, ktoré sa nám podarilo získať, vydali 25 neperiodických knižných titulov plus 4 ďalšie tituly boli zadané do tlače s vročením 2018 a vyskladnením začiatkom januára 2018, čo pokladáme za výborné vzhľadom na to, že po sme sa museli znova zaobísť bez grantov MKSR na podporu literatúry (keďže grantový systém bol delimitovaný na FPU a ten vylúčil MS z okruhu oprávnených žiadateľov v podprogramoch na edičné projekty). Za uvedeným počtom vydaní je množstvo práce na získavaní externých zdrojov financovania. Viaceré vydania boli tiež financované z účelovej dotácie, ktorú MS získala na podporu vedy a výskumu.

Okrem knižných publikácií spracovalo vydavateľské pracovisko MS spolu 13 čísel časopisov (okrem SNN a SP, ktoré majú vlastné redakcie), 1 stolový a 1 nástenný kalendár a viacero merkantilných tlačovín rôznej povahy. Niektoré naše vydania, resp. ich autori, získali prestížne ocenenia.

V rámci možností sme opäť značne veľkú pozornosť venovali prezentačným aktivitám (knižné promócie, besedy, zabezpečovanie recenzií a mediálnych informácií o našich vydaniach, prezentácia na Národných matičných slávnostiach v Trnave, MKV Bibliotéka, na VZ MS). Táto činnosť sa realizuje v súčinnosti s Vydavateľstvom MS, s. r. o.

Zabezpečovali sme tiež prípravu nových edičných projektov, ich redakčné posudzovanie (cca 6000 rkp. strán okrem vydaných titulov!), vyhotovenie externých posudkov, spracúvanie kalkulácií, vyhľadávanie a získavanie finančných zdrojov na financovanie edičných projektov (žiadosti o granty, dotácie, sponzorské príspevky a pod.) a zabezpečovanie ich vyúčtovania. Prehľadom dotácií a tržieb za predaj vydaní MS disponuje FÚ MS.

Okrem knižných vydaní a súvisiacich aktivít participovali pracovníci vydavateľstva na množstve iných úloh v rámci MS, pri organizácii podujatí, vyhotovovaní účelových tlačovín, a pod. Vedúci redaktor vydavateľstva sa okrem svojej práce priamo podieľal získaní grantov z Fondu na podporu umenia pre Slovenské pohľady a Kultúru slova a na organizácií a dvojtýždňovom priebehu Medzinárodného letného tábora v Tatranskej Lomnici, Jazyková redaktorka okrem práce na publikáciách upravovala korešpondenciu pre Sekretariát predsedu a správcu a ČÚ MS.

Ďalšie informácie pripájame v pripojených prehľadoch (zoznam vydaní, výberový zoznam iných realizovaných tlačovín, prezentácií, ocenení).

Zoznam vydaní

Neperiodické

1/ Štefan Nižňanský: Záhorácki permoníci. ISBN 978-80-8128-180-8
2/ Marián Klenko: Politika bez moci. ISBN 978-80-8128-181-5
3/ Peter Daubner: Metastázy globálneho kapitalizmu. ISBN 978-80-8128-182-2
4/ Ladislav Lysák a kol.: Pôda je národne bohatstvo a základ štátnosti. ISBN 978-80-8128-190-7
5/ Pavol Parenička: Štúr a Hurban, myšlienka a čin. ISBN 978-80-8128-187-7

6/ Michal Eliáš: Stojedenásť známych Slovákov. ISBN 978-80-8128-161-7
7/ Dušan Kerný: Medzi riadkami. ISBN 978-80-8128-185-3
8/ Ján Kačala: Polopredikatívne konštrukcie v slovenčine. ISBN 978-80-8128-189-1
9/ Ján Kačala: Osobnosti slovenskej jazykovedy v dvadsiatom storočí. ISBN 978-80-8128-188-4
10/ Boris Gašpar: Z ostravských baní do austrálskeho veľkomesta. ISBN 978-80-8128-179-2
11/ Róbert Letz a kol.: Slovenské územie. ISBN 978-80-8128-191-4
12/Milota Zelinová Gaceková: Mikuláš Gacek. Päť osudových návratov. ISBN 978-80-8128-192-1
13/ Peter Štrelinger: Jedenásť povrazov. ISBN 978-80-8128-195-2
14/ Mária Bilá: Ženy, ktoré čakajú. ISBN 978-80-8128-186-0
15/ zostavila Gažová: 70. Výročie prinavrátenia Slovákov z Dolnej zeme
16/Viliam Komora: ViaMagna. ISBN 978-80-8128-193-8
17/ Štefan Haviar: Národný kalendár. 2018 ISBN 978-80-8128-198-3
18/ Peter Huba: Blažej Félix Bulla. 978-80-8128-199-0
19/ Ondrej Sliacky Slovenské povesti Márie Ďuríčkovej. II.vydanie. 978-80-8128-201-0
20/ Marián Gešper: Apoštoli národného ducha. ISBN 978-80-8128-200-3
21/Slavomíra Očenášová a kol.: Krídla a korene Petra Ďuríka. ISBN 978-80-8128-204-1
22/ Pavel Pollák: Imrich Kružliak. Vyznávač kráľovstva ľudského / bibliografia. ISBN 978-80-8128-207-2
23/ Peter Cabadaj a kol.: Svetozár H. Vajanský. Keď blízko bolo tak veľmi ďaleko. ISBN 978-80-8128-205-8
24/ Margaréta Vyšná, Viliam Komora. Slováci a kultúrna situácia na Slovensku. ISBN 978-80-8128-209-6
25/ Viliam Komora: Slováci na jazykovo zmiešaných územiach Slovenskej republiky – Kultúrne procesy na juhu ISBN 978-80-8128-212-6

S vročením 2018 boli ku koncu roka v tlači:
S. V. Lapšanský: Zemplínske tajomstvá ISBN 978-80-8128-206-5
Marián Grupač: Mlčať z plných pľúc. ISBN 978-80-8128-211-9
Jozef Cíger Hronský: Slovenské povesti I. (reedícia) ISBN 978-80-8128-208-9
Marián Tkáč. Neznámy slovenský príbeh ISBN 978-80-8128-202-7

Periodické
Slovensko 2017, č. 1, 2, 3, 4 (šéfredaktor Igor Válek)
Kultúra slova 2017 č. 1, 2, 3, 4, 5, 6 (šéfredaktorka Sibyla Mislovičová)
Historický zborník 2017 č. 1, 2 (zost. Peter Mulík)
Slováci v zahraničí č. 34 (zost. Zuzana Pavelcová)

Merkantil

Pavol Madura: Sláva národa hodna je obetí (Výstavné panely + katalóg)
Zuzana Pavelcová: Cesta slovenskou Amerikou (Výstavné panely + Katalóg)
Ako sa robí kniha (8 výstavných panelov VMS pre NMS v Trnave)
Pavol Parenička: Michal Miloslav Hodža. Trpiteľ za život slovenský 2018 (stolový kalendár)
Nástenný kalendár na rok 2018
Novoročenka predsedu MS
Približne 10 pozvánok na prezentačné podujatia

Prezentačné aktivity a ocenenia (výber)

Podujatia
27. 1. Terchová: Peter Cabadaj – Dlaňové priznanie

11. 4. Dni detskej knihy v Piešťanoch: beseda s tvorcami VMS (I. Válek, S. Lajda, I. Sokolík)
8. 6. Jarná škola fantázie (beseda pre deti počas Slov. jari, v spolupráci s VMSsro)
7. 9. Trnava NMS: dve prezentácie vydavateľského diela MS
25. 9. Dol. Kubín: Prezentácia publikácie Blažej Félix Bulla – Architekt svitajúcich časov (Oravská knižnica)
24. 10. Martin: Prezentácia publikácie Blažej Félix Bulla – Architekt svitajúcich časov (Turčianska knižnica)
9. 11. Bratislava: Prezentácia –kolekcie publikácií o osobnostiach slovenských dejín na MKV Bibliotéka
5. 12. Martin: Beseda s Ľubošom Juríkom (Turčianska knižnica)
Okrem uvedených prezentácií sa uskutočnilo viacero ďalších pod gesciou autorov našich knižných vydaní (napr. Dr. Ľuboš Jurík absolvoval o diele Alexander Dubček – Rok dlhší ako storočie sériu besied po celom Slovensku).

Ocenenia (v r. 2017 vydaní z r. 2016)
Peter Huba: Príbeh Slovenskej hymny a jej autora. Dielo Janka Matúšku
– Cena Klubu fotopublicistov Slovenska za najkrajšiu knihu o krajia regióne.
– Kniha Oravy (1. miesto v kategórii odbornej literatúry)
M. Jesenský a kol.: Javorníky - Veľká kniha o nemalom pohorí
– Druhé miesto v súťaži Klubu fotopublicistov Slovenska o najkrajšiu knihu o kraji a regióne.

Zoznam vydaní Vydavateľstva Matice slovenskej, s. r. o., v roku 2017

1. Projekty z grantového systému FPU 2016 - podporené
Maroš Bančej: Opičí cirkus
Otakar Kořínek: Beethoven a Múza. Missasolemnis
Anton Rákay: Krok do tmy
Andrijan Turan: Osem osamelých
Anton Marec: Spišské nomenomen
Ladislav Vrtel: Osem storočí slovenskej heraldiky (3., prepracované a doplnené vydanie)
Ján Milčák: Levočské povesti
Ondrej Sliacky: Povesti a príbehy z medenej Bystrice
Igor Válek: Povesti o slovenských jazerách, plesách, studniach a studničkách
J. Skovajsa – P. Mišák: Trenčianske povesti
Zuzana Šinkovicová: Myšiak Samuel a jeho cesta okolo Slovenska na bicykli

2. Projekty z grantového systému FPU 2017
Ján Podmanický: Kysucké povesti (2. vydanie)
Daniela Příhodová: Po noci deň
Gustáv Murín: Pokus o lásku

3. Ďalšie uskutočnené projekty
Ján Mäsiar: Výlet do minulosti Plachtinskej doliny
Starý Bodrík a vlk (rozprávka s hrami pre deti). Ed. S. Muntág
Stanislav Žlnay: Karol I. Habsburský v cirkevnom, historickom a politickom kontexte
Ivan Kňaze: Svadobné hry zvierat
Trojjazyčné slovensko-anglicko-nemecké pexeso, dotlač

Spolu 18 knižných vydaní plus dotlač pexesa v 2 verziách.

Slovenské národné noviny

Slovenské národné noviny sú novinovým týždenníkom s rozsahom 12 strán, tradičného stredoeurópskeho formátu v plnofarebnom prevedení. Za ostatné roky sa vyprofilovali na mienkotvorné periodikum zamerané na podporu vlasteneckých a národných tém. Okrem aktuálnej publicistiky z oblastí politiky, ekonomiky, zahraničia a kultúry sa v novinách objavujú reportáže ako žáner, ktorý pomaly v slovenskej žurnalistiky vymiera. Pravidelné a významné rubriky sú Zabudnutá história, Rozhovor týždňa alebo Osobnosti Slovenska. Národno-vlastenecké zameranie periodika vytvára možnosť na zvýšenie nákladu v najbližšom roku 2018. Redakciu Slovenských národných novín (SNN) v roku 2017 viedol Mgr. Maroš Smolec. Šéfredaktorom je už or roku 2011. V rámci redakcie pracuje 10 ľudí, vedenie, grafik, redaktori, korektorka a administratívny pracovník. Okrem toho do okruhu prispievateľov patria významné osobnosti Slovenska spomedzi spisovateľov, politológov, historikov a karikaturistov, ako napr. J. Čomaj, E. Zelenayová, R. Michelko, M. Tkáč, M. Pius, P. Valo, A. Mišanek, Ľ. Kotrha a iní. SNN 1 – SNN 52 sa na základe vyjednania trhových cien tlačili pod záštitou Neografie, a. s. Martin. V roku 2017 vyšlo 46 čísel, z toho 6 dvojčísel. Vyšla 8 x príloha Orol tatranský, z toho 4 x ako dvojčíslo. Vyšla 1 prílohy Zo života Matice slovenskej (v SNN č. 35/2017).
Počet predplatiteľov každoročne stúpa. V priebehu roka 2017 sa prihlásilo k odberu 328 nových odberateľov, 137 sa odhlásilo (v tom započítané 27 úmrtí predplatiteľov). Prírastok je spojený so záujmom a kvalitou poskytovaného obsahu. Úbytok je spojený s ekonomickými možnosťami predplatiteľov, väčšinou sa odhlásili predplatitelia na starobnom dôchodku pre zlý zdravotný stav. Pokračoval predaj SNN v matičnej predajni SVOJEŤ v Liga Pasáži, kde sa týždenne predávalo 30 – 35 ks. K 31. 12. 2017 redakcia evidovala 2173 slovenských odberateľov cez MS, 17 zahraničných odberateľov cez MS, 158 odberateľov cez Slovenskú poštu. Ostatná časť nákladu sa predáva v distribučnej sieti.

Slovenské pohľady

V roku 2017 žili Slovenské pohľady dôležitými udalosťami, ako bolo napríklad 170. výročie od ich založenia z predchádzajúceho roka (publikovanie príspevkov z vedeckej konferencie), prípravou valného zhromaždenia MS, 25. výročím schválenia Deklarácie o zvrchovanosti SR a Ústavy SR. Časopis sa okrem iného venoval aj dvom fázam národného obrodenia (Slovenské učené tovarišstvo, štúrovci), katolíckej moderne, dvestoročnici od narodenia J. M. Hurbana a A. Radlinského, tristoročnici od narodenia Márie Terézie, 180. výročiu od smrti A. S. Puškina, 90. výročiu od narodenia M. Válka. Pripomenuli sme si aj dôležité životné jubileá osobností slovenskej literatúry a histórie (A. Hykisch, V. Šabík, M. Kučera). Za literárne udalosti možno pokladať príspevky od lužickosrbských spisovateľov, na ktoré redakcia dostala grant z Fondu na podporu umenia, životopisnú prózu A. Baláža o Š. Krčmérym a jeho článok o krčméryovských Slovenských pohľadoch, príspevky J. Bábika o slovenských spisovateľoch väznených v päťdesiatych rokoch minulého storočia. Kultúrnou udalosťou bola návšteva izraelského veľvyslanca v redakcii a odovzdávanie výročných cien SP na konci roka, na ktoré redakcii prispel guvernér NBS Jozef Makúch. V pozornosti časopisu bola nielen pôvodná, ale aj prekladová literatúra, literatúra zahraničných Slovákov a kultúrne dianie v regiónoch.

Slovensko

Štvrťročník Slovensko pokračoval vo vychádzaní v roku 2017 – kontinuálne už ako 39. ročník – a je naďalej plnofarebným spoločensko-kultúrnym časopisom (vydávajú ho Matica slovenská a Neografia, a. s.) s podtitulom Magazín pre slovenský svet. V pravidelnej periodicite jar – leto jeseň – zima

v každom čísle na takmer pol stovke strán reflektuje nielen aktuálne dianie na Slovensku, ale aj medzi krajanmi kdekoľvek žijú vo svete. Mapuje ich spolkový život, prináša zaujímavosti s ich života a hľadá otázky na aktuálne odpovede súčasnosti tak v podobe jednotlivých príspevkov, ako aj v podobe tematických celkov. S podobným zreteľom kolektív renomovaných autorov – novinárov, publicistov aj spisovateľov – prostredníctvom spektra žánrov zväčša umeleckej publicistiky predstavuje zaujímavé zákutia Slovenska, prináša príbehy zaujímavých ľudí a v recenziách a voľných hodnoteniach (napr. rozhovormi s osobnosťami) aj erudované pohľady na všetky prejavy hlavne kultúrneho diania. Nechýbala Veľká vedomostná súťaž so silne edukatívnym nábojom. Všetko spomenuté podporuje aj stále sa rozširujúca spolupráca s orgánmi štátnej správy a inštitúciami nasmerovanými ku krajanskému životu – spomenieme aspoň Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí pri Úrade vlády SR, Svetové združenie Slovákov v zahraničí a Krajanské vysielanie Slovenského rozhlasu RTVS... Vďaka rokovaniam sa ďalej posunuli aj možnosti prezentácie magazínu tak v printových, ako aj elektronických médiách, ktoré sa prejavia v roku 2018. Tomu zodpovedá aj skutočnosť, že magazín prešiel zmenou dizajnu smerom k dynamickej podobe korešpondujúcej s aktuálnymi trendmi.

Požičovňa krojov a kostýmov Matice slovenskej

Požičovňa krojov a kostýmov v súčasnom období spravuje a ponúka zákazníkom do 1800 krojových ženských, mužských a detských kompletov z vyše 40 regiónov Slovenska, viac ako 900 dámskych a pánskych dobových kostýmov, 300 karnevalových kostýmov pre ženy a mužov, 500 detských karnevalových kostýmov, rekvizity a doplnky a 300 najrôznejších parochní. V roku 2017 sme priemerne za mesiac 189 zákazníkom odborne poradili pri výbere kostýmov, rezervovali, vydali a spätne prebrali výpožičky. Pracovníci Požičovne krojov a kostýmov snažili napĺňať jej základné a hlavné poslanie – zachovanie kultúrneho dedičstva, podpora tradičných kalendárových obyčají, podpora ochotníckeho divadelníctva. Kalendárové podujatia ako Fašiangy, Veľká noc, Mikuláš, Vianočné koledy a Betlehemci sa nezaobišli bez našich krojov a kostýmov. Kostýmovo sme zabezpečovali aj podujatia organizované Maticou slovenskou. Úspešne sme pokračovali v niekoľkoročnej spolupráci a pomohli kostýmami aj scenármi divadelných hier ochotníkom a matičiarom z Hrušova, Semerova, Šurian, Smrečian, Očovej, Žabokriek nad Turcom, Bobrovca. Podpora tradičných kalendárových podujatí je premietnutá do mnohoročnej spolupráce zo záujmovými združeniami, z OÚ a mestami z Martina, Liptovského Mikuláša, Istebného, Turčianskych Teplíc, Ružomberka, Dolného Kubína, Prievidze, OÚ Príboviec, OÚ Záboria, OÚ Lipovca, z obcí Mýto pod Ďumbierom, Háj, Rakov, Kľače, Slovenské Pravno, Nitrianske Rudno, Horný Hričov, Párnica, Sučany, Turany, Lipovec, Turčianske Kľačany, Varín, Malá Lehota, Podhradie, Dubové, Kraľovany, Kláštor pod Znievom, Jasenové, Blatnica, Stránske, Liptovská Sielnica, Zvolenská Slatina, Lednice, Voznica. Pokračovala aj osvedčená spolupráca s občianskymi združeniami, domovmi sociálnych služieb, centrami voľného času, cirkevnými a kresťanskými zariadeniami. Naše služby využili na najrôznejšie charitatívne podujatia ,školy, centrá voľného času, múzea, Detské domovy a domy sociálnych služieb Martin, Lipovec, ABC Martin, o.z., OZ Ruslana, OZ Pruské, OZ Partnerstvo Terchová, Spolok priateľov Turzovky, CVČ OZ DOS HÁJ Černová, SNM Martin, Turčianska knižnica Martin, ZŠ Sučany, ZŠ Slovenské Pravno, ZŠ Blatnica, ZŠ Turčianske Kľačany, MŠ Priehradná Martin, ZUŠ Martin, ZŠ Bellamos Martin, MŠ Martin, ZŠ Turany, MŠ Turany, SZŠ Liptovský Mikuláš, Liptovská šachová škola, CZ ECAV Lazy pod Makytou, Spojená evanjelická škola Martin, Farský úrad Liptovský Hrádok, Rímskokatolícka cirkev Lúčky. Kroje sme vypožičiavali FS Púčik, FS ZPiT OLZA. V roku 2017 sme spolupracovali so Žilinským samosprávnym krajom pri podujatí Budatínsky rínok. Kostýmy a kroje sme požičiavali pre Mgr. art. Miriam Struhárovú scénickú a kostýmovú výtvarníčku za účelom natočenia reklamy. Naše kroje putovali do Bretónska na výstavu krojov.

Tržby v roku 2017 v sume 25. 744,70€, boli v plnej výške odovzdané MS, v zmysle zákona sme účtovali cez registračnú pokladňu.

V roku 2017 sme propagovali PkaK a súčasne aj MS na výstave „Masky a maškary v ľudovej kultúre“ vo Vrútkach, v OC Mirage, na Krajanskom dvore Podpolianskych slávnostiach v Detve, v Matičnom dvore na Hontianskej paráde, na Národných matičných slávnostiach v Trnave. V OC Mirage mali sme aj výstavu „Vianočné sviatky“. Výstavyboli zamerané na podporu udržiavania kalendárových zvykov a tradícií.

Podľa požiadaviek zákazníkov a obmedzených finančných možností sa snažíme neustále dopĺňať a udržiavať inventár dobových a krojových súčasti a to hlavne prešívať, zašívať, plátať**,** vymieňať jednotlivé časti, ako aj celky. Veľký dôraz bol kladený na pravidelnú údržbu a hygienickú očistu odevných súčastí po ich vrátení z výpožičiek a rovnako aj krojom a kostýmom, ktoré dlhodobo neboli požičané. PKaK pri MS zabezpečuje aj pranie a žehlenie uterákov a posteľnej bielizne z MS.
Vo fonde kostýmov sme opravili Mikulášske tuniky a kostýmy 30-té roky. Na Mikulášske tuniky sme sponzorsky zohnali materiál. Do nášho fondu pribudla zákazníkmi žiadaná uniforma M. R. Štefánika.

Zaznamenali sme zvýšený dopyt na výpožičky krojov, priamo úmerne s množstvom a so starnutím krojov sa každým rokom zvyšuje náročnosť na ich údržbu. Fond národných krojov, ktorý bol zriadený v 50. rokoch minulého storočia vyžaduje fundovaný prístup na opravu a údržbu krojov. Stav krojov porovnaní s minulým rokom sa výrazne nezmenil, do kategórie nutnosti výmeny pribudli okrem minuloročných opleckov z Važca, ktoré sa opotrebovanosťou rozpadajú, aj oplecka zo Šariša.
Z dôvodu dlhoročného používania a prania krojových súkní je v prevažnej väčšine súkní plisovanie súkní narušené, je potrebná obnova plisovania. Niektoré krojové komponenty z fondu krojov sú zničené od moli šatovej a to hlavne mužské nohavice Ábelová, Tekov, Viničné, Šafárikovo. Časť mužských nohavíc z krojov Važec, Skýcov, Jedľové Kostoľany sú pofarbené od ozdobnej šnúry, Viničné a Kubra sú opotrebované a poplátané. Žiadané krojové nohavice Šariš, Suchá Hora sú značne zodraté, je nevyhnutná ich obnova. Ženské kroje Mičiná, ktoré patria medzi najžiadanejšie sú značne opotrebované a prederavené, je nutná výmena súkní. Na Myjavskom ženskom kroji je potrebné vymeniť čipku, ktorá je zodratá a deravá. Kroje boli vyhotovené, keď ľudia boli menší a štíhlejší, z tohto dôvodu jednotlivé krojové komponenty krojov Podkonice, Fačkov, Orešany, Myjava, Piešťany sú malé, je nutné ich doplniť o väčšie. Krojové doplnky čižmy sú z rovnakého dôvodu s úzkou sárou, čižmy sú zodrané. K minuloročnej oprave krojových čižiem pribudli ďalšie páry na opravu, máme vyčlenených 50 párov krojových čižiem. Opravených v rámci finančného rozpočtu bolo 10 párov. Zakúpili sme 12 párov tanečných krojových čižiem. Opasky Suchá Hora, Ždiar sú malé, treba ich nadstaviť, 5 opaskov Liptovské Sliače 3 prackové sú vyčlenené na opravu. Medzi najžiadanejšie krojové klobúky patria klobúky Liptovské Sliače, Turiec, Terchová, ktoré z dôvodu opotrebovanosti je nutné doplniť. V roku 2017 sme opravili časť krojových nohavíc Važec, obšili krojové ľajblíky Mičiná, detské kroje sme kompletne vyčistili a opravili. Upravili sme svadobné kroje Turiec, Suchá Hora, Oščadnica. Na menšie opravy niektorých častí krojov stačí náš pridelený rozpočet. Na časti krojov, ktoré treba obnoviť navrhujem použiť časť tržby, vo výške 50 % a tak postupne vo vlastnej réžii odstrániť havarijný stav opotrebovaných častí krojov. Pre chod PKaKtržba z prenájmu krojov musí byť premietnutá aj do údržby krojov a kostýmov. Časti krojových doplnkov uskladňujeme v škatuliach, ktoré si svojpomocne zabezpečujeme v obchodných reťazcoch, pôvodné škatule, ktoré boli na to vyrobené pred rokom 1993 sú už nepoužiteľné. Sklady je nutné vybaviť funkčným zatemňovacím systémom, aby slnečný svit nevytiahol farby z krojov a kostýmov. Skúšobné kabínky pre zákazníkov sme vyrobili svojpomocne. Pokladňa v PKaK je bez funkčného trezoru, tržbu mávame zamknutú v kontajneri písacieho stola v kancelárií vedúcej, ktorej časť je vyčlenená ako pokladňa pre zákazníkov.

O služby Požičovne krojov a kostýmov je záujem z celého Slovenska. PKaK pri MS má jedinečnú úlohu pri zachovaní kultúrneho dedičstva, pri zachovaní tradičných kalendárových obyčají a aj v podpore ochotníckych divadelníkov. Opätovne upozorňujem, že obnova krojov je potrebná pre udržanie plnohodnotnej prevádzky Požičovne krojov a kostýmov v nasledujúcich rokoch. Bez obnovy krojov z pôvodnej Národopisnej šatnice sa postupne stane požičovňa karnevalových kostýmov, taká požičovňa pri dnešnej konkurencie nemá perspektívu a zmena charakteru požičovne pri zachovaní jej základného poslania je nežiaduca .

Finančno-ekonomický útvar Matice slovenskej

Personálne zabezpečenie FEÚ
riaditeľ FEÚ: Ing. Jaroslav Gustiňák;
zamestnanci: Ing. Mária Sokolíková, Helena Lipničanová, Marta Schmidtová, Zuzana Pevná

Finančno-ekonomický útvar MS v roku 2017 v zmysle svojho štatútu zabezpečoval vedenie kompletnej účtovnej a mzdovej agendy Matice slovenskej, vrátane štatistických zisťovaní, prehľadov a ročného zúčtovania zdravotného poistenia. V rámci programu na podporu projektov miestnej a regionálnej kultúry FEU MS spracovával administráciu interných dokladov ku všetkým podporeným projektom a kontrolu vyúčtovania týchto projektov. Pracovníci finančného oddelenia zabezpečovali inventarizáciu majetku, záväzkov a pohľadávok MS ako členovia jednotlivých komisií ale aj prípravu podkladov a dokladov a ich konzultáciu pri vyhotovovaní zápisov čiastkových komisií.

Začiatkom roka FEÚ dokončil prípravu rozpočtu na rok 2017 a rozpis dotácie MK SR. Do termínu 15.3.2016 bolo vykonané vyúčtovanie dotácie MK SR za rok 2016 a vyúčtovanie všetkých dotácií z grantov MK SR za rok 2016. V 1. štvrťroku 2017 boli použité finančné prostriedky na dočerpanie dotácie MK SR 2016.

V priebehu 1. a 2. štvrťroka 2017 boli postupne vykonávané prípravné práce zavŕšené účtovnou závierkou a podaním daňového priznania MS 30.6.2017 a následne bola spracovaná Správa o činnosti a hospodárení za rok 2016 a predložená na najbližšom VMS spolu s podkladmi a návrhom na odporučenie schválenie účtovnej závierky 2016 pre Dozorný výbor MS a návrhu na schválenie účtovnej závierky a vysporiadanie hospodárskeho výsledku Matice slovenskej za rok 2016. Vzhľadom na dlhodobý výpadok účtovníka MS p. Odlerovej z dôvodu PN (od 09/2016 – 08/2017) bola prijatá do zamestnaneckého pomeru na miesto účtovníka p. Zuzana Odlerová od 02/2017, ktorá po zaškolení spracovala agendu účtovníctva a pripravila podklady pre vykonanie účtovnej závierky. Vplyvom tejto vynútenej zmene sme požiadali DÚ Martin o posun termínu podania daňového priznania do 30.6.2017.

Na základe podkladov jednotlivých redakcií útvar spracoval autorské honoráre všetkých periodík MS a neperiodických titulov, realizoval platby za autorské honoráre, odvody do fondov. Zabezpečoval čerpanie grantov v súlade so zmluvami, čerpanie účelovej dotácie zo ŠR podľa rozpisu, a podľa jednotlivých pracovísk priebežne spracovával čerpanie rozpočtu. Realizoval dotácie na výdavky pre oblastné pracoviská MS, na základe podkladov z ČU MS realizoval platby z účtu Koruna Matici, nového účtu Koruna Matici a mesačne ich predkladal predsedovi DV MS, viedol odbyt knižných titulov, spracovával cestovné príkazy. Útvar zabezpečil prípravu Medzinárodného letného tábora MS v Škole v prírode Detský raj v Tatranskej Lesnej pre viac ako 80 detí.

Napriek skutočnosti, že útvar v priebehu roka pracoval útvar v zložitých personálnych podmienkach, podarilo sa splniť úspešne čerpanie rozpočtu a dotácie do konca roka 2017.

Základné úlohy FEÚ a úlohy najmä ekonomickej stabilizácie MS sa vo veľkej miere podarilo realizovať a tým vytvoriť predpoklady pre pokračovanie a ich úspešné zvládnutie aj v nasledujúcom roku.

Technicko-investičný útvar Matice slovenskej

Personálne zabezpečenie

riaditeľ TIÚ: PaedDr. Branislav Kohút;

zamestnanci: Elena Dancziová (technický pracovník), Ing. Peter Chovan (technický pracovník), Slávka Ostrihoňová (referent), Marcela Hrdinová (referent podateľne a BOZP), Ján Hatara (domovník/vodič), Miroslav Zika (vrátnik/údržbár), Serafína Jandurová (vrátnik/upratovačka), Alžbeta Boďová (upratovačka)

Náplň činnosti

obnova nehnuteľného majetku (stavebné investície),
správa hmotného a nehmotného majetku a inventarizácia (prenájmy, údržba, opravy, poistenie majetku, prevádzka počítačovej, mobilnej a pevnej telekomunikačnej siete),
ďalšia prevádzka a chod pracovísk (doprava, pošta, sklad, nákup bežného tovaru a služieb),
osobitné činnosti (vedenie služobných automobilov, informátorská služba, ochrana budov, upratovacie práce).

Činnosť v roku 2017

I. etapa výmeny okien v DMS Žilina
Montáž aktívneho bleskozvodu – II. budova Matice slovenskej Martin
Montáž plynového kotla – suterén Matičný dom Martin
Montáž plynového kotla – 1- poschodie Matičný dom Martin
Oprava vložkovania komína v Matičnom dome Martin
Riešenie havarijného stavu – nadmerný únik vody v DMS Komárno
Výmena okien – suterén II. budovy MS Martin
Maľovanie suterénu II. budovy Matice slovenskej Martin
Výmena drevených lavičiek v Parku sv. Cyrila a Metoda pri II. budove MS Martin
Montáž merača tepla – garáž MS Martin
Výroba a montáž podstavcov na busty J. M. Hurbana a A. Ľ. Radlinského
Obstaranie búst J. M. Hurbana a A. Ľ. Radlinského
Maľovanie a vysprávky v OP MS Šamorín
Komunikácia s Úradom vlády SR – poskytnutie 3 dotácií (Komárno, Devín, 2 busty)
Zabezpečenie revízie, posúdenia a očistenia obrazov V. Hložníka a spol.
Montáž mobilného regálového systému – Archív Matice slovenskej Martin
Zabezpečenie BOZP, PO, CO a pracovnej zdravotnej služby
Zabezpečenie otvorenia pancierovej skrine a premiestnenie obsahu – II. budova MS
Uzatvorenie poistných zmlúv, nehnuteľný majetok, motorové vozidlá
Vypracovanie revízií objektov vo vlastníctve MS
Vypracovanie Interného príkazu správcu MS č. 6/2017 k vykonaniu riadnej inventarizácie majetku a záväzkov
Vypracovanie Internej smernice o systéme verejného obstarávania od 01.06.2017
Školiteľstvo na dvojdňovej porade riaditeľov DMS v Škutovkách (VO, zmluvy)
Vedenie drobného hnuteľného majetku, ako aj investičného majetku organizácie
Komunikácia so stavebným úradom, katastrálnym úradom, realitnou kanceláriou, poisťovňami – riešenie poistných udalostí
Nákup kancelárskeho materiálu, čistiacich prostriedkov a PC-techniky
Servis a prevádzka mobilných telefónov, internetu a kamerového systému
Zabezpečenie upratovania – II. budova MS, Krajanské múzeum, Beňuškovský dom Martin, Grösslingová 23 Bratislava
Evidencia odoslanej a došlej pošty, podateľňa inštitúcie
Zabezpečenie informačnej služby vrátnice
Zabezpečenie výkonu činnosti stavebného dozoru
Národné matičné slávnosti Trnava - september 2017 – zabezpečenie ubytovania a stravovania, technické zabezpečenie

Zabezpečenie verejného obstarávania
Starostlivosť o vozový park organizácie, evidencia služobných ciest
Valné zhromaždenie MS - november 2017 – Liptovský Mikuláš – technické zabezpečenie.

B) SPRÁVA O HOSPODÁRENÍ Matice slovenskej

Matica slovenská v roku 2017 pokračovala v hospodárení s cieľom prispôsobiť svoje výdavky súčasným možnostiam príjmov, čo sa podarilo. Okrem hlavného zdroja príjmov MS – dotácie Ministerstva kultúry SR je získavanie finančných prostriedkov do rozpočtu MS z rôznych zdrojov hlavným činiteľom, ktorý ovplyvňuje rámec jej činnosti. Efektívne hospodárenie je následne nutnou podmienkou pre dodržanie plánovaných celoročných aktivít celoročnej činnosti .

V roku 2017 MS nemala výnosy z odpredaja žiadneho nehnuteľného majetku a v súčasnosti MS neplánuje odpredávať majetok s cieľom vykrytia rozpočtových výdavkov. V marci 2017 bola vykonaná účtovná závierka MS a podané riadne daňové priznanie za rok 2017. Hospodársky výsledok za rok 2016 – strata vo výške 191 948,84 EUR bol na základe odporúčaniu Dozorného výboru MS a schváleniu Výboru Matice slovenskej preúčtovaný na nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Účtovná závierka Matice slovenskej 2017

Výsledok hospodárenia 2018		**Rok 2017**	**Rozdiel**
Náklady:	2 106 872, 82	1 944 452,32	+ 162 420,5
Výnosy:	2 077 321,07	1 765 988,86	+ 311 332, 21
Výsledok:	- 37 317,41	- 191 948,84	+ 154 631,43

Hospodársky výsledok – 37 317,41 EUR – pred zdanením – 29 551,75 EUR - je najlepším hospodárskym výsledkom za posledné roky v hospodárení Matice slovenskej. V roku 2016 bol HV až – 191 948 EUR. Zlepšenie spočíva jednoznačne v skutočnosti, že sme mali omnoho vyššie výnosy (príjmy) ako v roku 2016 a to o 311 tis. EUR. Pozitívne výnosy jednoznačne vyplývajú z vyplatenia dividend od NEOGRAFIA, a.s. a VMS, s.r.o. čo sa v ostatných rokoch nedialo a preto boli stratové – okrem roku, keď sme predali budovu v Priekope Neografii a vytvorili MS stratové hospodárenie. Kumulovaná strata je na úrovni 420 704,87 EUR. Dokazuje to fakt, že MS je vo svojom hospodárení vyslovene závislá od vyplácania dividend svojich podnikateľských subjektov. V roku 2017 sme takto získali až 179 590, 78 EUR.

MS je verejnoprávna inštitúcia, ktorej hlavná činnosť nie je zameraná na tvorbu zisku, teda pozitívneho hospodárskeho výsledku. MS dostáva od MK SR účelovú dotáciu, ktorú musí vyčerpať a nemôže z týchto zdrojov tvoriť akýkoľvek zisk. Ten môže tvoriť len zo svojich vlastných, neštátnych zdrojov, ktorých však nemá dostatok a aj tie musí investovať do nezárobkovej činnosti ako napr. podpora MO MS po celom Slovensku. Čiže mať mierne záporný hospodársky výsledok nie je

v rozpore s filozofiou a poslaním MS. Optimálne by bolo ho mať vyrovnaný – čo je možné dosiahnuť práve vyplácaním vyšších hodnôt dividend od svojich dcérskych spoločností.

Majetok

Súvaha 2017 dokumentuje, že výrazne posuny oproti roku 2016 nenastali ani v neobežnom ani v obežnom majetku MS. Rozdiely sú účtovnými operáciami – odpismi. Neobežný hmotný majetok klesol o cca. 64 tisíc EUR z dôvodu odpisov a vyraďovania majetku. Avšak trhová hodnota našich nehnuteľností tým neklesá. Podľa zákona o účtovníctve je nutné každý majetok odpísať až na účtovnú nulu. Je pravda, že týmto sa nám HV zhoršuje, lebo odpisy máme v hlavnej činnosti a nie podnikateľskej činnosti. Komerčným subjektom odpisy vyhovujú, lebo si znižujú daňový základ. V rámci neobežného majetku máme na druhej strane **Podielové cenné papiere v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom** s pozitívnou hodnotou 252 tis. EUR. Sú to však akcie napr. Matičného fondu, a.s. (+ 246 ti. EUR) alebo Eurodružstva, a.s. (+ 25 tis. EUR), ktoré sú vytunelované a nemajú reálne aktívnu hodnotu. Preto budeme musieť v budúcnosti v rámci tzv. zdržanlivosti hodnoty týchto akcií znižovať ako sme urobili v roku 2016 na úrovni – 156 tis. /str. 2, riadok 24/. Aktíva a pasíva sú v podstate rovnaké, aj keď sme si medziročné znížili záväzky o 4 tis. EUR.

V závierke sú **Ostatné záväzky** na úrovni 41 tis. EUR – čo sú záväzky ale súčtovný účet pre Fond Dolanovej, preddavky pre honoráre a prepisy pre mzdy. Z obchodného styku boli záväzky 20 tis. ktoré sa vysporiadali v januári platbami faktúr. Podľa závierky a teda aj skutočnosti teda MS nemá už žiadne nesplatené záväzky, s ktorými sa vysporiadala postupne v rokoch 2014-2017.

Výnosy

Miernu nespokojnosť môžeme vyjadriť na strane výnosov v **Tržbách za vlastné výrobky**, ktoré poklesli oproti roku 2016 o 30 433,53 EUR na sumu 80 595, 53 EUR. Ide hlavne o predaj kníh a periodík s výnimkom SNN. Tie mali nárast v predaji o 4 tis. EUR. Knihy aj ostatné periodiká pokles. Čo sa týka kníh, treba vydávať také knižné tituly, ktoré sú aj komerčne zaujímavé. Vo výnosoch sme výrazne posilnili vo vyplácaní dividend. Riešili sme to aj na tohtoročnej porade VMS o knižnom pláne.

Náklady

Zvýšili sa mzdové náklady o cca. 83 tis EUR na 883 593,80 EUR – čo bolo spôsobené zvyšovaním minimálnej mzdy, prijímaním niekoľkých nových zamestnancov a vyplácaním aj odmien. Zvýšili sa aj osobitné náklady čo bolo spôsobené organizáciou valného zhromaždenia.

Z uvedeného možno konštatovať, že HV – 37 tis. EUR je obrazom pomerne dobrého hospodárenia za rok 2017.

Rozsah nehnuteľného majetku MS pri súčasných príjmoch a rozpočte MS naďalej neumožňuje v dostatočnej miere investovať a modernizovať tento majetok , s čím v mnohých prípadoch súvisí aj problematickosť pri využívaní tohto majetku, energetickej úspore či vhodnosti na prenájom pre zvýšenie vlastných príjmov. Súčasný technický stav nehnuteľností budov v majetku MS nasvedčuje, že v strednodobom horizonte bude potrebné vynakladať viac finančných prostriedkov na potrebné údržby a opravy. V roku 2017 MS v rámci svojich obmedzených finančných možností pokračovala v komplexnom posudzovaní potrieb aspoň nevyhnutných opráv svojich nehnuteľností a použila na tento účel viac ako 40 tisíc EUR.

Rozpočet MS 2017 bol schválený 28.1.2017 a následne zmenený po zmenách – rozpočtových opatreniach Výborom Matice slovenskej na svojich zasadnutiach. Počas roka boli prijaté viaceré opatrenia za účelom optimalizácie výdavkov rozpočtu a ich efektívne nakladanie. Krátkodobé záväzky boli k 31.12.2016 vo výške 66 952,87 EUR.

Príjmová časť rozpočtu

Štátne prostriedky – Zmluva o poskytnutí finančných prostriedkov z rozpočtu MK SR na rok 2017 č. MK-9/2017/M bola podpísaná zo strany ministerstva 13.2.2017. Prvé prostriedky z dotácie boli na účet Matice zaslané už marci 2017. Dovtedy Matica slovenská hospodárila s neštátnymi prostriedkami, ktoré mala k dispozícii z predchádzajúceho roka vo výške 245 775,65 EUR a s prostriedkami nedočerpanej účelovej dotácie MK SR z r. 2016 vo výške 60 512,39 EUR. Účelová dotácia zo ŠR bola poskytnutá v celkovej výške 1 594 000 €, a bola rozpísaná do nákladových položiek spolu 10 projektov.

V marci 2017 Matica slovenská požiadala MK SR o dodatočnú finančnú podporu MS vo forme navýšenia dotácie o 100 000,- EUR, ktorú MK SR toto navýšenie schválilo a 4.5.2017 bol uzatvorený dodatok č.1 Zmluvy o dotácii č.MK-21/2017/M a celková účelová dotácia MK SR bola takto navýšená na 1 594 000,- EUR. Navýšená suma finančne posilnila rozpočty existujúcich projektov MS a umožnila čerpať finančné prostriedky na činnosť MS v súlade s rozpočtom. Účelová dotácia bola vyúčtovaná v termíne dňa 14. marca 2018. Účelová dotácia bola rozpísaná (aj s komentárom) do týchto projektov:

- ***Činnosť Dozorného výboru MS*** - projekt zahŕňal aktivity a činnosť Dozorného výboru Matice slovenskej ako kontrolného orgánu MS. Výška príspevku: 29 550,- EUR. Finančné prostriedky dotácie boli vyčerpané v plnej výške.
- ***Vydavateľské aktivity Matice slovenskej*** - projekt zahŕňal edičné aktivity MS – vydávanie pôvodnej slovenskej literárnej tvorby, náklady spojené s vydaním periodík Slovenské národné noviny, Slovenské pohľady, Slovensko (v súlade s úlohami, ktoré boli MS zverené štátom). Výška príspevku: 324 150,- EUR. Čerpané finančné prostriedky: 311 743,99 EUR.
- ***Finančné vzťahy a technická prevádzka*** – projekt financoval časť nákladov Finančno-ekonomického útvaru MS a Technicko-investičného útvaru MS, ktoré zabezpečujú prevádzku jednotlivých pracovísk a napomáhajú tak plneniu úloh MS. Výška príspevku: 334 400,- EUR. Čerpané finančné prostriedky: 333 713,41 EUR.
- ***Veda a výskum Matice slovenskej*** - projekt zahŕňal náklady spojené s činnosťou Slovenského literárneho ústavu MS a Slovenského historického ústavu MS, vedeckých pracovísk pre základný slovakistický výskum a Krajanského múzea Matice slovenskej. Náklady boli viazané na realizáciu podujatí a projektov Slovesnej jari, vydanie Historického zborníka 1 a 2/2017 a tiež vydanie 34.ročníka zborníka Slováci v zahraničí. Výška príspevku: 118 000,- EUR. Čerpané finančné prostriedky: 117 773,08 EUR
- ***Požičovňa kostýmov a krojov*** - zachovávanie, prezentácia a podpora tradičnej ľudovej kultúry, zachovávanie tradícií a zvykov, vzdelávanie ochotníckych divadelných súborov, matičných folklórnych súborov. Úspešne pripravená a zorganizované tématické výstavy krojov v OC Mirage Žilina, Mestskom kultúrnom stredisku vo Vrútkach a v Matičnom dvore v rámci Hontianskej parády 2017 v Hrušove. Výška príspevku: 51 850,- EUR. Finančné prostriedky dotácie boli vyčerpané v plnej výške.
- ***Informačné ústredie MS*** ako organizačné a koordinačné, výkonné a metodické ústredie pre mediálnu, informačnú, vzdelávaciu a propagačnú činnosť MS. Projekt zahŕňal náklady spojené so zabezpečením dokumentácie matičných aktivít, vedením internetovej stránky, propagáciou, denným monitoringom a výrobou krátkych vídeí TV Matica. Výška príspevku: 36 550,- EUR. Čerpané finančné prostriedky: 35 778,69 EUR.
- ***Archív Matice slovenskej*** ako špecializovaný verejný archív v súlade so zákonom o MS vykonával všetky druhy odborných archívnych činností ako je zhromažďovanie – akvizícia a preberanie, evidencia, spracovávanie, ochrana a sprístupňovanie archívnych

dokumentov, predarchívna starostlivosť a činnosť bádateľne. Výška príspevku: 46 250,- EUR. Finančné prostriedky dotácie boli vyčerpané v plnej výške.

- ***Aktivity Členského ústredia a oblastných stredísk MS a Strediska národnostných vzťahov Matice slovenskej*** - v súlade so zákonom o MS plnia oblastné strediská v koordinácii s ČU MS úlohy v oblasti starostlivosti o členskú základňu, spracovanie podkladov na financovanie výdavkov z fondu Korunového účtu a interných grantov na podporu regionálnej kultúry. Projekt financoval časť prevádzkových nákladov oblastných stredísk a časť ich aktivít. Výška príspevku: 566 250,- EUR. Čerpané finančné prostriedky: 563 376,25 EUR
- ***Hlavné aktivity roka 2017*** – projekt podporil náklady spojené s realizáciou celomatičných podujatí a podujatí a projektov nadregionálneho významu
- Výška príspevku: 79 000,- EUR. Finančné prostriedky dotácie boli vyčerpané v plnej výške. ***Podpora vedeckých aktivít*** - v rámci tohto projektu podpory vedných útvarov i vedných odborov MS bolo podporené vydanie a tlač knižných 11 titulov vedeckého charakteru. Prevažná časť nákladov na tieto publikácie však boli dočerpané až v 1. štvrťroku r.2018. Výška príspevku: 8 000,- EUR. Čerpané finančné prostriedky: 114,80 EUR.

Účelová dotácia MK SR poskytnutá v roku 2017 bola k 31.12.2017 vyčerpaná vo výške 1 569 150,22 EUR v súlade s rozpisom jednotlivých aktivít. Nedočerpaná časť vo výške **24 849,78 EUR** bola v zmysle zmluvy o účelovej dotácii dočerpaná v nasledujúcom roku období od 1.1.2018 – 31.3.2018. Finančné prostriedky boli použité najmä na výdavky na energie a projekt podpory vedeckých aktivít v 1.štvrťroku 2017. Zároveň v období 1.1.2017 – 31.3.2017 bola dočerpaná účelová dotácia MK SR z r. 2016 vo výške 60 512,39 EUR. V roku 2017 získala MS z Úradu vlády SR, dotáciu vo výške 8 000,- EUR na preklad románu do nemeckého a maďarského jazyka - A. Dubček. Rok dlhší ako storočie, 5 000,- EUR na zhotovenie busty J.M. Hurbana a A.Radlinského v aleji dejateľov MS a 5 000,- EUR na Národné slávnosti na Devíne 2017. Všetky tieto projekty boli zrealizované a vyčerpané.

Z Fondu na podporu umenia SR MS získala účelové dotácie na 2 projekty, pričom všetky projekty sa realizovali vo výške 10 000,- EUR.

1 projekt - na podporu vydávania odborného časopisu KULTÚRA SLOVA pre jazykovú kultúru a terminológiu 5000,- EUR program 2.3.1

1 projekt – Lužickosrbská próza po roku 1945 (stála rubrika časopisu Slovenské Pohľady) 5000,- EUR program 2.3.1

Finančné prostriedky zo ŠR spolu v EUR:

	Rozpočet	**Skutočnosť**
Účelová dotácia	**1 594 000,-**	**1 594 000.-**
Dotácie -grantové	**10 000,-**	**10 000,-**
Dotácie Úradu vlády SR	**20 000,-**	**28 000,-**
Nedočerpaná dotácia 2016	**60 512,39**	**60 512,39**
Spolu	**1 684 512,39**	**1 692 512,39**

Neštátne prostriedky

Vlastné príjmy celkom plán 368 100,- EUR skutočnosť 378 519,43 EUR

80 595,53 EUR- príjem z predaja periodík a neperiodík, z toho publikácie 37 209,65 Eur – plán 52 000,- EUR , predplatné SNN 35 455,10 Eur – plán 35 000,- EUR , Slovenské pohľady 4 307,17 Eur – plán 7 000,- EUR , Slovensko 753,15 Eur – plán 1 500.- EUR, Kultúra slova 1 798,97 Eur – plán 1 700,- EUR , Inzercia v SNN 0,- EUR – plán 2 000,- EUR

33 893,41 EUR - služby, z toho požičovňa kostýmov a krojov 25 471,70 Eur – plán 24 500,- EUR , príjem z rekreačného zariadenia v Santovke 1 777,65 Eur – plán 1 500,- EUR , Medzinárodný letný tábor 4 726,00 Eur – plán 11 000,-EUR, výpožičky priestorov „výborovne“ 1 919,- EUR – mimoriadny príjem

23 992,10 EUR – výnosy z nájmu majetku – plán 32 000,- EUR

20,00 EUR – príjem z predaja dlhodobého hmotného majetku (notebook)

17 339,00 EUR - finančné príspevky od PO

8 197,54 EUR – finančné príspevky od FO

Finančné príspevky PO a FO spolu: 25 536,54 EUR – plán 9 900,- EUR

4 827,00 EUR – splátky pôžičiek zamestnancov

6,46 EUR – Iné ostatné výnosy, centové vyrovnanie, popl. za vyhot. dochádzkovej karty

Príjmová časť rozpočtu spolu:	**2 052 612,39 EUR**
Skutočnosť:	**2 071 031,83 EUR**
Hotovosť:	
Stav finančných prostriedkov na BÚ a v hotovosti k 1.1.2017	**250 227,67 Eur**
Stav finančných prostriedkov na BÚ a hotovosti k 31.12.2017	**142 612,35 Eur**

Výdavková časť rozpočtu

Rozpočtované výdavky v roku 2017 dosiahli výšku čerpania spolu 2 106 047,- EUR. Výdavková časť rozpočtu bola plánovaná vo výške 2 055 076 Eur. Celkové výdavky boli vyššie oproti plánu o 50 971,- Eur. Vo výdavkoch je započítané aj splatenie nesplatených záväzkov z rokov 2012-2014 vo výške 5 215,46 EUR. Možno konštatovať, že mnoho nákladových položiek v jednotlivých nákladových kapitolách bolo vzhľadom na potreby jednotlivých útvarov rozpočtované na minimálnu úroveň s ambíciou dosiahnuť čo najlepší výsledok pri postupnej optimalizácii rozpočtu MS, ktoré bude pokračovať aj v nasledujúcom rozpočtovom roku 2018. Dosiahnutý výsledok čerpania rozpočtu je sčasti výsledok úsporných opatrení ako aj optimalizácie niektorých nákladov.Celkové čerpanie voči rozpočtu výdavkov ako aj čerpanie po jednotlivých rozpočtových kapitolách je v prílohe č.1–čerpanie rozpočtu za rok 2017.

Celkové čerpanie rozpočtu oproti zostavenému plánu rozpočtu na rok 2018 bolo o 50 971,- EUR vyššie čo je o 2,48% viac než plánovaný rozpočet. Najväčšie prečerpanie nastalo v mzdových nákladoch vo výške 19 652,00 EUR (o 2,27%) a to hlavne z dôvodu vyplatenia mimoriadných odmien zamestnancom MS ku koncu roka za prípravu a organizáciu Valného zhromaždenia MS v 11/2017 a vyplatenia miezd nových zamestnancov od 11/2017 a nákladov na ukončenie pracovných pomeroch zamestnancov MS v období 11-12/2017 a preplatenie zostávajúcich nárokov na dovolenky.

Zhodnotenie čerpania v jednotlivých rozpočtových kapitolách

Sekretariát predsedu a správcu MS, Vedné ústredie MS, Výbor MS, Predsedníctvo MS - rozpočet 49 721,- EUR, skutočné čerpanie 59 839,- EUR. Vyššie čerpanie rozpočtu bolo v cestovných nákladoch a tiež v nákladovej kapitole služby a náklady na reprezentáciu, naopak nižšie čerpanie bolo vo výdavkoch na spotrebný materiál. Vyššie náklady na mzdy boli v závere roka z dôvodu nákladov na mzdu nového predsedu a tiež náklady súvisiace s odchodom dovtedajšieho predsedu.

Dozorný výbor MS – celkové čerpanie kapitoly 30 859,- EUR bolo mierne nižšie než plán 32 375,- EUR. Jednotlivé položky rozpočtu sú viac-menej dodržané.

Slovenský literárny ústav MS – čerpanie tejto kapitoly zahŕňa náklady spojené s aktivitami ústavu a celkovo za kapitolu došlo k miernej úspore prostriedkov. Rozpočet: 36 960,- EUR, čerpanie: 36 265,- EUR.

Slovenský historický ústav MS - rozpočet ústavu bol čerpaný vo výške 61 501,- EUR pričom plánované výdavky boli 61 747,- EUR.

Stredisko národnostných vzťahov MS– v návrhu rozpočtu ústavu bolo premietnuté iba najnevyhnutnejšie pokrytie bežných nákladov, v súlade s tým sa realizovalo aj jeho čerpanie, pričom celkové čerpanie rozpočtu bolo nižšie – 28 686,- EUR oproti plánovanému rozpočtu výdavkov vo výške 30 859,- EUR.

Krajanské múzeum MS – v spotrebnom materiáli je premietnuté zakúpenie archívnych potrieb pre potreby spracovávania fondov KM MS, položka služby predstavuje viazanie zahraničných časopisov z fondových zbierok. Celkovo došlo k čerpaniu v zmysle plánu.

Archív MS – rozpočet zahŕňal bežné náklady spojené so spracovaním fondov MS, ďalej náklady spojené s reštaurovaním fondov. Položka spotreba materiálu zahŕňa predplatné periodík do knižnice Slovenská archivistika, Knižná revue, zakúpenie knižných titulov do príručky. Útvar celkovo čerpal rozpočet v súlade s plánom – rozpočet: 51 640,- EUR, čerpanie: 51 988,- EUR.

Slovenské národné noviny – skutočné čerpanie kapitoly v súlade s plánom rozpočtu. Celkový rozpočet: 161 271,- EUR, skutočné čerpanie: 161 316,- EUR.

Slovenské pohľady – celkovo rozpočet tejto kapitoly bol mierne prečerpaný. Vzrástli náklady na niektoré služby a tiež autorské honoráre, ktoré sa ukázali ako podrozpočtované. Celkový plán: 82 210,- EUR, skutočnosť: 87 955,- EUR (útvar mal stanovený príliš nízky plán výdavkov, avšak výdavky nad rámec plánu boli vykryté grantom (5 000,- EUR) a príspevkom PO (2 000,- EUR) – teda príjmami získanými počas roka).

Vydavateľstvo MS a ďalšie periodiká – celkovo je čerpanie kapitoly mierne vyššie než bol plán, čo bolo z dôvodu vyššej finančnej náročnosti na výdavky spojené s vydávaním a tlačou časopisu Slovensko. Rozpočet: 137 679,- EUR, skutočné čerpanie: 144 050,- EUR. Čerpanie nad plán: 6 371,- EUR. Vyššie čerpanie nákladov bolo najmä v kapitole Autorské honoráre (o 4 338,- EUR) a tlačiarenské náklady (o 1949,- EUR, napr. tlač materiálov na VZ MS 2017).

Členské ústredie MS – čerpanie kapitoly je vo výške 56 202,- EUR, zatiaľ čo rozpočet bol 52 816,- EUR. Čerpanie nad rámec rozpočtu o 3 386,- EUR bolo spôsobené najmä zvýšenými nákladmi na cestovné a služby spojené hlavne s prípravou VZ MS 2017.

Oblastné strediská MS. Čerpanie kapitoly Oblastné strediská MS zahŕňa prevádzkové náklady uhrádzané na základe nájomných zmlúv centrálne, ďalej čerpanie dotácií na výdavky a čerpanie dotácií, ktoré domy MS získali na základe podaných grantov. Čerpanie položky daň z nehnuteľností predstavuje platby realizované v domoch, pokiaľ je daň z nehnuteľností hradená centrálne, premieta sa do čerpania TIU MS. Dotácie na výdavky boli poskytnuté tak ako boli plánované spolu. Rozpočet kapitoly: 532 854,- EUR, skutočné čerpanie: 544 066,- EUR. Čerpanie nad plán rozpočtu bolo najmä z dôvodu vyšších nákladov na mzdy (o 6 584,- EUR) a dohody o pracovnej činnosti (o 2140,-EUR). Prečerpali sme rozpočtovú položku týkajúcu sa miezd zamestnancov. V prípade miezd sa však jedná

zvýšenie nákladov o 0,98%, čo je minimálna odchýlka bežná aj pri ostatných útvaroch a skutočnú výšku čerpania mzdových nákladov ovplyvňuje počas roka čerpanie dovoleniek, práceneschopnosť zamestnancov, odmeny (v 12/2017 boli nad rámec rozpočtu vyplatené mimoriadne odmeny zamestnancom) a pod.

Informačné ústredie MS – rozpočet kapitoly okrem bežných nákladov súvisiacich s chodom pracoviska zahŕňal v službách denný monitoring (Slovakia Online a spravodajský servis TASR). Rovnako z rozpočtu IÚ MS bola zabezpečovaná výroba krátkych videofilmov TV Matica. Rozpočet: 43 958,- EUR. Čerpanie rozpočtu 43 057,- EUR.

Finančno-ekonomický útvar MS – čerpane rozpočtu útvaru bolo realizované v zmysle jeho činnosti v súlade s rozpočtom. Rozpočet 159 388,- EUR, čerpanie 159 344,- EUR.

Technicko-investičný útvar MS – táto kapitola zahŕňa náklady samotného pracoviska ale zastrešuje aj náklady na prevádzku všetkých pracovísk okrem oblastných stredísk. V položke spotreba materiálu boli rozpočtované náklady na PHM pre všetky pracoviská 6000,- EUR. Celkové čerpanie rozpočtovaných nákladov 323 562,- EUR bolo vo výške 331 408,- EUR. Položka spotreba energií zahŕňa platby za všetky médiá – elektrická energia, voda, para plyn všetkých nehnuteľností s umiestnenými pracoviskami (II. budova MS, Divadelná technika, Matičný dom, Dom J. C. Hronského, Neografia C, pracoviská v Bratislave) a RZ Santovka, Štúrovo, kruhový objazd v Komárne.

Požičovňa kostýmov a krojov mala v rámci úsporných opatrení v minulých obdobiach nízky rozpočet, hraničiaci s existenciou a schopnosťou jej prevádzky a dochádzalo k jeho prečerpávaniu. Po úpravách navýšenia rozpočtu bola celkovo táto kapitola čerpaná v zmysle celkovéo rozpočtu. Rozpočet : 60 838,- EUR , celkové čerpanie 58 807,- EUR.

Hlavné aktivity – rozpočet na služby projektu hlavných aktivít 46 000,- EUR bol čerpaný vo výške 42 246,- EUR. Finančné prostriedky z tejto kapitoly boli použité na projekty Roka J.M.Hurbana a významných výročí osobností a udalostí slovenských dejín

Projekty miestnej a regionálnej kultúry

Skutočné čerpanie na projekty regionálnej kultúry bolo vo výške 49 177,84 EUR. Plánovaný rozpočet 50 000,- EUR.

Odbor Mladej Matice - v rámci podpory činnosti Odboru Mladej Matice bolo vyčerpaná suma 1 400,- EUR.

Dotácia korunového účtu MS – v posledných obdobiach tvorba príjmov Korunového účtu MS na podporu Krajských, okresných a oblastných rád a záujmových odborov MS neboli v dostatočnej výške tak, aby pokrývali aspoň najpotrebnejšie výdavky na činnosť týchto subjektov. Preto bola vo výdavkoch MS rozpočtovaná dotácia tohto fondu vo výške 5 000,- EUR, pričom skutočná potreba čerpania dotácie bola vo výške 4 750,- EUR.

Okrem čerpaných výdavkov rozpočtu mala MS ďalšie nasledovné výdavky:

Pôžičky zamestnancom: 3 140,- EUR

Pôžička DMS Bratislava: 200,- EUR

Pôžička DMS Spišská nová Ves: 1 500,- EUR

Dcérske spoločnosti MS:

Neografia, a.s.

Neografia , a.s. hospodárila v roku 2017 so stratou 776 418,- EUR.

Matici slovenskej spoločnosť vyplatila dividendy vo výške 175 590,78,- EUR – plán 175 000,- EUR.

Vydavateľstvo Matice slovenskej, s.r.o. (VMS, s.r.o.)

VMS, s.r.o. požiadala o odklad pre podanie daňového priznania za rok 2017 do termínu 30.6.2018.

Matici slovenskej spoločnosť vyplatila dividendy vo výške 4 000,- EUR – plán 4 000,- EUR.

Rok 2017 v Matici slovenskej bol rokom, kedy pokračovala Matica slovenská vo svojej činnosti v stabilnejších ekonomických vyhliadkach s cieľom ďalšieho prispôsobovania svojich ekonomických možností možnostiam pre financovanie jej činnosti. Možnosti ďalšieho pôsobenia a činnosti MS sú do veľkej miery závislé od budúcej štátnej podpory ako aj príjmov z Neografie, a.s. Aby si Matica slovenská udržala túto stabilitu je nutné v ďalších obdobiach ešte viac prispôsobiť svoju činnosť, rozsah majetku a jeho údržby svojim ekonomickým ale i personálnym možnostiam.

Časť Správa o hospodárení ypracoval: 11.5.2018, Mgr. Maroš Smolec, správca MS, Ing. Jaroslav Gustiňák, riaditeľ FEÚ MS

Schválené PMS 23. 5. 2018 a VMS 16. 6. 2018 (časti Správu o činnosti MS a Správu o hospodárení MS skompletizoval V. Komora)